

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift over de Noordbrabantse schuttersgilden

47e jaargang 2000 afl. 3

Ook standaardrijden moet verjongd!
Standaardrijdster Gilde Sint Antonius en Sint Catharina Soest.

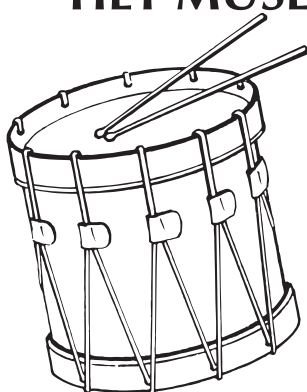
GOUD EN ZILVERSMEDERIJ

de edelsmidse b.v.

Van Dissellaan 4a, 5531 BR Bladel
Telefoon (0497) 38 79 36

**Het adres voor het
vervaardigen en ontwerpen
van al uw gildezilver**

'HET MUSEUM ATELIER'

maakt op ambachtelijke wijze
GILDETROMMEN
in eigen atelier

- drijven en ciselieren van patroonheilige
- alle gildetromonderdelen en -benodigdheden
- reparaties

Tel.: 06 - 515 03 109
Antoniusstraat 30,
5038 DK Tilburg

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN PLUIMEN PLUIMEN
BATONS BATONS BATONS
POMPONS POMPS
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWERK
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENEN
OVERSCHOENEN OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN HANDSCHOENEN
BATON-TASSEN BATON-TASSEN

VAN BEERS B.V.
SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SHAKO'S

**EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.
GESLAGEN SCHOONHEID**

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

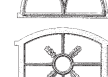
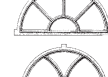
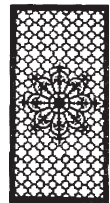
GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

LEVENSBOM GIET- SMEEDWERKEN EXCLUSIEVE INRIJPOORTEN

VOORDEUR-
PANEEL

Wij zijn tevens leverancier van:

- Antieke trapspijlen
- Gietijzeren muurankers
- losse onderdelen voor poorten en hekken (hekpunten, granaatappels, ringen, krullen, ect.)

DOCUMENTATIE OP AANVRAAG

GERSJES GIETIJZEREN RAMEN B.V.

Berkdijk 13A, 5271 SR St.-Michelsgestel, Tel. (073) 551 34 71
Fax (073) 551 69 68. Open: Ma. t/m Vrij.: 9.00-17.00 uur. Za. op afspraak.
Voor inrijpoorten uitsluitend op afspraak.

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66

Blinkt uit in vakmanschap

DE GILDETROM

Driemaandelijks tijdschrift
Over de Noordbrabantse schuttersgilden
uitgave van de Stichting De Gildetrom
ISSN 1380-233X. Jaargang 47 (2000), afl. 3

Hoofredactie

Ad (A.H.P.J.) Dams
Loon 7
5581 VH Waalre
tel. 040-2213365

Jacques (J.A.M.) Govers
Beverlaan 11
5581 EE Waalre
tel. 040-2213842

Redacteuren

Eur. Gem. Hist. Schutt.
Mathieu (M.E.M.) v.d. Voort
Valklaan 6
5613 EC Eindhoven
tel. 040-2438521

Maasland
Kees v.d. Bruggen
Vlasmeersstraat 53
5261 TB Vught
tel. 073-6564860
E-mail: brutext@wish.net.nl

Noordbr. Federatie
Reinier Haase
Wapendragerstraat 40
5641 GT Eindhoven
tel. 040-2811527

Kempenland
Marcel v.d. Heijden
Eindhovenseweg 73
5664 HD Geldrop
tel. 040-2856074

Kwartier van Oirschot
Henk (H.C.P.) van Hout
De Gaanderij 31
5688 TR Oirschot
tel. 0499-571258

Land van Cuijk
Henk Christiaans
Koperwiekstraat 8
5451 XN Mill
tel. 0485-453439
06 50 82 13 63

Peelland
Rien (M.H.G.) van Horik
Postel 45
5711 ET Someren
tel. 0493-496998

Baronie en Markiezaat
Adrie (A.G.) Boot
Korte Brugstraat 28
4871 XS Etten-Leur
tel. 076-5013270

**Administratie en
abonnementen**
Lau (L.G.J.) Huijbers
Dr. de la Courtstraat 71
5421 JG Gemert
tel. 0492-361855

Betalingen
Rabobank Gemert
rek.no.: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom
Girorekening van deze
bank: 839132

Voorwaarden

Abonnementsprijzen 2000:
collectief abonnement f 13,25;
(meer dan twee per gilde)
Particulier abonnement f 18,25
Buitenlands abonnement f 22,50
Aanmaningskosten f 5,-
Abonnement dient bij vooruitbetaling te worden
voldaan. Het wordt geacht te worden voortgezet,
tenzij opzegging voor 1 november geschiedt.
Abonnementen kunnen elk moment ingaan.
De redactie houdt zich het recht voor, teksten
naar beste weten en in ieders belang te redige-
ren.

Advertentietarieven worden op aanvraag mede-
gedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/
of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de stichting
De Gildetrom.

Vormgeving & lay-out: Paul Kemper DTP Services.
Druk: Drukkerij Vos, Gemert.

TER INLEIDING

Voorop staan, je moet het maar willen! Vooraan, waar iedereen je aan-
kijkt, waar iedereen gespannen toekijkt, hoe je aan het hoofd van de
troep(en) naar toe gaat, wat je gaat doen, hoe je het gaat doen, wat je de
stoet van volgers laat doen. Dikwijls niemand in de buurt die bij kan
springen of daarvoor nooit op tijd in de buurt kan zijn of doodgewoon
daarvoor de middelen niet heeft. De standaardrijder kan erover meepra-
ten. In de ene hand de teugels, in de andere hand de standaard. Hij geeft
aan, dat zijn gilde er aan komt, maakt de weg vrij, is het uithangbord, als
eerst aanwezige de blikvanger van het gilde, de leider. Imponerend, maar
zonder wapens. Een van hen vertelt ons in deze aflevering, wat voor een
standaardrijder een gildedag inhoudt.

Niet in het licht van de schijnwerpers, foto- of videocamera's staan, je
moet het maar willen! Je activiteiten voorbereiden, uitvoeren, je tijd en
energie en vaardigheden in het gildegebeuren steken en er 'alleen' de
neerslag van terugzien in de vorm van zo'n 24 tot 36 bladzijden tijd-
schrift, met je naam ergens in kleine lettertjes tussen heel veel andere
namen. Jacques Govers heeft de laatste vijf jaar binnen de hoofredactie
de functie van redactiesecretaris vervuld, met glans. Deze aflevering is
zijn laatste, zo heeft hij aangekondigd, omdat zijn medische adviseurs
hem gemaand hebben, wat gas terug te nemen. Hij heeft deze taak en
vele andere al die tijd met veel plezier vervuld, al betekende het soms wel
hard aanpakken om alles op tijd klaar te hebben en ging het niet altijd
'vanzelf'. De correspondenten en ondergetekende weten, wat Jacques
aan werk verzet heeft en zijn hem daar heel dankbaar voor. In een rader-
werk als een redactie is elke spil en elk radertje belangrijk en het typische
is, dat deze in het beste geval geen van alle piepen, kraken of blokkeren.
Met Jacques mochten we ons werk doen in een 'geoliede machine'.
Gilden manifesteren zich, afzonderlijk of gezamenlijk, met de regelmaat
van de klok. Onderlinge competitie is daarbij vaak een in het oog sprin-
gend element, maar op gezette tijden ligt de nadruk meer op de geza-
menlijke presentatie. Dan komen gilden uit verschillende kringen, dis-
tricten en zelfs verschillende landen bijeen voor het Landjuweel. In 2001
is het weer zover. Een vooruitblik.
Tussen alles in als vanouds 'ons eigen nieuws'. Blijf insturen naar de
kringcorrespondenten!

Ad Dams

10 amsterdam 25 april 1968

HET KOST MAAR EEN TIJNTJE

Het kost maar een tientje om een advertentie van vier regels in 'De Gilde-
trom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de
tekst, maximaal vier Gildetrom-regels, sturen aan:
Administratie De Gildetrom, Dr. de la Courtstraat 71, 5421 JG Gemert.
Voeg het geld in contanten er bij.

Het onderwerp van de advertentie behoeft niet persé op het gilde betrek-
king te hebben.

Mogelijke onderwerpen o.a.: de aandacht vestigen op een activiteit, infor-
matie vragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen, of
iets te koop aanbieden.

Sluitingsdatum inzenden kopij redacteuren afl. 3 2000

9 oktober 2000 (verschijnt december 2000)

Medewerkers aan dit nummer

H. van Alebeek, F. v.d. Berg, H. v.d. Broek, J. v.d. Broek, W. Cordang,
B.P. van Denken (foto), H.v.d.Eikhof, van Engelen, F. Elshout,
J.A. Geelen, J. van Gils, H. Gooren (foto's), J. Goudsmits, H. Habraken,
H. v.d. Heuvel, J. Klerks, L. Konings, P. van Lith, H. Manders,
P. van Otterdijk, H. de Rooij, J. van Rooij, Th. v.d. Sande, J. Schakenraad, H.
v.d. Schoot, T. Smits, Th. Verhoofstad, F. Vriens, R. Weijtmans,
L. Welten, A. van Zutphen.

Oude kapel die gebouwd werd in de veertiende eeuw en dienst heeft gedaan tot 1917

BRABANTSE KAPELLETJES

DE GESCHIEDENIS VAN DE SINT ANTONIUSKAPEL NUENEN - EENEIND

64

De oude kapel van Opwetten

Het gehucht Opwetten aan de Kleine Dommel even ten zuiden van Nuenen behoorde in de jaren 1348-1349, toen de kapel gebouwd werd, tot de gemeente Boord ende Wetten. Daaronder vielen Boord, Opwetten, Wettenseind, Eeneind en Coll. Te Opwetten stond toen het Slotje, een kasteeltje toebehorend aan de heren Van Eijck van Berckel. Toen in de jaren 1348-1352 de gevreesde pestziekte ook in deze streken toesloeg, bleef Opwetten opvallend daar-

van gespaard. Waarschijnlijk kwam dat door de geïsoleerde ligging vanwege de afscheiding door de Kleine Dommel en de Refelingese Loop. De ziekte, die werd overgebracht door de huisratvlo, is daardoor niet tot in Opwetten doorgedrongen. In Opwetten was toen al een Schut-terij of Antoniusvereniging die tot taak had de pestlijders bij te staan en de overledenen te begraven. Deze broeders bleken immuun te zijn voor de gevreesde ziekte. Daarom werd er ter ere van Sint Antonius een kapel gebouwd. Want

Antonius werd door de mensen aange-roepen bij allerlei ziektes. Vooral bij het 'Antoniusvuur', een ziekte die werd ver-oorzaakt door het eten van moederko-ren.

Parochieel archief

Dat de kapel pas in 1497 voor het eerst in het parochieel archief voorkomt, komt omdat toen pas de kapel onder de paro-chie Nuenen werd ingedeeld in verband met het opheffen van "Boord ende Wet-ten". In zijn boek "Memoriaal der dorpen Gerwen, Nuenen en Nederwetten", door pastoor Frenken, en uitgegeven door het Provinciaal Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant in 1948, kunnen we op blz. 224 e.v. lezen:

„In het gehucht Opwetten, in de nabijheid van de watermolen en het voorma-lig kasteeltje of slotje, stond weleer, zeker reeds in de 15e eeuw, een kapel, welke aan Sint Antonius Abt was toegewijd". In de eerste tijd van zijn bestaan schijnt er aan de kapel geen rector en geen bene-

fie verbonden te zijn geweest. Eerst in 1556 wordt een rector der kapel genoemd met name Mr. Lambertus Petri Sprenghers, zijn diservitor was Antonius Michaelis. Het kapelbeneficie had toen wekelijks 5 Missen en een jaarlijks inkomen van 7 mud rogge.

In 1648 (vrede van Munster) werd de kapel voor de Katholieken gesloten en aan de Hervormden toegewezen, terwijl haar goederen door de rijksoverheid werden aangeslagen.

Bij resolutie van 21 september 1748 besloot de Raad van State, dat de inkomsten van de kapel, die toen jaarlijks nog 36 gulden en 5 stuivers bedroegen, aan de burgerlijke gemeente werden afgestaan, die daarvoor dan de kapel moest onderhouden. In het 'Memoriale Parochiale' staat aangetekend, dat het dak der kapel in 1836 geheel werd vernieuwd, ofschoon er slechts op de zondagen de rozenkrans gebeden werd.

Kapel raakt in onbruik en verval

Op 30 april 1874 besloot de gemeente de kapel in te richten tot bewaarplaats van verdachte en dronken personen. Later nog deed zij dienst als opslagplaats van ijzer voor de plaatselijke smederij. De kapel raakt vervolgens in verval. In de 'Meierijsche Courant' van 13 maart 1917 lezen we: „Het RK. Kerkbestuur heeft de kapel verkocht en men is reeds met de afbraak begonnen.”

De nieuwe Sint Antoniuskapel

De Sint Antoniuschut was haar binding met Opwetten kwijt geraakt. In de loop der tijden is 'de Schut' langzaam naar het Eeneind getrokken, en waren er in Opwetten geen leden meer. Toch werd de kapel niet vergeten, want regelmatig spraken de schutsbroeders over een eventuele herbouw van de kapel. Vooral vlak na de Tweede Wereldoorlog was de

De nieuwe Sint Antoniuskapel, aan het einde van de Stationsweg, gebouwd in 1987

animo hiervoor erg groot. Maar er was toen woningnood en een tekort aan bouwmaterialen, zodat er geen vergunning werd afgegeven voor het bouwen van een kapel.

In de maandelijkse gilderaadsvergadering van 2 februari 1985 komt er plotseling weer schot in deze zaak. Staande de vergadering wordt er een kapelcommissie benoemd die tot taak heeft de voorbereidende werkzaamheden te verrichten. De commissie deelt al de volgende vergadering mee: „De kapel komt aan het einde van de Stationsweg.”

Op 24 december wordt er, ter gelegenheid van het feit dat de Stationsweg 100 jaar bestaat, de symbolische 'eerste steenlegging' verricht.

Een jaar later gaat de kapelcommissie over in een Comité Sint Antoniuskapel. Hierin hebben ook enkele mensen van buiten de Schutterij zitting, onder andere de ontwerper van het gebouw, architect H. Thomassen.

Aan de slag

Ondertussen zijn er al veel toezeggingen gedaan, zowel in de vorm van materiaal als geld en arbeid. De grond is aangekocht van de N.S. en de gemeente. De realiseringskosten bedragen f 20.000,- (zonder zelfwerkzaamheid).

Dan, op 2 mei 1987, beginnen de eerste werkzaamheden, het schonen van het terrein en op 1 juni wordt het eerste beton gestort voor de onderste vloer. De echte 'eerste steen' wordt gelegd door Henk Deelen, hoofdman van de Sint Antoniuschut op 4 juni 1987. Een meter hoger komt een tweede vloer, dit om de trillingen van de trein op te vangen. En op 15 juni beginnen de metselaars met het echte werk. Dat is erg ingewikkeld maar al op 28 juli is het hoogste punt bereikt en kan het dak erop.

Gildebroeder en kunstsmid Huub Bemelmans heeft een sierhek en een replica gemaakt van het oude kruis van de kapel van Opwetten. Het oude kruis krijgt een plaatsje in de kapel zelf.

Missionaris/beeldhouwer Omer Giellet uit Breskens heeft een St. Antonius Abt beeld gemaakt in Afrikaanse stijl. Echt iets apart.

Inwijding nieuwe kapel

Zaterdag 19 september 1987, de bevrijdingsdag van het Eeneind, is het zover. De inwijding van de kapel wordt verricht door pastoor C. Swinkels onder toezicht oog van vele genodigden en belangstellenden. De heer D. Noordhof, voorzitter van het Comité Sint Antoniuskapel overhandigt aan burgemeester drs. H. Terwisse, één gulden uit 1845 als vergoeding voor de grond. Als op de vraag van de heer Noordhof aan de hoofdman of de Schutterij de kapel wil onderhouden en beheren, bevestigend wordt geantwoord, is de kapel 'overgedragen' aan de Eeneindse gemeenschap. ■

Het Sint Antoniusbeeld gemaakt door missionaris/beeldhouwer Omer Giellet

INTERVIEW

*Geharnaste standaardrijder Gerard Moonen
blikvanger bij OLV Schuts:*

PAARD EN RUITER MOETEN ÉÉN GEHEEL ZIJN

Paard en ruiter moeten één geheel zijn en maken de weg vrij van ongeregelde-
den en gevaar. Dit gebeurt door zigzaggend over de weg te rijden zodat de veilig-
heid van het gilde is gewaarborgd. De uitstraling van de standaard is moed en
kracht naar de wereld toe. De standaardrijder is op het moment dat de stan-
daard voor het gilde uitgaat de absolute leider van het complete gilde.

door Kees van der Bruggen

Zó denkt Gerard Moonen (62) van de
Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout
over de functie van de standaardrijder en
zijn paard. Al dertien jaar zit hij hoog in

het zadel en als ie met de schuts uitrukt
is de combinatie een echte blikvanger.
Menigeen verbaast zich erover waarom
een Brabants schuttersgilde de stan-

*Met zijn harnas van Japanse makelij met
een gewicht van 40 kg is Gerard Moonen
een blikvanger in de optochten*

daardrijder in een harnas van Japanse
makelij heeft gestoken. Met deze ver-
vaarlijke uitrusting in combinatie met de
gitzwarte Friese hengst Enodios wil hij
de kleintjes langs de optochtroute nog
weldens de stuipen op het lijf jagen. Ach-
ter deze façade schuilt echter een aim-
abele gildebroeder.

Stressbestendige hengst

Gerard Moonen rijdt op een hengst. Dat
is op zich vrij uniek in gildeland. Bij de
geboorte is de hengst Enodios genoemd
en dat betekent in de Griekse oudheid
'God van de wegen'. Moonen kocht
Enodios toen hij ongeveer één jaar was
'omdat hij toen al blijk gaf bijzonder
stressbestendig te zijn'. Gerard: „Dit is
voor een schutspaard zeer belangrijk”.

HET MARKANTE HARNAS

De standaardrijder van de O.L.V. Schuts
draagt een harnas van Japanse makelij
uit de jaren 1780 - 1830. Het weegt veer-
tig kilo. De schuts kocht het in 1950 bij
kunsthandel De Gier aan de Heiligerweg
in Amsterdam voor f 39,00. Het bestaat
uit de volgende onderdelen:

Helm

De Japanse naam voor helm is kabuto.
De kabuto bestaat uit de eigenlijke helm-
bol (hachi) en de hieraan vastgemaakte
nekbeschermer (shikoro). De helm van
de ruiter bestaat uit 28 platen die over-
naads aan elkaar geklonken zijn. Aan de
buitenzijde zijn de klinknagels niet te
zien. Aan de binnenzijde wel.
De kleur van het metaal en de vorm wek-
ken de indruk dat de helm uit de
periode 1780 - 1830 stamt. Op de helm

prijken twee witte hanenveren.

Keelbeschermer

Het Japanse woord voor dit onderdeel
van het harnas is nodowa. Deze bestaat
uit vijf gelakte platen. De platen worden
met zijden koorden bijeen gehouden.

Borstbeschermer

De borstbeschermer (do) kan onderge-
bracht worden in de klasse van tosei-
gusoku wat modern harnas betekent.
Hierbij moet niet gedacht worden aan de
Europese opvatting van modern als zij-
nde enige tientallen jaren oud. In de
Japanse geschiedenis wordt onder
modern verstaan: uit de laatste eeuwen.
De do bestaat uit een aantal stalen rin-
gen die aan elkaar bevestigd zijn.
De bovenzijde van de do (zowel aan de
voorkant als aan de achterkant) is door
middel van zijden koord met elkaar ver-
bonden, waardoor enige flexibiliteit aan-

wezig blijft. De genoemde delen zijn ver-
bonden door zijden koorden, maar
tevens versterkt met leer.

Schouder- en armbeschermers

De schouderbeschermer wordt sode
genoemd. Aan de do worden de armbe-
schermers (kote) vastgemaakt.

Dijbeen- en scheenbeschermers

De Japanse namen voor deze beide
onderdelen zijn haidate (dijbeenbe-
schermer) en suneate (scheenbescher-
mer). Bij het harnas van de Onze Lieve
Vrouwe Schuts is met name de haidate
van mooie kwaliteit en steekt, volgens
deskundigen, boven de gemiddelde
kwaliteit uit.
Aan het complete harnas is ongeveer
negentig meter zijde verwerkt.
Vijftien minuten heeft de standaardrij-
der van Elshout nodig om zich in het
Japanse harnas te steken.

Nadat met Enodios op driejarige leeftijd met de africhting werd begonnen, werd hij op 4-jarige leeftijd als volleerd schutspaar ingezet. De opleiding verzorgde Gerard zelf. Moonen is hiervoor ook op cursus geweest. Hij leerde onder meer het op de juiste wijze op- en afstijgen en natuurlijk het rijden met een harnas van veertig (!) kilo. Daarna begon hij met het oefenen met de complete schuts (in optochtformatie) en met het optreden in het openbaar (met publiek).

Intensieve training

Met de voorbereidingen en trainingen is Moonen het gehele jaar door actief. Maar daarnaast komt er meer kijken. Moonen: „Je moet eigenlijk half gek zijn om er als vrijwilliger een paard voor het gilde op na te houden. Ook financieel gezien. Allereerst moet je een paard kopen. Denk ook eens aan: stalling, eten, drinken, voeding, vee-arts, een trailer en een jeep voor vervoer. Als je naar een manege voor stalling moet, ben je al gauw vier- tot vijfhonderd gulden per maand kwijt. Je moet je dier ook goed verzorgen. Om zes uur loopt hier de wekker af en het eerste wat ik doe is Enodios voeren. Dat gaat zomer en winter door”, aldus de paardenenthousiast.

Waslijst met beslommeringen

Moonen vindt dat dit aspect van de standaardrijder bij de gildebroeders en -zusters eens onder de aandacht moet worden gebracht. 365 Dagen per jaar is hij er mee bezig. Om nog maar niet te spreken over de gildedag zelf, wanneer de standaardrijder zich moet presenteren. Gerard Moonen: „Daags tevoren begint het met, zeg maar, kleine dingen zoals kijken of de banden van de trailer en de jeep hard genoeg zijn. Je costume, in mijn geval een harnas, in de auto leggen, reservemateriaal meenemen voor het geval er iets fout mocht gaan. Emmer met voer in de auto. Dan de zorg voor het paard en de uitrusting. Het paard moet in topconditie zijn en het gerei perfect. Dat betekent controleren of het zadel in orde is, het zilver moet gepoetst worden en de halsband schoon. Ook het dekleed voor het paard moet schoon en gewassen zijn. De rijlaarzen van de ruiter glimmend. Kortom: een hele waslijst”, zegt de standaardrijder uit Maasland, die zijn functie met veel plezier vervult.

Hengst tussen merries

Als de 'grote gildedag' is aangebroken, begint Moonen met het rangeren van Enodios. Nabij de stalling begint bij al vroeg met paardrijden. Vervolgens rijdt hij met jeep en trailer naar de plaats waar het gildefeest wordt gehouden. „Vaak is het eerst zoeken naar een parkeerplaats en vervolgens naar een plaats waar het paard voorlopig kan worden gestald. Dat moet een schone plek zijn met lekker fris groen gras voor je paard. Bovendien

moet ik altijd oppassen. Enidios is een Friese hengst en die kan ik niet stallen bij een merrie van een collega standaardrijder. De gemiddelde standaardruiter heeft geen hengst”.

Hij geeft toe dat het haast onmogelijk is al deze werkzaamheden op een gildedag alleen uit te voeren. „Ik neem daarom altijd hulp mee, want er komt nog heel wat bij kijken, vóór de optocht begint. De hoeven moeten worden schoongemaakt. Je moet nog eens controleren of je alles bij je hebt en het paard moet worden aangetuigd. Daarna moet ik mezelf omkleden. Hierna stijgt ik op het paard om hem even te laten wennen aan de drukte. Dan ga ik opstellen voor de optocht”, vertelt Moonen.

Toernooiveld vrijmaken

In de optocht trekt de standaardrijder veel bekijks. Zeker als er, volgens traditie en reglementen, zigzaggend door de straten wordt getrokken. Eenmaal op het toernooiveld maken de standaardrijders gezamenlijk het hoofdterrein vrij in de vorm van een slangegang. Moonen: „Op deze manier maken wij het veld vrij voor de gehele gildedag. De gilden worden gevrijwaard voor het kwade”. Na de massale opmars en het spelen van het Wilhelmus, nemen de wedstrijden een aanvang.

Weggedrukt

Moonen laat ook een kritisch geluid horen. Hij vindt dat standaardrijders veelal ergens worden weggedrukt op een gildedag, terwijl het toch voor het publiek een speciaal schouwspel is. „Vaak ligt ons wedstrijdveld achteraf. Buiten het grote gebeuren. Dat betreurt ik. In dat opzicht hebben standaardrijders bij de organisatoren van een gildedag weinig aanzien”. Na deze wedstrijd tussen de ruiters onderling, verdwijnen de meesten uit het gezichtsveld. Moonen: „Ieder gaat zijn of

Standaardrijder Gerard Moonen (61) op de zwarte hengst Enodios met koning Jan Knippels en zijn koningin op de Ossenmarkt in Groningen tijdens de viering van 125 jaar Gronings Ontzet op 28 augustus 1999

SIGNALEMENT

Naam:	Moonen, G.W.J.
Roepnaam:	Gerard
Geboren in:	Drunen
Leeftijd:	62 (17-03-1938)
Adres:	Scheidingstraat 4
PC + plaats:	5154 AE Elshout
Beroep:	Garagehouder
Burgerlijke staat:	Gehuwd
Gehuwd met:	Berta (Huberta) Timmermans
Kinderen:	2: Jack (29) en Claudia (24)
Gildebroeder sinds:	1976
Gilde:	Onze Lieve Vrouwe Schuts, Elshout
Wapen:	Geweer
Functie:	Standaardrijder (sinds 1987)
Paard:	Enodios (Friese hengst)
Leeftijd paard:	17 jaar (03-05-1983)
Gildekring:	Maasland
Functies:	Lid commissie standaardrijders Maasland
Onder-scheidingen:	Koning van het gilde (1985)
Hobby's:	Naast gilde: kleiduiven schieten, motorrijden, zijspancross, heemkundekring, hondenclub, zwemmen, fietsen, paardrijden (aangespannen en onder de man), parachute-springen.
Hartewens:	Wil meer standaardrijders (ook vrouwen). „Voor elke gilde een paard!”
Onvergetelijk:	In 1985 koning geschooten, pausbezoek bij gelegenheid 700 jaar Den Bosch, 500-jarig bestaan van Drunen
Wil nog eens:	Naar de maan, wanneer dit mogelijk wordt. „Heb daar honderdduizend gulden voor over”

haar eigen weg. Dat wil niet zeggen dat we er dan zijn. Eerst het paard aftuigen, opfrissen en verzorgen. Vaak is er zelfs geen fris water in de buurt voor de paarden. De paarden gaan de wagen in. De standaardrijders zoeken verpozing op het terrein of in de feesttent. Je maakt tenslotte onderdeel uit van het geheel. Dan wordt de terugreis naar huis aanvaard. Tussen zeven en acht uur 's avonds ben je bij de stal. Het paard krijgt eten en wordt geborsteld. Eerst dan heb je weer tijd voor jezelf en je familie”, besluit de man die trots is met Enodios „de kracht en moed naar de wereld toe te kunnen uitstralen”.

LANDJUWEEL - DE NAAM ZEGT HET AL

door Hans van den Heuvel

Een Landjuweel is het grootste spektakel dat het gildewezen te bieden heeft. Puur Brabant, puur kleurrijk, puur historie. Maar dan wel een zeer levende historie, waar nog steeds boeiende hoofdstukken aan toegevoegd worden.

Een Landjuweel is een even zeldzaam als omvangrijk evenement, dat nauwelijks sprekender omschreven kan worden als de naam zelf. Landjuweel. De naam zegt het al. Alle flonkeringen, alle kleurschakeringen van het mooiste juweel. Je hoeft geen dichter te zijn om dat allemaal te herkennen op zo'n festijn. Het felle rood, het schitterende geel, het sfeerrijke groen en het heldere blauw van de kostuums omlijsten het prachtigste zilver dat gedurende vele eeuwen in deze contrerien gemaakt is door wonderbaarlijk vaardige edelsmeden. Zilver is het kenmerkende eremetaal van de gildewereld. Goud is het voorrecht van de landsheer. Maar direct daaronder komt het zilver. Dat wordt dan ook met gepaste trots en de bijbehorende omzichtigheid gedragen door de gildebroeders. Een Landjuweel is de wapenschouw van het gildewezen. Maar ondanks die krijgshaftige term een feest van vrede, lievendheid en broederschap. De vaandels wapperen ter ere van het gilde en de beschermheilige. De trommels roffelen niet meer als waarschuwing maar als uitnodiging. „Wij zijn er. Het is feest. Vier met ons mee.” Waar de geweren knallen is dat niet om een conflict te beslechten, maar om de hoogste eer, het koningschap, te verwerven. En na de broederlijke strijd om de winst, als de zilverprijzen van de wedstrijden verdeeld worden, komt er toch nog goud aan te pas: een goed glas goudkleurig gerstenat versterkt de vriendschap en bezgelt het verbond. „Tot de volgende keer.”

Helmond perfecte lokatie

Die volgende keer is nu. In juni 2001 om precies te zijn. Dan is het weer meer dan zeven jaar geleden. De traditionele periode tussen twee Landjuwelen. In 1993 was het schouwspel in Etten-Leur te bewonderen. Nu haalde Helmond de hoofdprijs van de organisatie binnen. Helmond is een perfecte plaats voor het eerste Landjuweel van het derde millennium. De locatie is ideaal. Het prachtige stadspark De Warande, inclusief de aanpalende sportvelden, vele tientallen hectaren groot, goed bereikbaar en dicht bij het centrum. Helmond is groot genoeg om voldoende deskundigheid op de been te brengen om zo'n omvangrijk karwei te klaren. Maar tevens is de stad kleinschalig genoeg om precies de juiste toon te zetten die recht doet aan het karakter van de gilden: een groep sterk bij de gemeenschap betrokken burgers, die zich als vanouds inzetten voor de bescherming van 'outer en heerd', kerk en woongemeenschap. In de Middeleeuwen, met hun weinig gestructureerde samenleving, waren de gildebroeders de bindende kracht binnen de geloofs- en woonomgeving. De kerk nam in het dagelijks leven een centrale plaats in. De gilden waren dan ook nauw verwant met diezelfde kerk. Ze zouden zonder die kerk zelfs geen reden van bestaan hebben gehad. Zonder kerk immers geen gemeenschap en zonder gemeenschap geen kerk. Dat verklaart ook de traditionele kleuren van de Brabantse gilden. Ze zijn vrijwel altijd genoemd naar de beschermheilige van de parochiekerk. Die hebben hun eigen kleuren: een martelaar rood, een "belijder" groen, de moeder Gods blauw. Geel vertegenwoordigt in combinatie met wit de officiële kleuren van de kerk.

Initiatief van "Sinte Cathrien"

Het Helmondse gilde van Sint Catharina is de organisator van het Landjuweel 2001. Het zet met deze topprestatie haar 600-jarig bestaan luister bij. Hier laat Helmond zich op zijn best zien. De andere gilden binnen de gemeentegrenzen leveren een niet mis te verstane bijdrage in de organisatie. Ook de gemeente, de provincie en het bedrijfsleven hebben royale steun toegezegd. Op zondag 17 juni 2001 beleeft het Landjuweel zijn hoogtepunt. Dan is er een hele culturele week voorbij met o.a. een fraaie gildententoonstelling, gevarieerde koren-fanfare en folklore-avonden, een bonte Brabantse avond, een avond voor de jeugd, een middag voor de ouderen en een daverende country-avond. Daarnaast diverse feestelijke bijeenkomsten, waarop alles wat in Helmond en omgeving een naam heeft hoog te houden als cultuurdrager zijn beste beentje voor heeft gezet. Op die zondag verzamelen zich naar schatting zo'n vijf tot zesduizend gildebroeders in De Warande om zich van hun beste kant te laten zien. Met een schitterende optocht, hun gildeschatten, de wedstrijden in trommen, vendelzwaaien, standaardrijden, schieten en wat dies meer zij. Brabant voert de boventoon, maar ook de Limburgse schutterijen en buitenlandse gilden zullen de kans krijgen om het feest een bijzonder accent te geven. 's Och-tends zal er eerst een plechtige eucharistieviering plaatsvinden in de open lucht, vanaf het Caratpaviljoen, gecelebreerd door bisschop A. Hurkmans. De gildebroeders van "Sinte Cathrien" en ook hun medegildebroeders van Sint Antonius Stiphout, Sint Antonius Abt Mierlo-Hout en de "Colveniers" kunnen nauwelijks wachten. Het wordt hun dag, de dag van Helmond, de dag van Brabant, de dag van het Landjuweel Helmond 2001.

Stichting Landjuweel Helmond 2001

Op 14 juni werd in het kasteel van Helmond het logo onthuld van het Landjuweel Helmond 2001.

NEDERLANDER WORDT EUROPA KONING

Harry Ketels

Harry Ketels (47) van schutterij Sint Antonius uit Nieuw-Dijk (Gld) is de nieuwe Europa koning. Tijdens het 13e Europees Schutterstreffen in het Duitse Garrel wist hij op zaterdag 26 augustus 2000 beslag te leggen op deze eretitel. In de voorronde bleek hij al z'n mannetje te staan. Trefzeker haalde hij de zgn. Adler van zijn voetstuk. In de finaleronde knalde hij de Königsadler ferm naar beneden. Het is de tweede keer in de geschiedenis van de EGS dat een Nederlander 'Europa koning' wordt. In 1981 slaagde Willem den Held uit Gulpen erin deze eretitel binnen te halen. Meer over het Europees Schutterstreffen 2000 in de volgende Gildetrom.

AAN HET GEFFENSE SINT JORISGILDE

In de Gildetrom, 2000, afl. 2, las ik met belangstelling over 'Effe naor Geffe', over het heropgerichte Sint Jorisgilde aldaar.

„Mooi”, dacht ik, „weer een nieuw gilde bij de Hoge Schut en de kring Maasland”. Maar minder blij was ik met de aangepaste versie van het lied 'Brabant were di': „Hier uw zonen, Brabant zie! Felle Kerels were di. Hier uw dochters, Brabant zie! Fiere vrouwen, were di”.

Hoewel een standpunt over vrouwen bij het gilde hier niet ter zake doende is, en hoewel ik terdege besef, dat vrouwen bij het gilde uiteindelijk gemeengoed zal zijn, moet mij toch het volgende van het hart:

Het lied 'Brabant were di' is ontstaan in Dinther in de jaren '30 van de vorige eeuw. De muziek is van de voormalige hoofdmans van het Sint Barbaragilde W. Croonen en de tekst van onze vroegere gildeheer pastoor A. Lathouwers. Het Dintherse Sint Barbaragilde beschouwt het lied derhalve als een cultuurhistorisch erfgoed, waaraan niet gemorrelt zou mogen worden.

De tekst stamt uit de tijd van de emancipatie strijdbaarheid van het rijke roomse leven (vergelijk onder meer 'Roomschen, dat zijn wij' van dr. Schaepman). Natuurlijk past de inhoud en vormgeving van de tekst niet meer in deze tijd en zal men het met de inhoud in vele gevallen oneens zijn. In de jaren zeventig werd, door sommigen, het lied zelfs als fascistisch bestempeld. Maar de tekst is een gedicht uit de tijd waarin het geschreven is. Daar moet men zuinig op zijn, moet gekoesterd worden en onaangeroerd blijven. Gedeelten daaraan veranderen voel ik als een verkrachting van een stukje cultuurhistorie. De tekst van het Wilhelmus is zeker ook niet meer van deze tijd, maar niemand zal er maar over denken om daar een letter aan te veranderen.

Beste Sint Jorisgilde uit Geffen, zing het 'Brabant were di' uitbundig en zoveel u maar wilt, maar gebruik slechts, dat vraag ik u, de originele tekst. Traditie is een hoog goed in het gilde, maar natuurlijk moet het gilde ook met beide benen in deze eenentwintigste eeuw staan. Daarom is het goed dat er nieuwe gildeliederen ontstaan met teksten, die bij deze tijd horen, maar koester a.u.b. aloude teksten als waardevolle cultuurhistorie.

Met vriendelijke gildegroet,
Henk Habraken,
Troubadour,
Gildebroeder van St. Barbara Dinther

NIEUWS UIT DE KRINGEN

Kwartier van Oirschot

Henk Michiels nieuwe koning

Tijdens Netersel kermis op 5 juni 2000 vond het koningschieten bij Gilde Sint Brigida plaats. Vanwege een tijdelijke sluiting van het gildehuis was de samenkomst dit jaar in een feesttent op de Brink, welke door de plaatselijke drumfanfare was neergezet. Hierna ging de optocht naar de regerend koning Simon v.d. Zande en vervolgens naar schietterrein 'de Smelbocht'. Tijdens deze optocht presenteerden acht bazuinblazers zich voor het eerst aan de gemeenschap. Na het gebruikelijke officiële gedeelte op het schietterrein kon het koningschieten, waaraan acht gildebroeders deelnamen, beginnen. De vogel werd goed geraakt en al snel kwamen er brokken naar beneden. Toch bleef het spannend tot het 92e schot toen Henk Michiels het laatste stuk van de vogel met een fraaie treffer wist te raken. Henk is 35 jaar, acht jaar lid van het gilde en actief vendelier. Zijn vrouw Addie is een van de acht nieuwe bazuinblazers. Zijn twee zonen zijn zilverdragers. Een echt gildegezin dus. Een heuglijk feit was dat de peetoom van de nieuwe koning, Nelis Vissers, 42 jaar gelden ook koning schoot. Hij was toen de eerste koning na de heroprichting van het gilde.

Nieuw koningspaar in Netersel

Nieuwe hoofdmans bij Broederschap van Onser Lieve Vrouw in Oirschot

Hoofdmans voor het leven was toch te lang voor hoofdmans Janus Smetsers. Ruim een jaar geleden had hij aangegeven te willen stoppen als hoofdmans. „Ik wil nog ger bij de guld zijn da ik nog leef en kan zien dat 't nog een bietje vooruitgaat” waren zijn woorden, maar ook zijn gezondheid begon hem parten te spelen. Na 47 jaar in het bestuur en ruim 21 jaar hoofdmans wil hij het rustiger aan gaan doen. Op 29 januari 2000, de jaarlijkse teerdag van Broederschap van Onser Lieve Vrouw, was het dan zover.

Vader en zoon, ere-hoofdmans en hoofdmans

In een heropende ledenvergadering met enkele genodigden nam hoofdmans Janus Smetsers afscheid en stelde zijn opvolger voor. Het was zijn zoon Cor. De heer en mevrouw Mertens beschermheer en beschermvrouwe van het gilde installeerden de nieuwe hoofdmans.

Als eerste taak van de nieuwe hoofdmans Cor Smetsers was het benoemen van zijn vader Janus tot ere-hoofdmans van het gilde. Hij hing hem een prachtig zilveren schild om waarin de nieuwe titel en de diverse functies die Janus bekleedt heeft binnen het gilde tot uiting komen.

Daarna trok het gilde met de genodigden voor de gebruikelijke H.Mis in de Sint Petrus kerk. De H.Mis werd voor deze gelegenheid opgeluisterd door het gildekoor van het Sint-Barbaragilde uit Dinther. Tijdens deze H.Mis werd ere-hoofdmans Janus Smetsers verrast. Pastoor Spijkers ver-

GILDEN EN HUN PATROONHEILIGEN OP TENTOONSTELLING

Op 7 oktober opent mgr. A. Hurkmans, de bisschop van 's-Hertogenbosch, in het Religieus Museum in Uden een tentoonstelling rond het thema 'Gilden en hun patroonheiligen'. Aan verschillende gilden is gevraagd hiervoor voorwerpen, zoals schilderijen, altaarbeeldjes, attributen, enz. in bruikleen gegeven. De tentoonstelling loopt tot medio december 2000 en er wordt een catalogus uitgebracht.

blijdde hem met de Pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice. Tijdens de drukbezochte receptie, die daarop in het gildehuis volgde, kreeg de ere-hoofdman nog een onderscheiding. Burgemeester Speetjens overhandigde hem de 'Penning van Verdiensten' van de Gemeente Oirschot. Beschermvrouwe Mertens had voor deze gelegenheid een boekje samengesteld getiteld "Ere-Hoofdman voor het leven". Dit uit dankbaarheid voor het werk van Janus voor het gilde. Het is een beschrijving van het gilde in de twintigste eeuw waarin Janus een grote rol speelt. Daarom werd het eerste exemplaar aangeboden aan ere-hoofdman Janus en hoofdman Cor Smetsers.

Verder was er op deze receptie nog een uitreiking van een tweetal Kringoorkonde van het Kwartier van Oirschot. Deze werden uitgereikt door de kringsecretaris, de heer van den Biggelaar. De eerste was voor ere-hoofdman Janus Smetsers en de tweede voor gildebroeder Piet Smetsers die al meer dan 40 jaar gildebroeder is en na ruim 25 jaar bestuurslid net als Janus zijn functie heeft neergelegd. Ook hij wil het rustiger aan gaan doen.

Koninklijk zilver in Boxtel

Tijdens een gezamenlijke sessie speldde burgemeester Jan van Homelen in de raadszaal van Boxtel, op 28 april 2000, de versierselen op, behorende bij de toegekende koninklijke onderscheidingen. Onder hen bevonden zich twee leden van het Boxtelse gilde Sint Barbara en Sint Joris. Lid in de Orde van Oranje Nassau was er voor Ad van Boxtel (60). Deze neemt per 1 augustus 2000 na 22 jaar afscheid als conciërge van de schildersschool. Hij is al 50 jaar vrijwilliger bij de H. Bloed processie en broedermeester bij de bedevaart Haken-dover. Hij heeft zeer actief meegewerkt aan de heroprichting van het gilde, waarvan hij bode is en coördinator van het oud papier, wat voor het gilde de belangrijkste inkomstenbron is. Lid in de Orde van Oranje Nassau was er ook voor Ad Habracken (65), die na 30 jaar stopt met zijn architectenbureau. Zijn maatschappelijke activiteiten bestaan o.a. uit dertig jaar voorzitter van biljartvereniging 'it ivoor', voorzitter van de Boxtelse biljartbond en voorzitter van de Angelaschool. Bij het gilde heeft hij zich als neerlandicus mede bezig gehouden met de caert en is hij wedstrijdleider bij het jeu de boules gebeuren. Na zijn 'werk' in de raadzaal spoedde de burgemeester zich naar het provinciehuis in 's-Hertogenbosch. Daar kreeg hij van de Commissaris van de Koningin te horen dat hij was benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Jan van Homelen was op 1 april 25 jaar in het burge-meestersambt. Na zijn ervaring met het gildegebeuren in Hooge en Lage-Mierde en Berlicum heeft hij in Boxtel gewedijverd voor de heroprichting van het gilde. Toen dat in 1996 was gelukt heeft het gilde hem benoemd tot eredecken. Het Boxtelse gilde is trots op deze drie gildebroeders, die elk op maatschappelijk vlak hun eigen inbreng hebben. Als blijk van waardering werd bij elke gedecoreerde nog dezelfde avond thuis de vendelgroet gebracht.

Koning huwt gildezuster

Vendelhulde aan het bruidspaar

Op 28 april 2000 trad koning Hans van Doremalen van Gilde Sint Joris Goirle in het huwelijk met Jolanda van Loon. Dat een koning trouwt is iets bijzonders, zeker wanneer hij dit doet met een gildezuster van zijn eigen gilde. Hans is 10 jaar lid van Sint Joris, terwijl Jolanda zich anderhalf jaar geleden bij het gilde aansloot. Bijna het voltallige gilde was bij de huwelijks-voltrekking aanwezig. Jong en oud brachten hulde aan het bruidspaar. Jolanda's zoon San-

der bracht de vendelgroet en de 93-jarige opa Brock, die zelf 63 jaar gildebroeder is, feliciteerde het bruidspaar als eerste.

Jubilarissen in Diessen

Op 27 april 2000 vierde gilde Sint Joris Diessen de teerdag en huldigde twee jubilarissen. Jan Heuvelmans was 45 jaar lid van het gilde. Jan heeft veel functies in het gilde vervuld. De eerste jaren was hij vaandrig. Daarna schoot hij twee keer koning. Ook heeft hij vele jaren in de schietcommissie gezeten. Jan was een fanatieke kruisboogschutter en heeft ook vele jaren de joulewedstrijd mee georganiseerd. Jan kreeg uit handen van de koning een zilveren onderscheiding opgespeld. De tweede jubilaris was Janus van Dorst. Hij was 30 jaar lid van het gilde, waarvan vele jaren vendelier. Het kruisboog-schieten was zijn grootste hobby. Hij is nu deken-schrijver. Ook hij ontving een zilveren onderscheiding uit handen van de koning.

Janus van Dorst (l) en Jan Heuvelmans (r)

Gildebroeders in het nieuw

Met sparen, oud ijzer, smartlappenavond en vrijwillige bijdragen heeft het gilde van O.L. Vrouw en de H. Willibrordus uit Wintelre het geld bij elkaar gekregen om zich na ruim 15 jaar weer eens in het nieuw te steken. Een paar jaar geleden werd het besluit genomen. De oude pakken vertoonden slijtage en vele gildebroeders waren in de loop der jaren uit hun pak gegroeid. Bovendien had men te maken met een groot aantal nieuwe leden en dat maakte de tijd rijp voor nieuwe kostuums. De ingestelde kostuumcommissie bezocht een aantal gildefeesten om zich een idee te vormen en kwam met een verrassend voorstel: zwarte kuitbroek met witte kousen, zwarte schoenen met gesp, een zwart hesje met het embleem van het gilde en daar overheen een lange rode jas, en op het hoofd een driekante hoed met witte pluim. Voordeel van een driedelig kostuum: de jas kan na de optocht of ander evenement uitgedaan worden en men ziet er nog steeds gildisch gekleed uit. Het was even slikken, maar het voorstel werd aangenomen. Na het nodige passen en meten was kleermaker Belien eindelijk zo ver dat hij de kostuums kon afleveren. Op 30 april 2000 werden de kostuums na inzegening door de

Wintelres gilde nieuw in het pak

pastoor getoond aan de inwoners van Wintelre. Voorafgegaan door de fanfare wandelden de gildebroeders wat onwennig in de nieuwe uitmonstering door het dorp en lieten zich uitvoerig bekijken door de vele belangstellenden, waarna van het gilde een groepsfoto werd gemaakt.

We hebben een nieuwe koning...

Eerste milleniumkoning

koning in Brabant in 2000.

Klaas Bergman onttroond

Jos Peek koning van Sint Odulphus

Onder niet al te beste weersomstandigheden werd er om de koningstitel geschoten door het Sint Jozef Gilde uit Vessem op 18 maart 2000.

Na de gebruikelijke schoten van gemeente en kerkelijke overheid werd er door vier schutters geschoten, waaronder ook de oude koning. Na 143 schoten viel de vogel na het schot van Piet Swaanen. Op zich iets bijzonders, want Piet is al twee keer eerder koning geweest bij een ander gilde en volgens welingelichte bronnen de eerste

Jos Peek is op 12 juni 2000 de nieuwe koning van het Sint Odulphusgilde geworden. Daarmee onttroonde hij Klaas Bergman, die de afgelopen drie jaar deze titel droeg. Onder veel publieke belangstelling vond de wedstrijd plaats. Daags voor het koningschieten hebben leden die voor de titel in aanmerking willen komen via het zogenaamde "leugenkoningschieten" hun kandidatuur kenbaar kunnen maken. Winnaar hiervan werd Frans Willem v.d. Sande. De strijd om de koningstitel was echter een andere aan-

gelegenheid. Twintig schutters kwamen hiervoor in aanmerking. Jos Peek loste het voor de vogel op de 28 meter hoge schutsboom fatale schot. Hij is voor drie jaar de nieuwe koning van Sint Odulphus Best.

Kempenland

Kroning nieuwe leden Sint Sebastiaan Hoogeloon

Na de jaarlijkse rondgang met sacramentsdag, donderdag 22 juni, werden tijdens de jaarvergadering twee nieuwe leden

Kroning van de twee nieuwe leden Jan Couwenberg en Maarten Antonius

gekroond. Met deze traditionele kroning werden nieuwe leden toegelaten tot het gilde. De hoofdmans verwelkomde twee jonge ondernemers die de traditie van het gilde willen beleven en uitdragen. Een van de twee: Jan Couwenberg jr. was al eerder lid van Sint Sebastiaan. De ware broederschap verloor zich niet en na enkele jaren zich volledig gewijd te hebben aan de opbouw van zijn zaak is Jan toch weer terug bij het gilde. De andere nieuweling Maarten Antonius heeft zich onlangs in Hoogeloon gevestigd. Ook voor hem is het gilde niet geheel vreemd: zijn vader was namelijk gildebroeder.

Wij wensen beide gildebroeders ware broederschap toe en hopen dat ze zich heel lang bij ons thuis zullen voelen.

Nieuwe koning gilde Sint Sebastiaan Hoogeloon

's Maandags met de kermis, 26 juni, viert Hoogeloon altijd feest. Traditioneel wordt op deze dag koning geschoten door een van beide gildes in dit dorp. Dit jaar was Jan Hendriks van gilde Sint Sebastiaan degene die zijn titel moest verdedigen.

Al vroeg werd Jan thuis opgehaald en na het ontbijt in gildehuis De Ster, onder begeleiding van gilde Sint Joris, fanfare Wilhelmina en drumfanfare Sint Joris naar de boom begeleid. Onder de boom meldden zich zes kandidaten voor de koningstitel.

Na exact honderd schoten kwam de vogel naar beneden en mocht, na de gebruikelijke ceremonieën, Jan Lemmens zich de nieuwe koning noemen van Sint Sebastiaan. Jan is voor Sint Sebastiaan geen onbekende. Voor de tweede keer schoot hij zich koning en ook is Jan al meer dan vijfentwintig jaar bestuurslid van dit gilde.

Wij wensen Jan de komende twee jaar veel koningsgenot!

Nieuwe koning Jan Lemmens met begeleiding

Henk van de Heuvel pakt opnieuw koningstitel

Vijf gildebroeders van het Sint Lambertusgilde Meerveldhoven hadden zich ingeschreven voor het koningschieten. Nadat Henk zijn koningszilver aan het gilde geschonken had, begon het schieten.

Burgemeester Jacobs vree de gaai met het eerste goed gemikte schot. Door afwezigheid van pastor Ouwen schoot diaken van Olmen namens de kerk het tweede schot. Toen waren de vijf gildebroeders aan de beurt.

Bij het 46e schot kwam de gaai in twee stukken naar beneden. Henk van de Heuvel had hem met een voltreffer geraakt en werd opnieuw als koning gekleed, ook zijn vrouw Olienka is dus weer koningin. Burgemeester Jacobs kon het niet nalaten alle schutters van het gilde te vragen paraat te staan als de gemeente verdedigd moet worden als er toch nog een aanval komt van onze grote buur.

Na dit gebeuren werden de jubilarissen voor veertig jaar trouwe dienst gehuldigd.

Dit zijn Harrie Vennix, Simon Dams, Henk Dams en Jo Dams. Voorzitter Kring Kempenland J. Oomen speldde de zilveren schilden met lint op. Daarna was het de beurt aan de afgetreden deken-schrijver Sjef van Kuringen om een mooie toespraak en zilver in ontvangst te nemen. Voor twintig jaar

Bij het 46e schot schoot Henk van de Heuvel zich weer tot koning

hard werken is hij nu tot lid van verdienste benoemd. Ontroerd dankte hij het gilde voor deze waardering.

Veertig jaar trouwe dienst voor het gilde Sint Lamberteus Meerveldhoven

Een unicum in het gildewezen?

De koningen Jan en Gerrit Lemmens

Actief zijn in het gilde zit vaak in de familie. Het wordt doorgegeven van vader op zoon. Dat is ook bij de familie Lemmens in Hoogeloon gebeurd. Vader Antoon was een fanatiek gildebroeder. Hij werd koning in 1962. Als hij nog leefde zou hij ongetwijfeld heel trots zijn geweest op zijn twee zonen. In twee dagen tijd behaalden dezen een koningstitel. Gerrit schoot zich 's zondags koning bij het Sint Jorisgilde in Bladel en 's maandags was het Jan die de vogel tijdens het koningschieten van gilde Sint Sebastiaan in

Hoogeloon neerhaalde. De broers en de hele familie zijn daar zeer trots op.

De gebroers vinden het dubbele koningschap een unicum. Ze hebben nog nooit gehoord dat zo iets in een familie is voorgekomen. Voor Gerrit Lemmens is het koning zijn nieuw. Jan was al eens eerder koning. De koning wordt automatisch bestuurslid. Gerrit heeft ervaring met organiseren. Hij zorgt nu onder meer al voor de jaarlijkse rommelmarkt voor het gilde en hij houdt het onderkomen van het gilde bij. Jan is al 26 jaar bestuurslid van het Sint Sebastiaan. Hij was de grote animator van de wieler-zesdaagse en van de Loonse Lentemert. Beide broers zullen elkaar regelmatig in vol ornaat tegenkomen, hoewel Hoogeloon bij het Kwartier van Oirschot hoort en Bladel bij Kring Kempenland. Maar er zijn verbroederingsfeesten, vrije gildefeesten en het Liefdadigheidsfeestijn.

Jan Heerings, tot in Rome bekend!

Het bestuur van het Sint Jorisgilde te Heeze is er al enige dagen eerder van op de hoogte gebracht. De voorzitter heeft laten weten aan alle gildebroeders: „Op Hemelvaartsdag gaan we een vendelhulde brengen”.

Op de bewuste dag is iedereen om 11.30 uur aanwezig in het gildehuis en van hier uit trekt het gilde met stille trom naar de Sint Martinuskerk. Waarom dit alles zo heimelijk, wat is er aan de hand? Welnu, gildebroeder Jan Heerings krijgt vandaag een Pauselijke onderscheiding en natuurlijk weet Jan van niets. Na afloop van de H. Mis geeft de koster het afgesproken seintje. De grote kerkdeuren zwaaien open en met slaande trom en vliegend vaandel trekt het gilde de kerk binnen. Jan Heerings, die langs de vrouw van een gildebroeder zit, is niet alleen verbaasd, maar kijkt ook geërgerd. Hij, die bij elk gildegebeuren aanwezig is, is er niet van op de hoogte dat zijn gilde vandaag in de kerk moet zijn! Pastoor Mennen

neemt het woord. Hij bedankt de broeders van het Sint Jorisgilde voor hun aanwezigheid bij deze speciale gelegenheid voor een van de broeders. Jan fronst zijn voorhoofd ...het zal toch niet ...Jawel, Jan Heerings is de naam! Jan wordt uitgebreid in het zonnetje gezet vanwege zijn grote verdiensten voor de Sint Martinusparochie. Zo verzorgt Jan al jaren de avondwaken en is hij buitengewoon bedienaar. Maar speciaal zijn verdiensten voor het ziekenapostolaat waarvan Jan de oprichter, aanjager en voorzitter is, krijgen bijzondere aandacht. Al die verdiensten zijn voor Zijne Heiligheid de Paus aanleiding geweest hem te onderscheiden met de onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice. Voorwaar niet niks, een van de gildebroeders laat zich zelfs ontvallen: „Jan Heerings, tot in Rome bekend!”

Na het applaus van de parochianen en de felicitaties van zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen is het de beurt aan het gilde. Op het kerkplein, onder belangstelling van alle kerkgangers en vele passanten krijgt Jan Heerings een vendelhulde aangeboden. Bij Jan breekt definitief het besef door ... waarom hij niet voor deze gildeactiviteit was uitgenodigd.

Jan Heerings onderscheiden met de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice

Koningschieten Sint Martinusgilde Tongelre

Op zondag 7 mei trok het Sint Martinusgilde naar het Mariakapelletje in de Loostraat om de openluchtmis bij te wonen. Daarna lieten de vendeliers zich van hun beste kant zien en deelde Martinus zijn mantel met de bedelaar. Om 14.00 uur begon het Koningschieten. De boom werd gevrijd door Dr. Ing. C. Schluter, een goede bekende van het Gilde, en hierna deden alle Ere-leden en de Beschermvrouwe hun schot.

Bij het 74e schot was het Ad van Dungen, vendelier en Martinus, die het laatste stuk van de vogel naar beneden haalde. Met zijn 29 jaar is hij de jongste koning van het Sint Martinusgilde. Na de Eed van Trouw en installatie volgde nog een vendelhulde.

De nieuwe koning Ad van Dungen

Verhuizing met het gilde

Naar een oud gebruik verhuisde het gilde Sint Catharina en Barbara uit Geldrop een van haar leden. Dat gildeleden elkaar een goed hart toedragen blijkt wel uit de term gildebroeders. Op 8 juli trok een heuse optocht naar het Herdersveld om de familie Nuyts te 'verhuizen' naar Hofdael. De stoet vertrok vanuit de Sluisstraat en de gildebroeders en -zusters hadden zich bijzonder mooi in traditionele Brabantse kledij uitgedost. De EGMC, Eerste Geldropse Menclub, was van de partij met verschillende 'gerijkes' en voorop reed een platte wagen met 'n Belgisch trekpaard van manege

De Meijldijk. Tijdens de verhuizing werden ondanks de regen enthousiast enkele liederen gezongen.

Ook werd er nog 'aangelegd' bij café van Bakel waar het bitterke klaarstond. Na het uitladen bij Hofdael werd de nieuwe flat van de familie Nuyts bewonderd en onder het genot van een drankje werd hun daar een gelukkige tijd toegewenst.

Naar een oud gebruik verhuist het gilde haar leden

Sint Jorisgilde Bladel

E-mail adres van het Sint Jorisgilde betgeld

Zaterdag 29 april was een belangrijke dag voor het Sint Jorisgilde uit Bladel. Na een aubade voor de vele aanwezige gedecoreerden, trok het gilde naar de woning van gildeheer Claessen. Voor diens woning onthulde deze, samen met zijn vrouw, een tegel met het E-mail-adres van het Sint Jorisgilde.

Die tegel ligt op de plaats waar vanaf 1897 een tram reed door de gemeente. De tegel met een lichtreflecterend oog, moet met vele andere tegels in de toekomst een lichtspoor gaan vormen door de gemeente over de voormalige tramlijn.

Met deze tegel wil het Sint Jorisgilde zijn waardering uiten voor

de gildeheer en het zal een blijvende herinnering zijn aan de gildeheer Claessen.

's Avonds na een gildemis schonk hoofdman Ton Egbers op de teeravond een bedrag van f 1.000,- aan de EHBO-vereniging. De gift zal door de EHBO gebruikt gaan worden voor de jeugdopleiding.

Kermismaandag Sint Caecilia Veldhoven-Dorp

Frans Mennen

Op kermismaandag 10 juli is door het gilde van Sint Caecilia Veldhoven-Dorp, na een door de gildebroeders verzorgde dienst in de parochiekerk, koning geschoten.

Oude koning Frans Mennen schoot na een spannende wedstrijd, waarbij 258 maal op de vogel werd geschoten, de vogel er af. In de afgelopen jaren had Frans zich al een zeer goed koning getoond, dus het gilde gaat weer 4 jaar vol vrouwen door met deze koning.

Onze Lieve Vrouwe Gilde Eersel

Tijdens de gildedag van 5 juni 1988 te Riethoven is de deken van het Onze Lieve Vrouwe Gilde uit Eersel zijn dekenstok

zoekgeraakt. Graag willen wij vragen of u in uw omgeving wilt informeren waar deze stok zou kunnen zijn. Het is een stok met een zilveren knop waarop staat: Deken Onze Lieve Vrouwe Gilde Eersel.

U kunt contact opnemen met Henk van de Klundert, Prins van het gilde, tel. 0497-514210

Jubilarissen bij gilde Sint Anna Nederwetten

Het gilde Sint Anna uit Nederwetten huldigde zaterdag 8 juli 2000 twee jubilarissen. Gildebroeder Jan van Rooij was 25 jaar lid van de overheid. Hem werd daarom een receptie aangeboden, welke zeer druk bezocht werd. Jan is niet alleen actief binnen het gilde, maar ook bij diverse andere verenigingen c.q. instanties. Van het gilde is hij al 30 jaar lid, waarvan 25 jaar lid van de overheid, eerst 5 jaar als vaandrig en vanaf 1980 tot heden als deken-schrijver. Jan was 23 jaar lid van de K.P.J. waarvan 4 jaar als voorzitter en 20 jaar commissielid Kring Eindhoven. Ook was hij 8 jaar lid van het kerkbestuur en 22 jaar lid van de parochieraad. De N.C.B.-Z.L.T.O. afd. Nederwetten/Nuenen kon 22 jaar op hem rekenen, waarvan 6 jaar als secretaris/penningmeester. Ook was hij 24 jaar lid en in 1984 Prins carnaval bij C.V. "de Wetters" te Nederwetten, een vereniging waar hij vanaf 1973 secretaris is. Gedurende 6 jaar heeft hij nu zitting in het bestuur van het C.D.A. afd. Nuenen. Gezien het bovenstaande is het niet verwonderlijk dat velen Jan kwamen feliciteren en bedanken voor al zijn inzet.

Ook burgemeester Terwisse gaf acte de présence. In 1997 had hij Jan al onderscheiden met de zilveren ere-penning van de gemeente Nuenen c.a., vandaar dat Jan nu een bord met het wapen van de gemeente Nuenen c.a. erop uitgereikt kreeg.

Namens de bond van Schuttersgilden Kring Kempenland benadrukte Kringvoorzitter J. Oomen de grote inzet van Jan voor het gilde en hij deelde mee dat het bestuur van de Bond besloten had om aan Jan het zilveren schild van Kring Kempenland toe te kennen. Dit schild werd hem opgespeld door Districtsraadsheer A. Schonhoff. Van het eigen gilde kreeg Jan de zilveren speld van verdienste opgespeld.

De tweede jubilaris op deze feestelijke dag was gildebroeder Theo Coolen. Theo was 40 jaar gildebroeder en gedurende 35 jaar was hij gastheer voor het gilde in zijn café. Of de gildebroeders met velen of slechts met enkelen kwamen, altijd stond de deur voor hen open.

Door weer en wind zorgde Theo altijd voor een versnapering tijdens de schietwedstrijden op het gildeterrein De Schutsboom. Als dank hiervoor kreeg Theo van de bond van Schuttersgilden Kring Kempenland het zilveren schild uitgereikt en speldde de burgemeester hem de bronzen ere-penning van de gemeente c.a. op.

Namens het eigen gilde kreeg Theo een wandbord met daarop de afbeelding van een gildebroeder uitgereikt. De kapitein van het gilde, Bert de Vries, hoopt dat beide jubilarissen zich nog vele jaren voor het gilde zullen blijven inzetten.

Twee gildebroeders Jan van Rooij (l) en Theo Coolen onderscheiden

Kermis bij Sint Jan Baptista Leenderstrijp

Kermismaandag werd zoals vanouds gevierd. Omstreeks 8.15 uur tromde het Strijper gilde naar de parochiekerk Sint Petrus Banden in Leende. Daar werd om 9.00 uur door ere-lid pastoor M. de Vries een H.Mis opgedragen, opgeluisterd door het parochieel dameskoor. In zijn preek haakte pastoor de Vries in op de broederlijke band van het gilde. Door samen met elkaar broederlijk om te gaan, kon dit gilde de afgelopen jaren veel bereiken. Hij duidde daarbij op de kersttocht en de onlangs gewonnen ere-prijs tijdens de Kringgilde-dag in Reusel. Daarnaast had hij respect voor de manier waarop het gilde het gouden priesterfeest van Z.E.H. pastoor A. van Loon had opgeluisterd. Na de H. Mis volgde traditiegetrouw de vendelhulde aan het kerkelijk en wereldlijk gezag vertegenwoordigd door pastoor de Vries, pastoor van Loon, burgemeester Van den Heuvel-Planje en de wethouders Klap en Waterschoot.

In zijn traditionele toespraak van de Regerend-Deken ging Harrie Bax in op de behaalde successen in het afgelopen jaar. Op haar beurt nodigde burgemeester Van den Heuvel-Planje alle gildebroeders en gildezusters uit voor koffie en vlaai. De burgemeester feliciteerde het gilde namens het College van Burgemeester en Wethouders met de behaalde successen op de afgelopen gildedagen. Bij een temperatuur van 28 graden waren veel gildebroeders en een gildezuster blij dat er op de terugweg nog een tussenstop volgde op het terras bij café Roothans. Rond het middaguur werd in gildehuis De Hoespes een koffiemaaltijd geserveerd, waarna de afmars in vol ornaat naar het schietterrein werd aanvaard. Daar aangekomen werden bij de Sint Janskapel enkele Onze Vaders en Weesgegroeien gebeden. Hierna bracht jeugdvendelier Paul Bax ter ere van de patroon Sint Jan een korte vendelgroet, waarna het schieten op de kleine en grote puist kon beginnen. Het was een hete, goed bezochte en bovenal gezellige middag.

38e Sint Jansviering in Leenderstrijp

Op de geboortedag van Sint Johannes de Doper staat het gilde Sint Jan Baptista en ook haar Sint Janskapel jaarlijks in het middelpunt van de belangstelling. Voor de 38e keer werd de Sint Jansviering gehouden. Deze H.Mis in de openlucht werd gecelebreerd door pastoor M. de Vries en opgeluisterd door het K.V.O.-koor. Het gezegde "Sint Jan is een regenman" werd door Pluvius letterlijk genomen. Ruim 300 gelovigen woonden onder een paraplu deze H.Mis in de openlucht bij.

Pastoor de Vries bedankte in zijn preek alle inwoners van Strijp voor de medewerking en inzet aan de organisatie van de kersttocht. Traditiegetrouw werden tijdens de H.Mis de door de gelovigen meegebrachte SintJanstrossen door pastoor de Vries, ondanks de overvloedige regenval, overvloedig gezegend. Na afloop van de openluchtmis ging het gilde naar gildehuis De Hoespes voor een officieel gedeelte en een gezellig samenzijn. Door de in 1999 benoemde ere-leden Harrie Bax sr. en Max Farjon werd aan het gilde een luxe uitgevoerde draagketting voor het gildemedailon en de daaraan bevestigde koningsvogel aangeboden.

Wegens privé-omstandigheden had beschermheer Gerard van Engelen onlangs zijn beschermheerschap beëindigd. Deze was sinds 1982 beschermheer van het gilde. Harrie Bax bedankte hem voor zijn aanwezigheid, zijn betrokkenheid en zijn financiële en materiële steun in deze 18 jaar. Uit diverse kandidaten was uiteindelijk gildebroeder Rob Winters de meest geschikte kandidaat bevonden. Op deze avond werd hij door Regerend Deken Harrie Bax als beschermheer benoemd. Voor zijn vrouw Sophie waren er bloemen.

Rob Winters bedankte in zijn toespraak het gilde voor zijn benoeming en zegde toe, goed voor het gilde te zorgen.

Schietterrein Sint Jan Baptista vernieuwd

Op zondag 30 april werd onder stralende weersomstandigheden de vernieuwde schietaccommodatie van het gilde Sint

Jan Baptista uit Leenderstrijp in gebruik genomen. Door zelfwerkzaamheid van de gildebroeders en -zusters werd het bestaande gildegebouw uitgebreid en werden ricochetkogelvangers geplaatst. Daarnaast werd er een water- en electra-voorziening gerealiseerd.

Het Strijper gilde trok in vol ornaat vanaf gildehuis De Hoespes naar de schietaccommodatie. Daar hield Regerend-Deken Harrie Bax een toespraak en werd de naam van het gebouw onthuld door de jongste gekostumeerde gildebroeder Stef Maas en door koning Jac. Dielis. De naam van het gebouw werd De Schutsboom. Vervolgens zegende ere-lid pastoor M. de Vries het gebouw in door een door hem geschonken kruisbeeld te zegenen. Dit kruisbeeld heeft een passende plaats in het gebouw gekregen. Hierna werd de ere-wijn geserveerd en werd door alle aanwezigen een toast uitgebracht op een voorspoedige toekomst. Vervolgens kwamen de burgemeester van de gemeente Heeze-Leende, de secretaris van de Bond van Schuttersgilden Kring Kempenland en de plaatsvervangend-districtsraadsheer Karel Bennebroek aan het woord. Hierna bracht het "Strijps Kapelleke" een muzikale hulde en richtte hun voorzitter Pierre Joppen een woordje tot alle aanwezigen. Hierna werd de middag voortgezet met het gezellig samenzijn en voor de belangstellenden bestond er de mogelijkheid te schieten op de vernieuwde schietbomen.

Vogelschieten Sint Jansgilde Soerendonk

Op kermiszaterdag 24 juni (Sint Jan) werd 's middags het vogelschieten gehouden. Van de fraai gemaakte vogel kwam als eerste de staart naar beneden (Pieter Gielen), daarna een vleugel door Gerrit Staal, de kop door Marco Mackus en de tweede vleugel door Frans van der Sanden. Na 261 schoten kwam de romp naar beneden door een schot van Jos van Gennip. Zondag 25 juni ging eredeken emeritus pastoor Bakker voor in de gildemis voor de viering van de patroonheilige Sint Jan. Op het eind van de mis zegende hij het nieuwe hoofdvandiel, ontworpen door Leo van de Sangen en vervaardigd door Joke Willigers van Heugten. Om tot een goed en verantwoord ontwerp te komen is er veel onderzoek gedaan en informatie verzameld. De voorbereiding en coördinatie vanuit het gilde is gedaan door Martien Winters, Jan van Eupen, Fien van de Wildenberg Bax, Bert Staals, Annie Staals-Jacobo en Drina Fransen-Peerlings. Op het vandiel is gild patroon Sint Jan Baptist als boeteprediker afgebeeld, gehuld in een kameelharen kleed en met een kruisstaf in zijn hand. Sint Jan heeft de toenaam 'Baptist' te danken aan het feit dat hij Jezus doopte in de Jordaan. Daarom de doopschelp en het water. Het zonlicht wordt voorgesteld door het molensteenlogo. De verbondenheid met de Sint Jansboom op het pleintje op d'n Heuvel komt tot uitdrukking in de

Nieuwe gildevandiel Sint Jansgilde Soerendonk

afbeelding van de in een driehoek geplaatste boom. De historische relatie met de Heren van Cranendonck (en daarmee met het huis van Oranje) is terug te vinden in het afgebeelde wapen van Prins Fredrik Hendrik, die in het oprichtingsjaar van het gilde (1644) Heer van Cranendonck was. H.M.Koningin Beatrix draagt ook nu nog de titel 'Baronesse van Cranendonck'. Het vaandel is uitgevoerd in de kleuren van het gilde: rood, groen en goudgeel. Het is gemaakt in een combinatie van handwerk en machinaal borduurwerk. De stof is Franse zijde.

Op dinsdag 27 juni vond er de jaarlijkse 'Ommeganck' plaats. In alle vroegte werd koning Johan Aarts aan huis afgehaald. Na een H. Mis volgde een vendelgroet aan het geestelijk gezag. In café Maas werd de nieuwe deken Frans v.d. Sanden geïnstalleerd door 1e deken Martien Winters door bij Frans de palmtak op zijn hoed te steken. Na de felicitaties werden zoals elk jaar de jubilarissen gehuldigd. Deze keer waren er maar liefst vijf gouden jubilarissen: Toon Ras, Tinus Boelens, Theo Aarts, Peer Maas en Jan Boelens. Zij kregen namens het gilde een beeldje van een gildebroeder. Namens het bestuur van Kring Kempenland waren de vice-voorzitter Mathieu van de Voort en Districtsraadsheer Jan de Greef naar Soerendonck gekomen om de jubilarissen te huldigen. Naast de gouden jubilarissen waren er ook nog twee zilveren: André Ras en Frans v.d. Sanden. Zij ontvingen uit handen van kapitein Wim Ras de zilveren draagspeld van het gilde. Hierna trok het gilde naar de Sint Jansboom op de Heuvel, prachtig versierd door de buurt. Er werden drie nieuwe leden gewijd: Tonnie Vos, Henk van de Wildenberg en Marco Glasny. Ze werden gezegend door een overvloed aan water. Na het offeren en de vendelhulde voor jubilarissen en nieuwe leden trok men naar het kasteeltje Cranendonck, waar de vendelhulde aan het wereldlijk gezag in ontvangst werd genomen door wethouder Wiel Engelen. Na afloop en een dankwoord van de wethouder werd het een beetje stil. Normaal werd er door de gemeente een consumptie aangeboden, maar dit gebruikelijke biertje of borreltje was men dit jaar vergeten. De wethouder bood daarom het eerste rondje aan in het eerstvolgende café. Na een kort oponthoud bij gildeheer J.W. de Jong en mevr. A. de Jong-Craje (waar de dorst wel gelest kon worden) werd er verder getrokken richting café de Valk. Ondertussen werd er nog aangelegd bij de nieuwe gildebroeder Henk v.d. Wildenberg en 100 m verder bij koning Johan Aarts. Toen de gildebreeders bij de familie v.d. Wildenberg in de tuin zaten kwam er nog onverwacht bezoek van wethouder Van Engelen die de gebruikelijke attenties en een welgemeend excuus aanbood aan de jubilarissen en het gilde. Bij De Valk werden de gebruikelijke mededelingen gedaan over het komende programma. Als laatste ging men naar gildehuis De Bout waar de uitsmijters goed smaakten. Door 'notaris' Ras werden nog enkele potten honing geveild die waren aangeboden door eredeken pastoor Bakker. Nadat het bestuur de nieuwe deken uitgleide had gedaan bij café Maas kwam er een einde aan deze mooie, maar zeker niet te vergeten dag.

Met maar liefst vijf gouden en twee zilveren jubilarissen

Een oude fout hersteld?

Het Sint Jorisgilde Zeelst heeft een oud hoofdvaaan met de tekst "ST. JORES-GILDE ZEELST".

Ongeveer 15 jaar geleden werd tijdens een kringgildedag door een van de toeschouwers gevraagd, waarom er op de vlag "ST. JORES-GILDE" stond. Een schrijffout (?) Dan wel eentje, die door geen enkele gildebroeder was opgemerkt en waarmee men al zeer vele jaren rondliep.

Op het oudste schild van het gilde staat "DIT IS DIE SCHUT VAN SYNIORUS 1639. Bij de Kamer van Koophandel staat het gilde ingeschreven onder de naam "DE SCHUT". Verschillende namen is men dus wel gewend bij dit gilde.

Ongeveer 20 jaar geleden is de huidige kapitein P. v.d. Weijden begonnen om een nieuwe vlag te verkrijgen, maar dit is er nooit van gekomen. In 1999 hebben het bestuur en de koning de voorbereidingen voor een nieuw hoofdvaaan weer opgevat.

Op de Sint Jorisdag in april 2000 was deze klaar en kon de trotse kapitein, die op deze dag zijn 40-jarig lidmaatschap bij het gilde vierde, 'zijn' hoofdvaaan laten inwijden tijdens de H. Mis.

Het nieuwe vaandel van Sint Joris Zeelst

Op zondag 30 april werd door kringvoorzitter Johan Oomen de kringonderscheiding uitgereikt voor 40 jaar gildebroeder en ook de gemeente Veldhoven verleende de heer P. v.d. Weijden een gemeentelijke onderscheiding.

Afkamp Kempenschutters in Luyksgestel

Op zondag 16 april is de 27ste competitie van de Kempenschutters geëindigd op het volledig vernieuwde en van kogelvangers voorziene terrein van het Sint Martinusgilde aan de Postelscheheideweg te Luyksgestel. Aan deze competitie hebben 140 schutters deelgenomen van de volgende gildes uit kring Kempenland: Sint Annagilde Riethoven, Sint Antonius- Sint Catharinagilde Aalst, Sint Catharinagilde Valkenswaard, Sint Martinusgilde Luyksgestel, Sint Martinusgilde v.h. H. Sacrament Dommelen, Sint Petrus Bandengilde Schaft, Sint Sebastiaangilde Borkel, Sint Willibrordusgilde Waalre, Sint Catharina- Sint Barbaragilde Eersel, Gilde Sint Jan Baptist Duizel, Gilde Sint-Jan Baptist Oerle, Onze Lieve Vrouwegilde Eersel.

Uit kring Oirschot: Sint Jorisgilde Hoogeloon, Sint Jozefgilde Vessem, Sint Monulphus en Gondulphusgilde, Kneegsel.

De competitie bestond uit 6 wedstrijden op 6 verschillende terreinen. Men schoot: persoonlijk opgelegd: 5 schoten (totaal 30), Viertal opgelegd 3 schoten (totaal 18), persoonlijk vrijehand: 5 schoten (totaal 30), Viertal vrijehand 3 schoten (totaal 18). Er wordt in verschillende klassen gestreden. Waar schutters gelijk geëindigd zijn in de competitie is op deze dag in een onderlinge kamp beslist wie zich de beste schutter in zijn klasse mag noemen. Gestreden werd er in de klassen A, B, C en de Ereklasse.

De beste vijf schutters uit elke klasse, alsmede de beste negen schutters uit het combinatie klassement en vier viertallen in

beide onderdelen ontvingen uit handen van burgemeester mevr. I. Bakker- van Assen een speld of zilveren schild.

Uit de statige lijst van winnaars noemen we hieronder die van de eerste prijzen

Individueel opgelegd:

Ereklasse: P. Maas, Borkel.

Klasse A: H. Bullens, Hoogeloon.

Klasse B: P. Beerens, Kneysel.

Klasse C: J. Kwinten, Borkel.

Viertallen opgelegd: Monulphus-Gondulphus Kneysel (62 pt).

Gecombineerd: P. Maas, Borkel

Gaaischieten: J. v.d. Broek, Eersel.

Vrijehand:

Ereklasse: N. in 't Veld, Luyksgestel.

Klasse A: A. v. Mierlo, Valkenswaard.

Klasse B: J. Swaanen, Vessem.

Klasse C: K. Smolders, Waalre.

Viertallen vrijehand: Sint Martinus Luyksgestel (68 pt)

Jeugdtoernooi Kring Kempenland bij Sint Jorisdigilde Budel

Het was een prachtig dag: zonnig, gezellig en er was een geweldig fijne sfeer,

Met bovenstaande regel kan in feite dit Jeugdtoernooi op 14 mei kernachtig worden omschreven. Het was immers echt heel gezellig en er was inderdaad een ontspannen, geweldig fijne sfeer. Geen onvertogen woord is er gevallen, geen materiaal is er verloren gegaan. Het Jeugdtoernooi Kring Kempenland 2000, heeft zich zeker laten doen kennen als een dag van open strijd om de zilveren schildjes, als een dag van nieuwe en vernieuwende vriendschappen en, bovenal, als een dag waarop duidelijk werd wat er nu met 'gildebroeders en gildezusters' (ongeacht leeftijd) bedoeld wordt. Wie erbij was weet wat hiermee bedoeld wordt. Ook de mooie, feestelijk en toch strak georganiseerde prijsuitreiking was, wat men noemt: een plaatje. Maar: voordat het zover was, zijn er bergen werk verzet door tientallen gildebroeders en -zusters van het organiserende Sint Jorisdigilde Budel. Maanden van tevoren waren zij al bezig met de organisatie van dit Jeugdtoernooi. En het zijn juist deze 'onzichtbare' mannen en vrouwen welke in feite de organisatie van dit soort evenementen mogelijk maken. Zij doen al dat werk meestentijds in de anonimiteit. Er wordt gedacht (jawel), geschreven, getimmerd, gelast, genaaid, gedrukt, gepraat, gepoetst, getapt en nog veel meer. Het zijn eigenlijk deze mensen die we op het podium zouden moeten plaatsen en met een ere-schild zouden moeten sieren. Vanaf deze plaats een driewerf hoezee vooral deze mensen, gildebroeders en -zusters.

De jeugdige tamboers, vendeliers en bazuinblazers in de optocht tijdens de Jeugdgildegeldag in Budel

Hoezeer ook voor de jeugd van de deelnemende gilden uit de Kring Kempenland, want om hen ging het, deze dag. Met vendel, trom en bazuin is er gestreden om steeds maar weer de hoogste eer: het zilveren schild. Een groot aantal mocht zo'n prachtig zilveren schild in ontvangst nemen en trots mee

naar huis nemen. Maar niet alleen de zilveren schildenwinnaars stonden op het podium. Neen! Elke deelnemer en deelnemster mocht op het podium een kleurrijke oorkonde in ontvangst nemen. Terecht, immers iedere deelnemer op zich was op dit Jeugdtoernooi een gevierd winnaar. Proficiat jeugdige gildebroeders en gildezusters, jullie hebben jezelf overtroffen. Het was afzien die dag in uniform te moeten werken bij een temperatuur van richting 30°C. Enne, ga er maar eens voor staan, daar voor zo'n jury en dan nog met al dat 'vreemdvolk' eromheen. Ik durf te stellen dat zelfs heel wat volwassenen er met knikkende knieën zouden staan. Werkelijk, het was prachtig en van een opmerkelijk hoog niveau, wat de jeugd die dag aandroeg.

Het was overduidelijk dat er veel geoefend was is in de maanden voorafgaande aan het Jeugdtoernooi. Ook verheugend was het vast te stellen dat er veel jeugd aanwezig is binnen de diverse gilden. Het gilde leeft, mag dan ook geconstateerd worden. Wat moet je, na zo'n heugelijke constatering, verder schrijven? Wie de winnaars waren? Och, dat is allemaal al gezegd en geschreven. Hoeveel volk er precies is geweest? Neen, dat is ook niet interessant en bovendien, niemand heeft ze echt geteld. Nou heb ik gehoord dat het er "enige honderden" waren en dat zijn er toch wel veel. Een mooi getal dus, als het waar is. Onder die vele honderden aanwezigen was ook wethouder Wim Veron van gemeente Cranendonck en Bert Staal was er (raadsheer trommen en bazuinblazen) en niet te vergeten Johan Oomen, de Kringvoorzitter was er ook. Er waren er natuurlijk nog veel meer. Ik ga ze op deze plaats niet allemaal noemen, ik zou er zeker een paar vergeten. Wie er ook waren zijn de vaders, de moeders, de opa's, de oma's, de broertjes, de zusjes en de vele, vele belangstellenden die het gildewezen een warm hart toedragen.

En zo werd deze, door zon overgoten 14e mei, een prachtig dag, een feestdag! Het Jeugdtoernooi Kring Kempenland 2000, georganiseerd door het Sint Jorisdigilde Budel is voorbij, maar niet vergeten. Velen zullen dit Jeugdtoernooi herinneren als zeer geslaagd. En dat was het ook. Jeugdgildebroeders en -zusters, jullie bedankt en het Sint-Jorisdigilde proficiat en nog eens: bedankt voor de prachtige dag.

Ernst De Jager

Peelland

Jubilaris bij Liesselse gilde

Tijdens de viering van Sint Jan op 24 juni is Peter van de Berk-mortel gehuldigd in verband met zijn 25-jarig lidmaatschap van gilde Sint Hubertus Liessel. De zilveren jubilaris werd als negenjarig jongetje lid. Hij trad in de voetsporen van zijn vader Piet als vendelier. Ook zijn broers Jan en Carel zijn later nog een periode actief geweest als vendeliers bij het gilde. Peter van de Berk-mortel heeft in die kwart eeuw als vendelier flink wat prijzen gewonnen. Zowel op kringgildedagen als op vrije gildefeesten. Na de schietwedstrijden op Sint Jansdag kreeg de jubilaris van zijn collega's een vendelgroet. In de avonden kreeg hij een receptie door het gilde aangeboden. Hoofdman Willie Rijnders spelde hem de bijbehorende zilveren gildespeld op.

Zilveren jubilaris Peter van de Berk-mortel

Nieuwe erekoningin

Het gilde Sint Hubertus Liessel heeft van de gemeente

Deurne een terrein van 1400 vierkante meter grond aangekocht. Het is de bedoeling dat er op dit terrein in de loop van dit jaar een clublokaal gebouwd zal worden. De schietboom is al geplaatst en de eerste wedstrijden zijn hier al gehouden. Het jaarlijkse 'Sint Jan' schieten om de titel erekoning(in). Aan die wedstrijd mochten alle gildebroeders, hun partners en de donateurs deelnemen. De gelukkige winnares was dit jaar Bianca Jansen, de partner van gildebroeder Bart Sanders. Bij het 115e schot haalde zij de vogel naar beneden. Na zeventien jaar kreeg het gilde daarmee weer een erekoningin. De eerste prijs bij de jeugdleden ging naar Mark Joosten, die bij het 78e schot raak schoot. Bij de wedstrijd voor de plaatselijke jeugd haalde hij opnieuw de vogel naar beneden. Nu na het 29ste schot. De wedstrijd om het tinnen bord werd gewonnen door Jan Joosten. Bij het 194e schot was het raak. De fles jonge jenever (op de kop) en de flessen wijn (op de vleugels) waren toen al verdeeld. Na afloop kregen de nieuwe erekoningin en de andere prijswinnaars de vendelgroet.

Nieuwe koning bij Vlierdense gilde

De nieuwe koning Peter-Paul Fransen

Op kermismaandag 5 juni schoot Peter-Paul Fransen zich tot nieuwe koning van het gilde Sint Willibrordus. Om de drie jaar wordt er in Vlierden om de koningstitel geschoten. De dag werd geopend met een eucharistieviering voor het 'afdingen' van een eerlijke verschietsing. Na de gebruikelijke koffietafel in het gildenhuis vertrok het gezelschap richting schutsboom. Geteisterd door flinke regenval, die de rest van de dag ook spelbreker zou blijven. In de schuttershut waren inmiddels de wet-houders van de gemeente

Deurne met twee gasten uit Batouri gearriveerd. Met deze stad in het Afrikaanse Kameroen heeft de gemeente Deurne een samenwerkingsverband. De gasten waren benieuwd hoe 'het schieten om de koning' zou verlopen. Hoewel het schieten werd uitgesteld werd er als alternatief voor de gasten met de kruisboog op de wip geschoten. Op zaterdag 17 juni hadden de gildebroeders zich 's middags opnieuw in het gildenhuis verzameld. Ondanks het drukke weekend lieten de wet-houders geen verstek gaan. Pastoor van Wetten 'bevrijdde' de boom, terwijl wethouder Piet Krekels namens het gemeentebestuur de openingshandeling verrichtte. Regerend koning Wilbert van Bree ontdeed zich van het zilver en de strijd om de titel kon beginnen. Het zou een lange wedstrijd worden. Na 324 schoten begaf het hout het en gaf de vogel zich gewonnen. Peter-Paul Fransen was de gelukkige. Wat een gildebroeder beweegt om koning te willen worden was voor een aantal omstanders een raadsel. Voor Peter-Paul helemaal niet. Als tienjarig jongetje ging hij al met het gilde mee. In 1991 schoot hij zich voor de eerste maal tot koning. Daarna werd hij bestuurslid en ging de kas beheren. Drie jaar geleden haalde hij ook de vogel naar beneden, die toen door Wilbert van Bree werd opgeraapt. Er waren twaalf van de 22 schutters die voor de titel gingen. Bij sommigen was er de teleurstelling. Het weer werkte echter dit keer wel mee. De zandweg naar de schuttershut, die de eerste keer zo modderig was, was nu zo droog geworden dat het 'stofhappen' werd.

Nieuwe koning in Deurne

Het gilde Sint Antonius Abt Deurne heeft weer een nieuwe koning. De gelukkige is Frankwin Wijnen (30) die bij het 167ste schot de laatste resten van de vogel naar beneden haalde. Nadat hij de vogel opgeraapt had aanvaardde hij het koningschap voor een periode van twee jaar. Er namen 22

gildebroeders aan het koningschieten deel. Met het koningsvest omgehangen volgde het gebruikelijke ceremonieel. Hij kreeg de stenen pijp uitgereikt en een lauwerkrans om zijn schouders. De nieuwe koning mocht vervolgens eenmaal over het hoofdvandael lopen. Na afloop ging het gilde richting gemeentehuis om de nieuwe koning voor te stellen. De gebruikelijke vendelgroet werd ook gebracht bij het bezoek aan de pastorie van pastoor Ton Hasselman.

In gildenhuis van der Putten werd het programma vervolgd met een broodmaaltijd en de receptie voor de nieuwe koning. Na een gezellig samenzijn kwam er voor het gilde een einde aan kermismaandag.

De nieuwe koning Frankwin Wijnen

Martien van Santvoord stadskoning

Op zaterdag 29 april vond het tweejaarlijkse Stadskoningschieten in Helmond plaats. Vanaf 1980, toen koningin Beatrix de troon besteeg, strijden de gildebroeders van de vier Helmondse gilden om de titel 'Stadskoning'. Dat gebeurt onder de vlag van het plaatselijke Oranjecomité door leden van het Antoniusgilde Stiphout, het Antonius-Abt gilde Mierlo-Hout, het Sint Catharinagilde en de Schutterij der Colveniers. Afwisselend wisten sindsdien gildebroeders van de verschillende gilden de begeerde titel te veroveren. Ondanks het minder fraaie weer op deze dag verzekerde zich een bijzondere gildebroeder van de titel. Na een gezellige en eerlijke strijd wist Martien van Santvoord bij het 98ste schot de vogel naar beneden te schieten. De staande deken van het Sint Catharinagilde is zowel binnen het eigen gilde als ver daarbuiten gedurende zijn 50-jarig gildebroederschap een graag geziene figuur. Martien van Santvoord was in 1950 mede-heroprichter van het gilde en sindsdien onafgebroken actief lid. Altijd gewapend met foto-toestel en/of videocamera heeft hij op onnavolgbare wijze een schat aan beeldmaterialen samengesteld. Ook nu nog doet niemand vergeefs een beroep op zijn diensten, waardoor deze 82-jarige nestor van het Sint Catharinagilde beslist energiek en jong van hart genoemd mag worden! Met gepaste trots werd hij dan ook tot stadskoning geïnstalleerd. Voor het gilde kon deze dag helemaal niet meer stuk toen bij de tweede schietronde de titel ereschutter (waaraan alle aanwezigen konden deelnemen) ook door een gildebroeder van het 'Cathrien' veroverd werd. Bij het 56e schot wist Kees Paaps, jonge deken en oud-vendelier, de eretitel in de wacht te slepen. Voor de leden van het gilde een extra stimulans om van het Landjuweel Helmond 2001 een indrukwekkende gildenmanifestatie te maken.

Onder het toezien van zijn voorganger Henk Klomp neemt stadskoning Martien van Santvoord een verdiende vendelhulde in ontvangst

Vernieuwd gildehuis heropend

Het gilde Sint Antonius Abt Lierop was op 9 juni aanwezig tijdens de heropening van het geheel vernieuwde gildehuis 't Jagershuis. Het gilde bracht een vendelhulde. Daarna openen Jan en Marian Verhoeven de deur van het café en daarmee werd een periode van zestien jaar kasteleinschap afgesloten. De nieuwe eigenaren dochter Gabiël en haar vriend Ad de Groot hebben het pand grondig verbouwd en aan de eisen van de tijd aangepast. In het dorpscafé is een eigen ruimte voor het gilde beschikbaar.

Het eerste vrouwelijke lid in Lierop

Op 13 april werd het eerste vrouwelijke lid van het gilde Sint Antonius Abt ingeschreven. Het was op deze dag eenmalig mogelijk voor vrouwen om zich, buiten de reguliere inschrijfdag, in te laten schrijven als lid van het gilde. Nieuwe leden kunnen volgens eeuwenoude traditie alleen ingeschreven worden in de week waarin 17 januari valt (de feestdag van Sint Antonius Abt) en in de week van Lierop kermis. Om vrouwen de mogelijkheid te geven eerder in te schrijven dan Lierop kermis (september) besloot de overheid eenmaal van deze traditie af te wijken. Lia Verberne was de eerste vrouw die door deken-schrijver Huub van den Eikhof in het ledenboek werd ingeschreven. Hierna volgden nog acht vrouwen die van deze gelegenheid gebruik hebben gemaakt: Ine van Iersel, Ellen van den Eikhof, Els van Lieshout-Sijbers, Petra van Bree-Sijbers, Gaby Bekx-Haazen, Toos Berkers-Thijs, Lien van den Eijnden-Hoevenaars en Annie van den Eikhof-van den Bogaard.

Deken-schrijver Huub van den Eikhof schrijft Lia Verberne als eerste vrouw in het ledenboek. Hoofdman Henk Berkers kijkt toe

Gezamenlijk schietterrein De Roovere heropend

Op zondag 12 juni (Tweede Pinksterdag), werd het gezamenlijke schietterrein van de twee Lieropse gilden na een grondige renovatie heropend. Door het onthullen van een bronzen plaquette door twee schutters van het eerste uur was de heropening een feit. Die schutters waren Wout Donkers van het gilde Onze Lieve Vrouw van de Zeven Weeën en Sjeff van de Ven van het gilde Sint Antonius Abt. De plaquette werd ontworpen en geschonken door de Lieropse bronsgieter Ton van Schalen. Op de plaquette de afbeelding van de koningsvogels, de namen van beide gilden en de data van de opening en heropening van het schietterrein de Roovere. Voorafgaand aan de heropening gaf de hoofdman van het gilde Sint Antonius Abt Henk Berkers een kort historisch overzicht over het schietterrein. Hij sprak vooral zijn dank uit aan het adres van de grote animator achter de renovatie, Willie Donkers. Die gesteund werd door gildebroeders van beide gilden en enkele vrijwilligers zonder gildebloed. Het schietterrein heeft de laatste anderhalf jaar een gedaantewisseling ondergaan. Er werden vijf vernieuwde schutsbomen geplaatst die werden voorzien van "verplichte" kogelvangers, een nieuwe koningsboom met kogelvanger, kruisboogbomen, de bestrating en omheining werden vernieuwd en de schuilgelegenheid werd voorzien van water en licht. De oude

houten koningsboom werd opnieuw in de verf gezet en heeft, als aandenken uit het verleden, een mooie plaats gekregen op het terrein. Nadat de bronzen plaquette door de talrijke aanwezigen was bewonderd werden er wedstrijden gehouden. Zij hadden allemaal met "richten" te maken zoals handboogschieten en darten.

Als afsluiting van de feestelijke heropening werd er geschoten om de titel 'dagkoning'. De jeugdige Rens van Lieshout haalde bij het 131e schot de vogel naar beneden.

Foto links: De plaquette aangeboden door de Lieropse bronsgieter Ton van Schalen

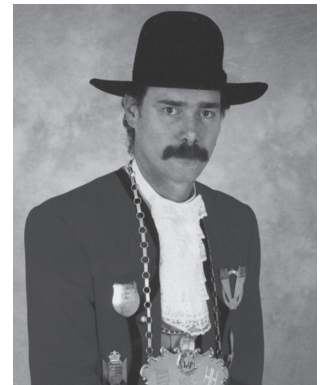

Foto rechts: De onthulling van het heropende schietterrein met v.l.n.r. Sjeff van de Ven, Rinus Hurkmans, Henk Berkers, Wout Donkers

Nieuwe zwaaiendels in Deurne

Het gilde Sint Joris Deurne heeft op zaterdag 8 april nieuwe zwaaiendels gekregen. De vendels werden geschonken door keizer en deken-schrijver Hans van Rooij. Deze vierde op deze dag zijn zilveren jubileum als gildebroeder. De oude vendels waren al ruim een kwart eeuw oud en versleten. De nieuwe vendels werden ingezegend door pastoor F. Marcellis tijdens een eucharistieviering in de Sint Jozefkerk. De viering werd opgeluisterd door de zang van het koor van de vier Deurnese gilden onder leiding van Nol van Gisteren.

Jubilaris Hans van Rooij werd 's avonds in het gildehuis L. van Baars uitgebreid in de bloemetjes gezet. Tijdens de interne huldiging stond hoofdman Hubert Engelen stil bij de periode van 25 jaar als gildebroeder. Namens het gilde bood de hoofdman de jubilaris de zilveren Sint Jorisspeld aan. Deputaties van verschillende Peellandse gilden en vele anderen bezochten de receptie. Met de nieuwe vendels bracht het gilde 's middags op het pastoor Roespark de vendelgroet aan de koningin van ere Toos Hurkmans-Maas. Mevrouw Hurkmans was al drie keer eerder koningin van ere van het Sint Jorisgilde. In 1979 haalde zij voor de eerste keer de vogel met een welgemikt schot naar beneden.

De jubilaris Hans van Rooij

'Ne neie kunning van de grûn van Gimmert

Zo wordt in het Gemerts dialect gezegd, dat het Gilde van Sint Antonius en Sebastiaan Gemert een nieuwe koning heeft. Dat was op kermismaandag 17 juli j.l. het geval toen de kleinste, naar lichaamslengte gezien, gildebroeder Peter van Hout bij het 342e schot het losliggende overgebleven stuk van het houten lijf van de vogel van de schietboom schoot. Bij het 340e schot kwam de vogel los te liggen. De opvolgende schutter schatte zijn kans verkeerd in. Daarom lag het koningsschap voor Peter van Hout voor het grijpen. Hij benutte zijn kans en werd de 19e koning van het gilde na de

wederinvoering van het koningschieten in 1964. Blijheid was er bij de nieuwe koning, zijn echtgenote Francien, die tot koningin werd gekozen, maar ook bij de andere gildebroeders, die hem die eer van harte gunden. Hij ging als teken daarvan bij hen op de schouders. Altijd immers staat Peter voor het gilde klaar. Gezegd kan worden, dat deze koningseer bij deze 'koninklijke' gildebroeder op zijn plaats is.

De weergoden werkten op deze kermismaandag niet mee. In de morgenuren was het nog droog, toen de beide Gemertse gilden optrokken naar de koningsmis in de monumentale Sint Janskerk. Daar noemde de pas tot priester gewijde pastor Wim Smulders zich een groentje in de Gemertse gildekringen. Hij hoopte maar, dat hij alles goed zou doen, anders zou het schaamrood op zijn wangen zeker bij iedereen te zien zijn. Het foutje bleef achterwege en de pastor kon ook het eerste groene bevrijdingsschot van de schietboom lossen, evenals loco-burgemeester Frans Francissen dat deed.

Nederig buigend betreden gildebroeders de Antoniuskapel

Het was ook nog droog tijdens het traditionele bezoek aan de gildekapel in De Deel, waar de klok geluid werd bij het horen van de gildetrommen, welke de komst van het gilde aankondigden. Gildebroeders moeten bij het binnengaan van de kapel hun hoofd, soms diep, buigen om zich niet te stoten aan de lage deuropening. Kan het worden gezien als een teken van de onderdanigheid aan de patroonheilige en diens Grote Heer, zoals eertijds de verslagen strijders als teken van verneering onder het Caudiaanse juk door moesten lopen? Gildebroeders offerden en baden, zoals dat al sinds eeuwen geldt, voor zichzelf, hun gezinnen en de noden in de wereld. De aansluitende maaltijd in de "herd" van kapelbewaarster Truus Michels-van Thiel werd grote eer aangedaan, want iedere schutter wilde sterk zijn voor het schieten op Kokse Hoeve. Als de gildebroeders toen hadden geweten van de middagregenbuien, dan hadden zij in de kapel vast en zeker ook nog tot de H. Clara gebeden om droog weer. Kennelijk is dat vergeten, evenals het brengen van een worst naar de Zusters Clarissen, dat tot voor kort zeer gebruikelijk was bij de organisatie van evenementen in deze streek.

Door voorafgaande regenbuien én de lage temperatuur viel het bezoek aan het koningschieten tegen. Velen lieten het afweten en de moedige bezoekers trokken zich terug in het regenrijke café. Ook het schieten zelf werd "gezegend" met enkele buien, zo zelfs, dat het af en toe nodig was om het water uit het geweer te laten lopen. Er werd vanwege de tijd niet gepauzeerd. Iedere schutter was bereid om voor zijn schot de regen te trotseren. De enige, die geen last van de regen had, was de vogel onder de kogelvanger op de 12 meter hoge schietboom. Hij toonde zich taai en bestand tegen honderden gerichte schoten. Voor de 342 schoten was twee uur en één kwartier nodig.

In het aansluitende conclaaf van het gildebestuur werd de nieuwe koning en de door hem gekozen koningin waardig gekeurd voor het koningsschap. Aansluitend werden zij onder de schutsboom ingehuldigd en werd de eed van trouw aan de nieuwe koning afgelegd. Oud-gildekoning Leny van

Dommelen loste haar belofte een zilveren schild te schenken daarna in. De eerste officiële daad van de nieuwe koning was het uitreiken van de gewonnen zilveren kruisen aan de winnaars.

De eed van trouw aan de nieuwe koning wordt namens het gilde afgelegd door vaandrig Piet Brouwers

Het Sint-Jorisgilde bracht daarna de eerste vendelgroet aan de nieuwe koning van het zuster-gilde om daarna samen op te trekken naar het gildehuis. Onderweg werd de afgetreden vrouwelijke gildekoning nog met een vendelgroet geëerd. Voor het gildehuis eerder het gilde het koningspaar met een vendelgroet, waarna de erewijn werd gedronken, de maaltijd genoten, gasten ontvangen voor felicitaties en plezier gemaakt om de nieuwe gildekoning.

Maasland

Twee keer veertig trouwe gildejaren in Dinther

Eugène van Bouwdijk Bastiaanse sr. (r) wordt door zijn zoon, Eugène jr. toegesproken

Tijdens de contactavond op zaterdag 1 april heeft het Sint-Barbaragilde uit Dinther twee jubilarissen gehuldigd. Hans de Visser en Eugène van Bouwdijk Bastiaanse sr. Hans de Visser is in 1960 lid geworden als tamboer. Later werd hij een zeer goede schutter met vele eerste prijzen. Daarnaast vele jaren lid van de schietcommissie bij De Hoge Schuts en het Sint-Barbaragilde. Van 1989-1998 bekleedde hij de functie van wapenmeester en is nu al weer twee jaar deken. Vanaf maart 2000 is De Visser deken van De Hoge Schuts. Hans ontving uit handen van de hoofdman van kring Maasland, Jack Goud-

Kringonderscheiding Maasland voor Hans de Visser

smits, de kringonderscheiding in zilver. Van de hoofdman van het eigen gilde hij de Sint Barbaraspeld uitgereikt. Eugène van Bouwdijk Bastiaanse sr. werd geroemd voor zijn 40-jarig lidmaatschap en het vele werk dat deze oud-hoofdman in gildeverband heeft gedaan. Eugène had reeds in 1997 de kringonderscheiding ontvangen. Wel ontving hij de gildespeld vanwege zijn jubileum. De vrouwen van de jubilarissen kregen bloemen.

Subsidie trainerscursus handboogschieten

Het Sint-Ambrosiusgilde uit Loon op Zand heeft voortaan een gediplomeerde trainer handboogschieten. John van Gompel volgde de cursus trainer A bij de Nederlandse Handboogbond en is hiervoor geslaagd.

De cursus bestaat uit de vakken: materialen en techniek, veiligheid, les- en leidinggeven, organiseren en lichamelijke en mentale conditie. De cursus heeft veertien cursusdagen en is afgesloten met drie examens: schriftelijk, praktijk en mondeling.

De gemeente Loon op Zand heeft de kosten betaald. Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten de subsidie toe te kennen als ondersteuning voor het vrijwilligerswerk en als stimulans voor jongeren om te gaan boogschieten. De subsidie bestaat uit twee componenten: het cursusgeld en de kilometerkosten.

Sint Lambertusgilde Maren Kessel houdt kaderdag

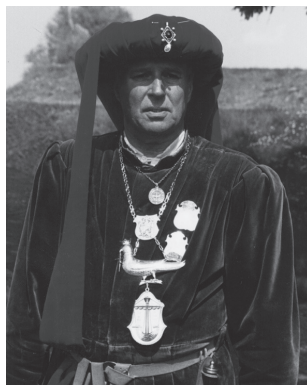
Jeugdtamboers van het Sint Sebastiaangilde uit Oss tijdens de kaderdag

Elk jaar houdt De Hoge Schuts een kaderdag voor de jeugd. Dit wordt om toerbeurt door de aangesloten gilden georganiseerd. Op 9 april kwamen de jeugdleden van de twaalf aangesloten gilden ervaring opdoen in het deelnemen aan wedstrijden in het trommelen en vendelen op gildedagen. De organisatie dit jaar was in handen van het Sint Lambertusgilde uit Maren-Kessel. Een deskundige jury beoordeelt dan de prestaties van de jeugdige deelnemers. Dit alles gaat in een heel rustige en gemoedelijke sfeer. Als er fouten gemaakt worden dan nemen de

juryleden de trom of het vaandel zelf ter hand en laten zien wat er fout is gegaan.

Een prima manier om de jeugdleden gerust te stellen voor de komende wedstrijden. Uiteraard worden er ook prijzen weggegeven op deze dag. Mark Brekelmans van het Sint Willebrordusgilde uit Heeswijk nam het wisselbeeld 'De tamboer' in bezit. Bij de vendeliers veroverde Paul van Dijk van het Onze Lieve Vrouwe- en Catharinagilde uit Erp het wisselbeeld van 'De Vendelier'.

Zilversmid wordt koning bij De Oude Schuts

Koning Wim Cordang

Op zaterdag 15 april heeft het Bossche Sint Jorisgilde De Oude Schuts zich een nieuwe koning geschoten. Dat is geworden ambachtsman (zilversmid) Wim Cordang die deze taak drie jaar bij het schuttersgilde zal vervullen. Op zich iets bijzonders, dat een lid van een ambachtsgilde koning wordt bij een schuttersgilde. Op zondag 16 april is hij door mgr. A. Hurkmans, de bisschop van 's-Hertogenbosch, tijdens de hoogmis in de Sint Jan plechtig geïnstalleerd.

Verbroedering met Sint Ambrosius uit Gierle (B)

Op 16 april vond het verbroederingsfeest tussen het gilde Sint Ambrosius uit Loon op Zand en het Koninklijk gilde Sint Ambrosius uit Gierle (B) plaats. De gasten kregen de gelegenheid Loon op Zand vanuit de huifkar te bezichtigen. Daarbij gaf Jan Vera toelichting over de geschiedenis van dat deel van het dorp, waar ze doortrokken. Er waren wedstrijden handboogschieten op doel en op wip en er waren enkele Oudhollandse spelen. Ook werd er internationaal jeu de boules gespeeld. Volgens de traditie hadden de beide gilden een aandenken voor elkaar. Emiel Peeters, hoofdman van het Sint Ambrosiusgilde Gierle schonk het boek 'Iconografie van de honingbij in de Lage Landen'. Jan van Riel, hoofdman van het Loonse gilde, schonk een honingraat aan het Belgische gilde.

Sint Sebastiaan Oisterwijk gaat boulen

In tegenstelling tot jarenlang gebruikelijk, begint de schietcompetitie bij het Oisterwijkse Sint Sebastiaangilde voortaan op de eerste zondag van april. Tijdens een daaropvolgende drukke Tweede Paasdag 24 april, werd het seizoen officieel geopend. 23 Schutters, waarvan vijf jeugdschutters, en vele andere belangstellenden waren op het gildeterrein. 'Tussen de bedrijven door' legden enkele gildebroeders de lijnen voor de te bouwen jeu de boulesbanen. Want ook Sint Sebastiaan gaat boulen! Daarnaast had de aanpassing van een van de doelen ieders aandacht. Het complete dak is eraf en is inmiddels vervangen door een eigentijds dak. Aan het eind van de middag ontvingen de prijswinnaars de haantjes en de eieren. Jo Scholtze als eerste bij de heren, Wien Massuger-van Ierland bij de dames en Frank van Loon is de beste jeugdschutter.

Afzien vanwege nieuwe schoenen in Berlicum

Op de traditionele teerdag van het Sint Jorisgilde in Berlicum, zondag 16 april, is Paul van Lith tot nieuwe hoofdman benoemd. Zijn voorganger, Henk van Uden, werd die dag benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Die zondag stond er meer op het spel bij het Sint Jorisgilde. Tijdens het driejaarlijkse koningschieten werd Arnold van Lith na het 181e schot de nieuwe koning. Hij neemt het koningsschap over van Henk van Helvoort.

De nieuwe koning van Sint Joris: Arnold van Lith

Henk van Uden is achttien jaar hoofdman van het gilde geweest.

Tijdens de eucharistieviering op de teerdag droeg hij om persoonlijke redenen zijn functie over aan Paul van Lith. Van Uden heeft onder meer als verdiensten voor het gilde de organisatie van de kringdag Maasland in 1990 en de realisatie van de Gildenhof op het plaatselijke sportpark.

Het programma van de teerdag stond bol van gildetradities, die dit jaar gepaard gingen met lange wandelingen. Voor de zevenentachtig gildebroeders was het afzien, vanwege hun nieuwe schoenen.

Nieuwe koning Elshout stapte Jubeljaar in

Op 'derde paasdag' kermisdinsdag 25 april 2000 heeft Jos Geelen zich tot koning van de Onze Lieve Vrouwe Schuts in Elshout geschoten. Een bijzondere eer nu dit gilde in het Jubeljaar 2000 het 700-jarig bestaan viert en de kringdag van Maasland heeft georganiseerd. Op deze 'dag-van-de-koning' heeft burgemeester Willems tevens het nieuwe schuttersverblijf geopend. Kapelaan H. Schilder zorgde voor een gepaste ingezeging van dit nieuwe onderkomen. Na deze plechtigheden werd de schietboom bevrijd door hoofdman Jos Klerks,

burgemeester Willems, gildeheer H. Schilder en beschermheer Stieger. Onder fraaie weersomstandigheden vond er een spannende strijd plaats. Uiteindelijk slaagde gildebroeder Jos Geelen (56) erin met het 181e schot de vogel naar beneden te halen. Jeugdkoning werd voor de derde maal Jeroen Schuurman bij het vijfde schot. De nieuwe koning Geelen is hoogwaardigheidsbekleder bij het gilde. Hij is negenendertig jaar schutsbroeder. Geelen wist in 1962 ook al beslag te leggen op de koningstitel. Verder is hij belast met de plechtigheden rond de meimaandvieringen waar de O.L.V. Schuts zeer nauw bij betrokken is.

Jeugdkoning Jeroen Schuurman en koning Jos Geelen

Vier jubilarissen in Gemonde krijgen kringonderscheiding Maasland

Het Gemonde gilde Sint Joris en Sint Catharina heeft op 25 april tijdens de jaarlijkse 'beravond' vier jubilarissen gehuldigd. Bij deze gelegenheid kregen zij allen een kringonderscheiding van de overheid van Maasland. Cees Maas ontving uit handen van kringvoorzitter Jack Goudsmits de onderscheiding in zilver vanwege veertig jaar onafgebroken vendelierschap. Johan van Breugel (37 jaar deken-schrijver), Jo van der Leest (28 jaar hoofdman) en Wim van der Leest (34 jaar lid van de overheid) kregen de kringonderscheiding in zilver met Bourgondisch vuurslag voor hun jarenlange trouwe inzet voor het gilde.

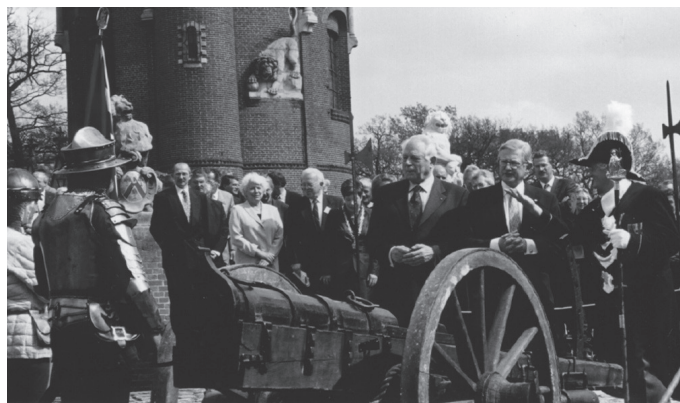

(v.l.n.r.) Jo van der Leest, Cees Maas, Johan van Breugel en Wim van der Leest

Kasteel Heeswijk heropend met gildeluister

Het prachtig gerestaureerde kasteel van Heeswijk is weer heropend. Mr. Pieter van Vollenhoven, voorzitter van de Stichting Nationaal Restauratiefonds, verrichtte deze heropening op 26 april. Het Sint-Willebrordusgilde uit Heeswijk, dat nauwe banden met het kasteel heeft, luisterde deze dag op. Het gilde trok in optocht naar het kasteel om de aanwezige gasten als dank voor hun inzet voor het behoud van dit cultureel erfgoed een vendel hulde te brengen. Al vóór 1080 stond er op deze plek een burcht. Het kasteel is in de hierop volgende eeuwen vergroot, verbouwd, vernield, herbouwd en vele malen verfraaid. Na een grondige restauratie

van 6,5 miljoen gulden staat het kasteel in al zijn pracht te pronken. De kosten van de restauratie zijn slechts voor een klein deel bekostigd door subsidies. Het overgrote deel is bijeengebracht door sponsors en giften. Er bestaan mogelijkheden om te worden rondgeleid langs de prachtige verblijven van de laatste adellijke familie van het kasteel. De route in het kasteelmuseum voert door de rijke salon en de middeleeuwse ridderzaal, langs de bijzondere Chinese kamer en de bibliotheek van de baron, maar ook langs de mysterieuze torenkamers van de jonkers, via onverwachte trappetjes langs de dienstvertrekken.

Mr. Pieter van Vollenhoven krijgt uitleg van hoofdman Willy v.d. Wijgert van het Sint Willebrordusgilde

Koninklijke onderscheiding voor Essche gildebroeders

Tijdens de jaarlijkse lintjesregen op 28 april jl. zijn twee gildebroeders van het Essche Sint Willebrordusgilde benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Ties en Jan van Schijndel ontvingen de onderscheiding uit handen van gildeheer burgemeester Hans Haas. Ties van Schijndel is reeds 54 jaar lid van het gilde. Daarnaast heeft hij zich op diverse fronten verdienstelijk gemaakt voor de Essche gemeenschap. Hij was bijna twintig jaar voorzitter van het comité Esch Vooruit, maakte ruim dertig jaar deel uit van het kerkbestuur en fungeerde geruime tijd als koster. Voor zijn kerkelijke activiteiten ontving hij al eerder een pauselijke onderscheiding. Momenteel is Ties nog voorzitter van de Bond van Ouderen in Esch en coördineert hij de warme maaltijdvoorziening voor ouderen. Zijn naamgenoot Jan van Schijndel is dertig jaar lid van het gilde en is al die tijd actief als tamboer. Daarnaast is hij al geruime tijd voorzitter van canavalsvereniging 'Het Bacchus-korps' en zet hij zich in voor 'De Zonnebloem'. De burgemeester kenmerkte hem als een echte dorpsfiguur waar iedereen op kan bouwen. Op koninginnedag bracht het gilde een vendelgroet aan beide gedecoreerden.

Jan (l) en Ties van Schijndel, lid in de Orde van Oranje Nassau

Kaatsheuvelse bokaal naar Johan van Strien

Met de verschieting van de Bart van Balkom gildebokaal heeft het gilde Sint Jan Baptist uit Kaatsheuvel het winterseizoen afgesloten. Ook nu was er weer een verrassende winnaar voor deze kruisboogwedstrijd op de twintig meter baan. Johan van Strien mag de trofee voor een jaar in de prijzenkast bijzetten. Hij kreeg de bokaal overhandigd door H. van Balkom. Winnaar van de luchtbuyscompetitie werd Frank de Jong.

Schutterskampioenen 2000 van Sint Barbara Dinther

Bij de jaarlijks terugkerende schietwedstrijden van het Sint

Kampioen geweer Harry van Zutphen (l) en kruisboogkampioen Rick Manders

Barbaragilde uit Dinther zijn Rick Manders (kruisboog) en Harry van Zutphen (geweer) kampioen 2000 geworden. Het kruisboogschieten telde twintig deelnemers; aan het geweer-schieten namen negentien gildeleden deel. Na de (spannende) wedstrijden zorgde Christ Manders met de beheerscommissie van het gilde-ondernemen voor een lekkere barbecue. Aan het begin van de avond reikte hoofdmans Eugène van Bouwdijk Bastiaanse jr. de wisselschilden aan de kampioenen uit. Ook kregen de twee schutters een mooi schild aangeboden door schutsbroeder Ton van der Heyden.

Nieuwe uniformen voor kopgroep Sint Ambrosius

Op koninginnedag 29 april kon Loon op Zand voor het eerst de nieuwe uniformen van de kopgroep van gilde Sint Ambrosius zien. Achter de vaandrig liepen zeven vendeliers en vijf tamboers in het historische uniform. Dit uniform bestaat uit een zwarte pofbroek, een blauw vest met witte kraag en manchetten, een blauwe baret en wijde rode cape. De kleuren van het uniform zijn afgeleid van het wapen van jonker Jan Baptist Verheyen, rentmeester van de Prins van Salm Salm en mede-oprichter van het gilde. Mieke Nieuwenhuis en Petty Dankers hebben de nieuwe uniformen gemaakt.

De bijna voltallige kopgroep in nieuwe costuums

Schietterrein in Esch officieel heropend

Joop van Roosmalen (l) en Hans van Schijndel voor de aangepaste schietmasten

Op koninginnedag 29 april is het aangepaste schietterrein van het Essche Sint Willebrordusgilde heropend met een open dag voor alle Essche belangstellenden. In zijn openingstoespraak memoreerde hoofdmans Wim van der Pasch aan de vele problemen die het gilde de afgelopen 10 jaar heeft gehad met haar schietterrein. In 1991 werd het oude terrein in het centrum van het dorp, waar reeds sinds mensenheugenis door het gilde werd geschoten, op last van de Raad van State gesloten wegens loodoverlast voor omwonenden. Door bemiddeling van het toenmalige gemeentebestuur kreeg het gilde een nieuw terrein toegewezen aan de rand van het gemeentelijk sportpark. Met behulp van sponsors en zelfwerkzaamheid van de leden werden binnen enkele jaren twee schietmasten met kogel-

vangers geplaatst en werd een gildelokaal gebouwd wat met recht de naam 'Schutskamer' draagt. Spoedig daarna werd door politiek Den Haag wederom roet in het eten gegooit. De grote kogelvangers voldeden namelijk niet aan de nieuwe milieu-eisen. In de afgelopen wintermaanden werden de kogelvangers gesloopt en werden de beide schietmasten voorzien van ieder vier ricochetkogelvangers. Wederom hebben diverse leden van het gilde menig vrij uurtje besteed om dit te kunnen realiseren. De hoofdmans bedankte alle gildebroeders die zich hiervoor hebben ingezet. Twee van hen, Joop van Roosmalen en Hans van Schijndel, werden hierbij extra in het zonnetje gezet. Beiden hebben het gehele karwei gecoördineerd en daarbij een groot deel van het werk op eigen schouders genomen.

Mark Nieuwenhuizen Burgerkoning 2000 Loon op Zand

Op Koninginnedag 29 april hield gilde Sint Ambrosius uit Loon op Zand open dag. Ondanks het druilerige weer was het er ouderwets gezellig. De diacarroussel en de fototentoonstelling over de verbouwing, vijftientwintig jaar geleden, trokken veel belangstelling. De jongeren vonden het fantastisch om op het gildepaard Edzart, een 6-jarige Friese hengst, te rijden. Ook is bewezen dat het Burgerkoningschieten op koninginnedag een echte traditie is geworden. Ruim vijftig bezoekers hebben meegedaan aan de wedstrijd om de titel Burgerkoning 2000.

Na de voorronden en het afkampen was Mark Nieuwenhuizen de laatste die overbleef. Daarna nam Mark het op tegen de Burgerkoning 1999, Jannus van Noye. Beiden schoten vijf pijlen. Mark schoot drie keer raak en Jannus twee keer. Mark Nieuwenhuizen mag zich de titel dit jaar aanmeten. Hij ontving uit handen van hoofdmans Jan van Riel een herinnering en beloofde volgend jaar zijn titel te komen verdedigen. Jannus zette sportief zijn opvolger de kroon op het hoofd.

Henk van Uden erehoofdmans in Berlicum

Tijdens de jaarlijkse teeravond van het Sint Jorisgilde uit Berlicum, dit jaar op 29 april, is oudhoofdmans Henk van Uden geïnstalleerd tot erehoofdmans. Dit vanwege zijn bijzondere verdiensten voor het gildewezen in het algemeen, en het Sint Jorisgilde in het bijzonder. Voor Henk was dit een grote verrassing, omdat deze erkenning alleen is weggelegd voor hoofdliden met een bijzondere inzet. Op de teeravond werden ook gehuldigd Frans van Esch en tamboer Mark van Lieshout. Beide zijn 25 jaar aan Sint Joris verbonden. De jaarlijkse schietcompetitie is gewonnen in de A-klasse door Peter van Breughel, in de B-klasse door Guus van Buren. In de categorie was Henk van Uden de beste.

Erehoofdmans Henk van Uden

25 Jaar 'In de Bijen-Thuijnen'

Op 30 april vierden de gildeleden van Sint Ambrosius Loon het 25-jarig bestaan van het gildecomplex 'In de Bijen-Thuijnen'. Dit werd gevierd in de vorm van een ouderwetse statiedag, ook wel teerdag genoemd. Overdag waren er gildewedstrijden. 's Middags werd een gedenkteken onthuld. Het gedenkteken is een keramiek gemaakt door kunstenaar Marie-José van Riel.

De keramiek stelt een bijenkorf voor. Op de rand van de bijenkorf staan de symbolen waar het gilde voor staat en de sporten die worden bedreven. Beschermheer jonkheer Ch. Verheijen benadrukte in zijn speech de inzet van de oudere gildeleden die vijftientwintig jaar geleden het gildelokaal gere-

liseerd hebben en vroeg aan de jongeren daar een voorbeeld aan te nemen. Voordat de koffietafel in de feesttent begon, hield Jan Vera de verkiezing 'Beste gildebroeder of gildezuster'. Jan typeerde vele gildeleden met hun persoonlijke trekjes en onderstreepte dit met mooie dia's. Tijdens en na de koffietafel speelden Piet Molenschot en Bep van Esch accordeonmuziek. Na de koffietafel reikte Ad Dankers de wedstrijdpreizen uit. Sandra van Leeuwen hield de conference High Stoneway als echte Utréchter ("Ja toch, nie dan?"). Ze gaf alle gildezusters een gele roos en eindigde met een lied over vriendschap. Paul van Gurp acteerde als duivenstrontwasser en Piet Molenschot demonstreerde zijn 'Ode aan de po'. Joke van Gils regisseerde het sprookje van de schone prinses en de draak, waarbij elf gildeleden hun toneeltalent toonden.

Bij de onthulling van het gedenkteken Jan van Riel, Harry Basters, Ria Basters, Mia Toorians, Mieke Nieuwenhuisen, Marie-José van Riele en Charles Verheyen (v.l.n.r.)

Vastberadenheid bij Dodenherdenking

Zeeren velen gaven op de avond van 4 mei gestalte aan de Nationale Dodenherdenking.

Vastberaden waren de gilden uit Oisterwijk, Moergestel en Heukelom prominent aanwezig tijdens de officiële bijeenkomst in de Joanneskerk, de stille tocht en bij het bevrijdingsmonument.

Piet van Engelen 40 jaar bij Ambrosius Baardwijk

Piet van Engelen is op de teerdag 2000 van het Sint Ambrosiusgilde Baardwijk gehuldigd vanwege zijn 40-jarig lidmaatschap. Hij kwam als achttienjarige bij het gilde en blonk al spoedig uit als schutter. Tot voor kort was hij bijna elke zondagmorgen onder de boom te vinden. Piet is een gildebroeder waarop Sint Ambrosius altijd met vrucht een beroep kan doen.

De laatste jaren is hij een van de zilverdragers. De hoofdmans stak tijdens de huldiging de loftrompet over Piet en hoopt dat hij nog lang deel blijft uitmaken van het gilde. Uit dankbaarheid schonk de jubilaris de aanwezigen een rondje.

Tweede hoofdmans Bertus van Daeilen (r) speldt Piet van Engelen het herdenkingsschild op. Links koning Mari Brekelmans

Installatie nieuwe koning Elshout

De nieuwe koning Jos Geelen van de Onze Lieve Vrouwe Schuts uit Elshout is op zondag 7 mei volgens traditie geïnstalleerd en ingezegend. Deze plechtigheid vond plaats onder de H. Mis van 9.30 uur.

Voordat Geelen door hoofdmans Jos Klerks werd geïnstalleerd, wenste de hoofdmans de kerkbezoekers een zeer gewaardeerd welkom. Volgens Klerks treft de nieuwe koning een bijzonder jaar om koning te zijn. Ten eerste bestaat de O.L.V. Schuts zevenhonderd jaar en ten tweede is dit jaar uitgeroepen tot Jubeljaar van de kerk van Rome. Enkele gildebroeders uit Elshout gaan dat in november in Rome vieren. Nadat de eed van trouw was afgelegd aan autoriteiten mocht de koning over het vaandel lopen, waarna de inzegening volgde door gildeheer kapelaan H. Schilder.

Jos Geelen krijgt door kapelaan Schilder de kroon op het hoofd geplaatst

Bossche bol op moederdag

Het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout is op 14 mei te voet en met de fiets naar de Sint Jan in Den Bosch gegaan. Met maar liefst zesentwintig gildebroeders en -zusters werd op moederdag de H. Mis van 10.15 uur bijgewoond. Na afloop was er de gebruikelijke koffie met Bossche bol voor alle aanwezige kerkgangers uit Udenhout.

Kringdag Elshout: veel druppels

Ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan had de O.L.V. Schuts uit Elshout de organisatie in handen van de jaarlijkse kringdag Maasland op 21 mei. Een feest dat gekenmerkt werd door veel druppels; van zweet (bij de voorbereidingen) en hemelwater (op de dag zelf).

Voorafgaande aan de gildedag had het Elshoutse gilde nog enkele andere activiteiten op het feestprogramma. In maart werden twee lezingen gehouden met als thema's De legende van de Wonderbare Moeder van Elshout en de Mariaverering in Den Bosch (door archivaris Peijnenburg van het bisdom 's-Hertogenbosch) en De Norbertijnen (door Van Bavel van de Abdij van Berne).

Kringdag Elshout: veel druppels (2)

Daarna werd op 11 mei het boek 'O.L.V. Schuts, trots van Noord-Brabant' gepresenteerd. Dit boekwerk, samengesteld door dr. Kees van den Oord, beschrijft de geschiedenis van de O.L.V. Schuts en het kerkdorp Elshout die altijd nauw met elkaar verbonden zijn geweest de laatste zeven eeuwen. Beschermheer oud- burgemeester Stieger bood het boek aan de huidige burgemeester van de gemeente Heusden, waartoe Elshout behoort. Het boek bevat zo'n 100 foto's en geeft een zeer duidelijk beeld van de herinrichting en de activiteiten van de O.L.V. schuts. Eventuele belangstellenden voor het boek kunnen zich wenden tot Jan de Haan, telefoon 0416 373658.

Kringdag Elshout: veel druppels (3)

Zaterdag 20 mei was de receptie. Vele gasten waren present. Tot de sprekers behoorden kringvoorzitter Jack Goudsmits, burgemeester H. Willems en burgemeester Muller van de zuster gemeente Idstein in Duitsland. Ieder sprak zijn lof uit over het gilde met zijn eenvoudige kleding en een geweldige uitstraling in Brabant en ver daarbuiten. Tevens opende burgemeester Willems een fototentoonstelling met een terugblik op het gildeleven in Elshout in de laatste vijftig jaar. De avond werd vervolgd met een zeer gezellige feestavond.

De samenstellers van de fototentoonstelling: Toon Groot, Jan Geelen, Jan de Haan en Hein van de Besselaar (v.l.n.r)

Kringdag Elshout: veel druppels (4)

Zondag 21 mei begon minder fraai. Al vroeg in de ochtend vielen de eerste regendruppels. In een stampvolle kerk werd een fraaie en sfeervolle dienst gehouden met als voorgangers mgr. M. Muskens, bisschop van Breda die tevens schutsheer in Elshout is, en gildeheer kapelaan H. Schilder. Na de mis stond in de feesttent de koffietafel klaar en werd de erewijn geschonken. Burgemeester H. Willems ontkurkte samen met hoofdman Jos Klerks de wijnflessen.

Kapelaan H. Schilder en bisschop M. Muskens tijdens de mis

Kringdag Elshout: veel druppels (slot)

Rond half een verzamelden ruim veertig gilden zich voor de grote optocht. Nog steeds viel er regen. Het hemelwater werd alsmaar erger bij aankomst op het feestterrein en aanvang van de massale opmars. Daarom werd voor een verkort programma gekozen. De wedstrijden gingen, in overleg met het kringbestuur, een uur later van start. Ondanks de opklaringen waren er toch nog wel een aantal buitjes, maar desondanks konden de gildebroeders hun wedstrijden afwerken.

Burgemeester H. Willems ontkurkt met hoofdman Jos Klerks de wijnflessen

Verregende kringdag stelt Udenhout teleur

De gildedag 2000 van kring Maasland in Elshout op 21 mei

verregende helemaal. Dit was voor veel deelnemende gilden jammer, zoals voor het gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout. „Wij waren deze keer voltallig aanwezig, inclusief standaardrijder, jeugdtamboers en -vendeliërs. Bovendien voor het eerst met twee vrouwelijke bazuinblazers. Dit gezelschap aangevuld met de vaandrig, tamboers, vendeliërs, koning, keizer, hoofdman en zilverdragers zag er prachtig uit. „Het was teleurstellend dat de geluidsinstallatie het begaf en wij ons niet konden presenteren”, zegt deken-schrijver Frans Vriens. „Toch behaalden wij liefst zeven schitterende schilden. Zo was er onder meer een eerste prijs voor standaardrijder Geert Moonen, een eerste prijs voor jeugdvendelier Maikel Kruijsen en een eerste prijs voor het vaandel”, aldus Vriens. „Het was zodoende, ondanks de overvloedige regenval, voor Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout een geslaagde dag”.

Indrukwekkend gildebetoon bij herinwijding kerk

In een goed gevulde Oisterwijkse Petruskerk begon op zondag 21 mei een indrukwekkende viering: de herinwijding van het gerestaureerde gebouw door mgr. A. Hurkmans. Het gebeurde in een kleurrijke Brabantse omgeving met medewerking van het Heukelomse gilde Sint Joris - Sint Sebastiaan en het Oisterwijkse Sint Sebastiaangilde. Er ging een huiver en ontroering door de kerk, toen de gilden met geheven vlaggen en met tromgeroffel binnentrokken, gevolgd door een lange stoet van liturgisch medewerkers.

Olivier Verstappen schutterskampioen Vught

Olivier Verstappen is de nieuwe schutterskampioen van het Vughtse gilde Sint Barbara - Sint Sebastiaan. Op de teerdag van zaterdag 27 mei toonde hij zich de sterkste van de vijftientwintig geweerschutters. Het is al de derde keer in zijn 'gilde-carrière' dat Verstappen de kampioenstitel veroverd. De teerdag begon met een gildemis in de Sint Petruskerk. Gildeheer Martien Mesch was de voorganger. Bij deze viering was ook beschermheer/Commissaris van de Koningin Frank Houben en burgemeester Jan de Groot aanwezig. Het gilde werd naar de kerk begeleid door een afvaardiging van het zuster-gilde Sint Catharina. Na een gezamenlijk ontbijt in gildehuis De Geregthof werd Floris Jansen gehuldigd als zilveren gildebroeder. Tot adspirant-lid werd Caspar Nouwens benoemd. Bob Hendriksen werd verwelkomd als nieuwe jeugdtamboer.

Essche gilde op bezoek bij de bisschop

Op zaterdag 27 mei heeft het Essche Sint Willebrordusgilde haar jaarlijkse bedevaart naar de Sint Jan in Den Bosch gehouden. Om klokslag 19.00 uur trok het gilde onder tromgeroffel en bazuingeschal en met vliegende vendels de Sint Jan binnen. Tijdens de consecratie werd de gebruikelijke vendelhulde gebracht en aan het einde van de H. Mis werd het gildevaandel gezwaaid voor het Mariabeeld. Hierbij brachten de bazuinblazers een Maria-hymne ten gehore. Na afloop van de H. Mis was het gilde op uitnodiging van directeur bisdomdiensten drs. Peter Broeders te gast in het bisschop-

Mgr. Hurkmans begroet de Essche gildehoofdman Wim v.d. Pasch

pelijk paleis. Voor het Essche gilde geen onbekend terrein want het gilde was reeds eerder te gast bij mgr. Bluijssen en mgr. Ter Schure. Peter Broeders, die voor zijn benoeming aan het bisdom reeds een jaar als diaken aan de Essche parochie verbonden was, is met ingang van 1 juni 2000 herbenoemd als diaken in Esch, tevens komt hij met zijn gezin wonen in de plaatselijke pastorie. In de Kapittelzaal werd er onder het genot van een kopje koffie en een Bossche bol nog gezellig nagepraat. Al spoedig voegde ook mgr. Hurkmans zich bij het gezelschap en liet zich uitvoerig informeren over het wel en wee van het gilde. Nadat de blazers en tamboers in het trapenhuis van het paleis nog een serenade hadden gebracht aan de bisschop werd afscheid genomen en verliet het gilde de stad om plaats te maken voor de muziek van 'Jazz in Duke-town'.

Eerste NBFS-kampioenschap kruisboog op wip

Het gilde Sint Joris en Sint Catharina uit Gemonde nam op 28 mei 2000 de organisatie op zich van het eerste NBFS-kampioenschap kruisboogschieten op wip. Hoewel het weer niet meezat (een harde zuidwesterstorm van windkracht tien) kan worden teruggezien op een geslaagde wedstrijddag. Ruim 150 kruisboogschutters uit heel Brabant bonden de strijd aan. Er werd gestreden om drie kampioensschildjes van de NBFS. Individueel kampioen werd T. Vorstenbosch (Sint Jan Baptist uit Oerle). Kampioen korps werd Sint Joris en Sint Catharina uit Gemonde (met Johnny van der Leest, Wilfred van der Leest, Wim van der Leest en Martien van der Loo). NBFS-kampioen viertal werd Sint Joris en Sint Catharina uit Gemonde (met Johan van Breugel, Manita van der Leest, Marcel van der Leest en Joris Schellekens).

Willebrordusgilde Heeswijk op bedevaart naar Handel

Op 16 juni 1953 is in Handel de bedevaart 'Uit dankbaarheid aan Maria' ontstaan. Oud-militairen organiseren deze bedevaart die bestaat uit een heilige mis, een processie en een kort lof uit dankbaarheid voor een goede thuiskomst uit de oorlog. Momenteel zijn er in achtentwintig Brabantse plaatsen afdelingen van oud-militairen opgericht. Zevenhonderd oud-militairen hebben zich als lid van deze bedevaart ingeschreven. In de eerste jaren van de bedevaart waren er ongeveer 375 deelnemers, dit is in de laatste jaren gegroeid naar 1200. Het Sint-Jacobusgilde uit Zeeland was in 1973 het eerste gilde dat deze plechtigheden opluisterde. Het Sint-Willebrordusgilde uit Heeswijk heeft al menigmaal deze bedevaart opgeluisterd. Zo ook dit jaar op zondag 28 mei. Het vendelgebed, dat vanwege het slechte weer in de kerk werd gedraaid door hoofdvendelier Richard Vermeulen, liet een grote indruk achter bij de aanwezigen. Tijdens het vendelen sprak hoofdman Willy van de Wijgert het vendelgebed uit over de aanwezigen. "Deze mis opluisteren is een unieke gelegenheid om al die militairen te bedanken voor het vrije leven dat we nu en de toekomst dank zij hen kunnen beleven", zegt Van de Wijgert. Als dank ontving het Sint-Willebrordusgilde een prachtig ontworpen zilveren schild van de oud-militairen.

Wedstrijd om Janus van de Wielbeker

Jaarlijks wordt de wedstrijd om de Janus van de Wielbeker gehouden tussen de handbooggilden Sint Sebastiaan uit Oisterwijk, Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Haaren en Sint Ambrosius uit Loon op Zand. Dit jaar was de wedstrijd op zondag 4 juni op het gildecomplex 'In de Bijën-Thuinen' van Ambrosius Loon. De organisatie van de wedstrijd was in handen van Ad Dankers. Op volgorde van loting schoten de deelnemers met de handboog op de houten wipvogel. Rob Bergsma, op 14 januari in het gemeentehuis van Kaatsheuvel gehuldigd als Nederlands kampioen wipschieten, schoot het laatste stuk van de vogel. Gilde Sint Ambrosius heeft de wiselbeker voor de derde keer gewonnen, de beker blijft nu definitief in Loon op Zand. Bij het individueel schieten op de wip werd Patrick van Roessel eerste en Jack Goudsmits

tweede. Joris Goudsmits eindigt als tweede bij de jeugd. Totaal waren er ongeveer 30 deelnemers.

Keizerszoon haalt na 305 schoten taaie haan naar beneden

Gezelligheid was troef en de weersomstandigheden waren ideaal tijdens het koningschieten van het Sint-Hubertusgilde op zaterdag 10 juni in Drunen. Met veel gejuich haalde Jos Klerks, jongste zoon van de eerste keizer van het gilde en inmiddels overleden bekende Drunenaar Jan Klerks, na een gericht 305e schot het blok naar beneden. Zijn zus Rina Strijk-Klerks werd tot koningin gekroond. Kees den Teuling, zoon van hoofdman Ton den Teuling, werd jeugdkoning. Hij ging na negentig schoten met de vorstelijke titel aan de haal. De koningschappen werden gevierd met veel gildebier en een overheerlijke barbecue.

Jeugdkoning Kees den Teuling

Het koningschieten begon met het thuis ophalen van (oud-) koning Mari Klerks en zijn gemalin Mia. De aandacht van de gildebroeders voor het koningspaar werd enigszins afgeleid door een te enthousiast douchende buurvrouw van het paar die maar beter een gordijn had kunnen dichttrekken. Gelach alom. Hierna trok het gilde naar de kapel van Zorgcentrum Jacobushof voor de gildemis, opgedragen door gildeheer Ron van de Hout. Hij stond gepast stil bij het onlangs overlijden van de tweede keizerin van het gilde, Joke van Loon-Biemans. Aansluitend was er een vendelgroet voor de bewoners van het centrum, gevolgd door een borrel aangeboden door het gilde. Het morgengedeelte van het feestelijk programma rondde het gilde af met een tocht naar Partycentrum Wijnand van Delft. Daar startte het middagprogramma met een koffietafel waaraan niets ontbrak. Oud-koning Laurens van der Spruijt bood het gilde een fraai koningsschild aan. Na de vorstelijke maaltijd verzamelde het gilde zich bij de Hubertuskapel aan het Steegerf. Daar volgde een vendelgroet en kon op het nabijgelegen schietterrein de strijd beginnen. De gildeheer bevrijdde de schietboom en de hoofdman ontdeed de oud-koning van het zilver. Volgens nogal wat gildebroeders die bekend zijn met het schieten op de houten blok, dit keer versierd als haan met pauwenveren, kon het lang gaan duren eer het blok naar beneden zou worden gehaald. Schattingen liepen uiteen van 400 tot 800 schoten. Het werden er uiteindelijk 'maar' 305. Zo kon het kronen van de koning al bijtijds beginnen. Vóórdat de hoofdman bij Jos Klerks het koningszilver omhing, waste de gildeheer hem de handen. Op de jeu-de-boulesbaan voltrok zich de vendelgroet voor koning en koningin. Daar kreeg oud-koning Mari Klerks de lachers op zijn hand. Hij vendelde stevig mee met de in afmeting wel erg klein uitgevallen vaderlandse driekleur. Inmiddels was de barbecue ontstoken en rook het op het schietterrein naar lekkere braadgeur. De aanwezigen gingen snel na afloop van de gebruikelijke ceremonieën aan de smakelijke dis en deden zich meer dan goed aan het koele koningsbier. Om 20.00 uur werd de tapkraan dichtgedraaid en was het koningschieten 2000 weer ten einde. Tevreden keerde iedereen huiswaarts.

Udenhout maakt opwachting in verzorgingstehuis

Op 10 juni organiseerde Sint Antonius - Sint Sebastiaan uit Udenhout voor de achttiende keer het koningschieten voor de bewoners van het verzorgingstehuis de Eikelaar. De heren schoten met de luchtbuks op een houten koningsvogel. De dames speelden in de recreatiezaal jeu de boules. Na drie uur felle strijd werd aan de nieuwe 'koning' Kees Heessels en

'koningin' mevrouw Weyters de vendelgroet gebracht. Het is een jaarlijks terugkerende activiteit die een zeer gezellig verloop kent.

Na afloop vendelgroet aan bewoonster 'koningin' Weyters

Maria van Boxtel voor de tweede keer koning

Maria van Boxtel van het Sint Catharinagilde

Maria van Boxtel is voor de tweede keer koning van het gilde Sint Catharina uit Den Dungen geworden. Op zaterdag 10 juni rond Dungense kermis en Pinksteren wordt al vanouds koning geschoten. De dag werd begonnen met het uithalen van de koning in Berlicum. Daarna werd om half twee gestart met het schieten op de vogel, achter het clubhuis op het Grinsel. Bij het 172e schot, gelost door Maria van Boxtel, kwam de vogel naar beneden. De vrouwen die geen gildelid zijn schieten op een eigen vogel

voor de kampioen dames. Deze titel werd behaald door Marietje van Ewijk. Ook werd er begin juni nog geschoten voor de kampioen met de kruisboog. Hierbij werd Cor van Ewijk winnaar.

Beschermheer krijgt pauselijke eer

De beschermheer van het Sint Catharinagilde uit Den Dungen, Cees Meijers, heeft op zondag 11 juni de hoge pauselijke onderscheiding Ridder in de Orde van Sint Gregorius de Grote opgespeld gekregen. Pastor C. van Beurden deed dat tijdens de heilige mis in de Jacobus de Meerderekerk in Den Dungen. Meijers (62) is sinds 1987 beschermheer van het gilde. Daarnaast bekleedt en bekleedde hij tal van vooraanstaande functies in het maatschappelijk leven.

Koning wip en koning jeu de boules in Loon op Zand

Eén van de leukste gildedagen van gilde Sint Ambrosius in Loon op Zand is de (voor)laatste zondag in juni. Dan worden de wedstrijden om de eretitels 'koning wip' en 'koning jeu de boules' gehouden. Dit jaar was dat op zondag 18 juni. De wedstrijden werden geleid door de wedstrijdleiders (schrijvers) Ad Dankers en Frans Basters. Het jeu de boules-toernooi is tête-à-tête gespeeld in twee poules en vier wedstrijden: twee wedstrijden op gras en twee op de harde baan. John van Gompel is 'koning wip' geworden en Frans Basters 'koning jeu de boules'.

Simon Smits koning in Vorstenbosch

Traditiegetrouw vertrokken de gildebroeders van het gilde Sint Antonius Abt uit Vorstenbosch op kermiszaterdag 10 juni vanaf 't Gilde-Bergske voor het afhalen van koning Bert van de Wetering. Op de terugweg werd door de 42 gildebroeders een vendelgroet aan de 94-jarige keizer Toon van der

Heijden gebracht. Dit jaar was het weer koningschieten. De boom werd gevrijd door wethouder Hannie van Uden, gildeheer Henk Groothuyse en de zittende koning. Aan de wedstrijd deden 38 schutters mee. 294 Schoten waren er voor nodig om de vogel te vellen. De gelukkige was Simon Smits. Deze dag is Gerrit Somers tot erelid benoemd. Somers is 40 jaar gildebroeder, waarvan 27 jaar een functie in de overheid. Hij kreeg een tinnen bord als aandenken. Zijn vrouw Gonzalien deelde met een bos bloemen in de feestvreugde. Ook nu nog is Gerrit Somers actief. Samen met zoon Marc verzorgt hij al vanaf 1992 het grasmaaien op en rond het gildetrerein.

Bij het schieten om de titels kermiskampioen en schutterskoning was Betsie van de Boom de beste van de 14 kandidaten voor eerstgenoemde titel. Bert van de Wetering werd schutterskoning uit een veld van 26 deelnemers.

Thuis kreeg koning Simon Smits een vendelhulde en de gildeleden een drankje in de tuin. Daarna vond de officiële inhuldiging plaats onder de schutsboom.

Hoofdman Jan van Grunsven, koning Simon Smits en echtgenote Thea, erelid Gerrit Somers, schutterskoning Bert van de Wetering en partner Marjon

Kermis schieten, jeu de boules en barbecue

Op kermismaandag 19 juni hield het Sint Willebrordusgilde uit Heeswijk het traditionele schieten voor de beste geweer-schutter van het jaar. Zoals altijd een spannend gebeuren dat in een gemoedelijke en sportieve wijze tot stand komt. Vorig jaar was het zijn broer Tonny, dit jaar was het deken-schrijver Gertie van der Cammen, die als beste schutter naar voren kwam. Gertie had het afgelopen jaar de onderlinge schietcompetitie ook al gewonnen en bij de wedstrijden van de 'Hoge Schuts' staat hij ook z'n mannetje.

Een gildebroeder met grote schietkwaliteiten die het komende jaar het zilveren schutterskruis met ere zal dragen. Tijdens deze dag schieten de dames van de gildebroeders ook voor de beste schutter. Na een spannende strijd was het Marja Laros die voor het tweede achtereenvolgende jaar de eerste plaats behaalde. Goede tweede werd Ada van Daal. Traditiegetrouw wordt er op deze dag ook een jeu de boules-toernooi gehouden. Dertien triplets deden mee aan deze gezellige wedstrijd. Het was het team van Ben van Daal, Ad Brekelmans en Teun Pepers dat de eerste plaats behaalde. Opvallend detail: Ben van Daal zat vorig jaar ook al in het winnende team. Tijdens deze hete zomerdag organiseerden Bert en Gerda Langenhuijsen een prima verzorgde barbecue die iedereen goed smaakte.

Dag van hun dromen...

Het was de dag van hun dromen, toen Petra Koer trouwde met de Oisterwijkse gildebroeder Patrick van Roessel. Tijdens de huwelijksvoltrekking op vrijdag 23 juni in het kasteel van Dussen was het bestuur vertegenwoordigd door de hoofdman en vaandrig. In het begin van de avond ging het gehele Sint Sebastiaangilde uit Oisterwijk ter receptie te Tilburg en bracht een vendelhulde.

Kinderen muisstil bij gilde-videofilm

Verskillende groepen kinderen bezochten op de Roefeldag (van Jantje Beton) op zaterdag 24 juni het Sint Sebastiaan-gilde in Oisterwijk. Er is geschoten en gesproken. Uniek was de educatieve videofilm over het Brabantse gildewezen. Bij het zien van de film waren de kinderen muisstil.

Viartal Sint Joris Nieuwkuijk wint NK wipboom geweerschieten

Zondag 25 juni werd op het schietterrein van het gilde Sint Joris uit Udenhout aan de Kuilpad het Nederlands Kampioenschap op de wipboom vershoten. Het kleine beetje regen, wat in de morgen viel, was zeker geen spelbreker. Schutters uit Brabant en Limburg streden om de titel Nederlands Kampioen 'opgelegd'. Na de eerste ronde waren er tweeëntwintig viertallen over. Hierbij waren de Udenhoutse gilden goed vertegenwoordigd. Eén viartal van Sint Joris en drie viertallen van het zuster-gilde Sint Antonius - Sint Sebastiaan. Na de zesde ronde bleven er twee viertallen over; namelijk Sint Joris uit Nieuwkuijk en Onze Lieve Vrouwe van de Zeven Weeën uit Lierop. De strijd leek gelijk op te gaan, maar uiteindelijk besliste Sint Joris Nieuwkuijk het in zijn voordeel. Het mooie aan dit viartal is dat het bestaat uit drie personen uit een gezin: vader A. de Pinth, moeder I. de Pinth en zoon M. de Pinth. Als vierde schutter stond E. van Eggelen in het winnende viartal. Door het behalen van het kampioenschap mag Sint Joris Nieuwkuijk volgend jaar dit kampioenschap organiseren. In de klasse 'individueel Nederlands Kampioen opgelegd' won A. Vlemmix uit Lierop de titel. Het koningskruis werd geschoten door Anita van de Boom uit Beek en Donk. De uitreiking vond net op tijd plaats voordat het Nederlandse elftal begon met voetballen. De gemeente Tilburg had de kampioensbeker geschonken en had hierdoor de eer gekregen om de beker te mogen uitreiken. Na de uitreiking werd het Wilhelmus gespeeld door de Klikskes, een leuk detail was dat op hetzelfde moment het Wilhelmus op de tv werd gespeeld voor de aanvang van de kwartfinale Nederland - Yoegoslavië. Naast het kampioenschap had het gilde nog wat te vieren. Kees Weijtmans werd vijftig. De Abraham heeft de gehele dag in het secretariaat gezeten zodat iedereen kon zien dat Kees deze mijlpaal bereikte.

Veel animo voor Nederlands Kampioenschap bij Sint Joris Udenhout

Handbooggilden vinden elkaar op wip-concours

Zondag 25 juni kwamen zes gilden naar Oisterwijk voor de jaarlijkse Regio-wip-verschieting. Een fantastisch georganiseerde wedstrijd op het plaatselijke gildeterrein en gedeelte van het aangrenzende Lindepark. Het gilde Sint Ambrosius uit Loon op Zand won de verschieting. Sint Sebastiaan uit Oisterwijk eindigde samen met het Alphense gilde Sint Wilibrordus en het gilde Sint Sebastiaan uit Lage Mierde op een gedeelde tweede plaats. Sint Sebastiaan uit Diessen werd vijfde, gevolgd door Sint Sebastiaan en Sint Barbara uit Moergestel en Sint Antonius en Sint Sebastiaan uit Haaren. Het gilde Sint Ambrosius uit Gilze was helaas verhinderd.

Koning Jo Scholtze uit Oisterwijk won de verschieting tussen de gildekoningen.

Kinderen mogen vendelen en krijgen lesbrieft in Berlicum

De Berlicumse openbare basisschool 'De kleine bever' vierde eind juni haar 25-jarig bestaan. Dinsdag 27 juni stonden de middeleeuwen op het programma. Daartoe was de hulp ingeroepen van het Sint Jorisgilde. In de Gildenhof op het sportpark kregen de kinderen onder meer een demonstratie van vendelier Chris van Uden. Daarna mochten groepjes kinderen het zelf proberen. "Als je elkaar maar niet voor de kop slaat", zei Van Uden. Na enkele minuten hielden de kinderen uit de hoogste groepen van de school het voor gezien. Voor velen was het vendelen toch iets te zwaar. Het gildedag-project staat niet op zich. De scholen uit de gemeente Sint Michielsgestel hebben samen met scholen uit het Belgische Leefdaal een onderwijspakket met onder meer een lesbrieft over de gilden opgezet. Dit lesmateriaal wordt komend schooljaar op alle scholen behandeld. Directeur Con Smith van de Belgische school: "De kinderen zijn gruwelijk geïnteresseerd." Hij geeft aan dat de Belgische geschiedenis methode weinig informatie over het gilde geeft. "Daarom leek het ons leuk over dit stukje cultuurgedoe een lesbrieft met opdrachten te maken". Het project is een initiatief van het samenwerkingsverband van De Meierij en het Belgische Dijleland en uitgewerkt met geld van verschillende gemeenten en het EU-programma Interreg.

Jan Massuger nieuwe gildekoning Oisterwijk

Een vroege reveille, een uurtje bezinning, spanning, stilte, gejuich, een ontlading gevolgd door een aanhoudende jubelstemming. Dat is in het kort de beschrijving van het koningschieten bij het Oisterwijkse gilde Sint Sebastiaan op zondag 9 juli. Tamboer Jan Massuger (56) is voor drie jaar koning. Hij is al vanaf zeer jeugdige leeftijd lid van het schuttersgilde. Als zoon van de toenmalige hoofdman Jacques Massuger was het een vanzelfsprekendheid dat hij bij het schuttersgilde kwam. „En ik schiet nooit”, waren de eerste woorden van de nieuwe koning. Hij is inderdaad geen schutter die aan de wekelijkse competitie deelneemt, beamen verschillende gildeleden. Een paar keer per jaar schiet hij mee op de wip; voor de gezelligheid. Zo is weer het bewijs geleverd, dat het zeker geen wetmatigheid is dat de beste schutter koning van een gilde wordt. Het blijft een schietspel. In eerste aanleg schoot Massuger met een boog van het gilde omdat hij er zelf geen heeft. Na een paar ronden vroeg hij aan zijn broer Gerard of hij zijn boog mocht lenen: „want met jouw boog kan ik harder schieten”. Tien keer heeft hij een schot gelost; zeven waren mis! En uiteindelijk schoot de ene broer zich met de boog van de andere broer tot koning.

Het koningschieten werd na de reveille en de H.Mis in de Joanneskerk om ongeveer half twee geopend door burgemeester Kortmann en pastor Kennis. Beiden schoten drie pijlen. Daarna was het de beurt aan aftredend gildekoning Jo Scholtze, het bestuur en de overige leden van het gilde. Na ongeveer 90 schoten en eenzelfde aantal minuten waren al zo veel stukken van de houten vogel geschoten, dat de spanning voelbaar werd. Het kon niet lang meer duren, maar de vogel gaf zich nog even niet gewonnen. Een paar ferme schoten waren nodig om de door Jan Goudsmits gemaakte houten vogel definitief los te wrikken. Met het 113de schot

De nieuwe koning Jan Massuger (l) neemt samen met de hoofdman de vendelhulde in ontvangst

viel het laatste stukje naar beneden. Na de officiële installatie van Jan Massuger ging het gezelschap naar de kiosk op De Lind voor een ontmoeting met het college van B&W. Het gemeentebestuur bood de erewijn aan. Inmiddels deelden vele vrienden en kennissen van een trotse gildebroeder mee in het grootse feest. Terug op het gildeterrein in het Lindepark is de dag op waardige wijze afgesloten. De volgende dag hebben de gildebroeders, gildezusters en jeugdleden met een onderlinge prijsverschiëting het fantastische evenement afgesloten.

Hommage aan Moeke Smits in Heukelom

Het gilde Sint Joris en Sint Sebastiaan te Heukelom zette zondag 2 juli mevrouw A.M.H. Smits-Driessen in het zonnetje. Zij was die dag vijftig jaar aan het gilde verbonden. Het gilde noemt dit een 'uniek' gegeven, aangezien pas sinds eind vorig jaar in de kring Maasland vrouwen algemeen zijn toegelaten. Dit gilde was dus al geruime tijd geëmancipeerd. De inmiddels bijna negentigjarige mevrouw Smits en haar man, die in de vijftiger jaren eigenaren waren van café De Schutsboom op de hoek van de Kerkstraat en de Bossche weg te Enschoot, hadden achter dit café een aantal schutsbomen staan. Toen het gilde in die tijd een bescheiden aantal leden telde, waren zij het die de activiteiten gaande hielden. Dat haar man de functies van deken-schrijver en deken-schatbewaarder verenigde was dan ook geen toeval. Beiden hebben gedurende een lange reeks van jaren het gilde een warm en vooral een groot hart toegedragen. Tot op de dag van vandaag slaat mevrouw Smits de jaarlijkse teerdag, het feest van Sint Job en de open dag van het gilde nooit over. De eretitel Moeke Smits draagt zij dan ook met verve en is haar op het lijf geschreven. Op 2 juli is de jubilaris met familie feestelijk ingehaald en begeleid naar de kerk van Sint Caecilia in Enschoot. Tijdens een stemmige viering met pastor H. Tops als voorganger en indrukwekkende zang van het dameskoor, werd de toon gezet voor het verdere jubileumfeest. Na de vendelgroet op het kerkplein volgde een rijtoer per open koets naar Mie Peters in Heukelom. Hier wachtte de koffietafel en stak hoofdman Paul Dewez de loftrumpet over mevrouw Smits. Als aandelen zegde hij haar een fotoreportage van de dag toe. Koning Appie Cruijssen spelde haar een zilveren herinneringsschild op. Ook de burgemeester van Oisterwijk, Y. Kortmann, was (met echtgenote én een attentie) aanwezig en onderstreepte zijn woorden met een spontane zoen. Een zichtbaar genietende jubilaris Smits had voor ieder een persoonlijk woord en diepte veel anekdotes op uit het verleden. Al met al een geslaagde dag voor dit gildlid.

Land van Cuijk

Sint Antonius-Abt Gilde Blitterswijk

Koppelmaandag stond in het teken van de gildenfeesten van 20, 21 en 22 augustus 1999. Een mooie fotoreportage en een prachtig boekwerk van deken-schrijver P. Hofmans en de video van de avond "Vur en dur Blitterswijk", samengesteld door Wim Wijnhoven waren er te bezichtigen. was een groot succes. Aan alles was veel tijd besteed. De videofilm van de gildedag kan men bestellen bij P. Hofmans, dekenschrijver, voor f 25,-.

Het Sint Antonius-Abt Gilde uit Blitterswijk viert de patroonsdag al sinds 1955 op de dinsdag na 17 januari. De feestdag begon al om 09.00 uur met een gildemis, een bezoek aan het Sint Antonius kapelletje en de koffietafel met warme worst en natuurlijk de traditionele borrel. Om 11.15 uur begon de jaarvergadering. Hoogtepunten daarin waren een terugblik op het 515-jarig bestaan van het gilde, de uitbreiding van het gilde met klaroenblazers en persoonlijke huldigen.

Het 25-jarig lidmaatschap van Piet Hofmans, tevens 10 jaar

deken-schrijver en archivaris. Ook schutsman Leon Thiesen werd gehuldigd. Hij haalde voor het vijfde achtereenvolgende jaar de meeste punten in de onderlinge competitie schieten op de wip. In het seizoen 1999 deden er 18 schutters mee aan deze onderlinge competitie.

Koning Martien Gooren schonk het gilde op deze dag, volgens traditie, een koningschild. In de middaguren bezocht het gilde nog de twee dorpscafé's. Om 19.00 uur voegde de aanhang zich in het gemeenschapshuis bij de feestvierders, waarna een geweldige feestavond begon.

Tamboerkorps Sint Antonius-Abt Gilde Blitterswijk

Op zaterdag 27 mei had het tamboerkorps een klein feestje, zoals dat eenmaal in de 2 jaar plaatsvindt. Enkele leden van het korps organiseren dit feestje wat voor iedereen altijd een verrassing is.

Dit jaar gingen ze allemaal als indianen op oriëntatietoelt, enkele leden zelfs met paard en wagen. Daarna kon men genieten van een goed verzorgde barbecue.

Gildebroeders en -zusters verkleed als indiaan

Jubilarissen en nieuwe koning Heilig Bloedsgilde Boxmeer

Op zondag 30 april kwam het Heilig Bloedsgilde uit Boxmeer al vroeg bij elkaar voor het jaarlijkse koningschieten. Na het ontbijt bij de oude koning trok het gilde naar de Sint Petruskerk voor een gildemis. Hierna ging men naar De Weyer waar de Eerste Dekan een aantal koperen jubilarissen en een zilveren jubilaris huldigde. Marinus v.d. Veer werd tevens door de voorzitter van de Stichting Vrienden van het Gilde onderscheiden met een zilveren speld voor 25 jaar inzet en werk voor het gilde. Na de koffie trok het gilde naar de schutsboom waar de bomen werden gevrijd en de strijd kon beginnen. Bij de dames werd Riet v.d. Veer degene die de vogel naar beneden haalde en Eerste Dame werd. Bij de jeugd werd Mark Jansen de nieuwe koning.

Toen was het aan de gildeheren om de eer voor zich te winnen. Het was een spannende strijd, maar uiteindelijk was het Johan Jansen die de vogel brak en naar beneden liet komen. Johan is sinds september 1999 lid van het gilde te Boxmeer. Na de huldiging ging men terug naar De Weyer waar het koningsbier rondging. Voordat het buffet open ging hadden de tamboers nog een verrassing en trakteerde zij de gildeleden nog op een tweetal play-back acts. Dit tot veel genoegen van de oudere leden.

Het nieuwe koningspaar Johan en Dorien Jansen

Een ongelukje en een gelukje zitten in een klein hoekje

Op zondag 7 mei op het schutters-verbroederingsfeest van de

honderdjarige Schutterij Sint Jan in Grubbenvorst gebeurde het, puur toeval. Een van de gildebroeders van het Sint Matthias Gilde Oploo botste tegen de rolstoel van Ilona Claasens. Hij maakte zijn excuus aan het meisje.

Ze raakten in gesprek, waaraan ook andere gildebroeders deelnamen. De toen tienjarige Ilona lijdt aan een spierziekte en zit voor het leven in de rolstoel. De gildebroeders waren zeer betrokken bij het wel en wee van de Grubbenvorster Ilona. Er groeide een band tussen de gildebroeders en het meisje, dat vertelde van de dagelijkse huiselijke problemen en wensen.

Onder meer vertelde ze dat ze als jongste en gehandicapte van het gezin vaak aan het kortste eind trok als er thuis televisie werd gekeken. Haar wens was een eigen televisie op haar eigen kamer. De gildebroeders reageerden enthousiast en beloofden meteen een televisie. Maar hadden er ook meteen een probleem bij („Hoe lossen we dit op?”) en gingen huiswaarts.

Het hele verhaal werd in de eerstvolgende bestuursvergadering van het SintMatthias Gilde voorgelegd. Het bestuur reageerde positief: „Belofte maakt schuld!”

Er werd een afspraak gemaakt met de Schutterij Sint Jan en de ouders van Ilona. Op woensdag 31 mei, de verjaardag van Ilona, was het zover. Het Sint Matthias gilde toog met een afvaardiging naar Grubbenvorst om de televisie te overhandigen aan Ilona. Ze was verrast en sprakeloos over zoveel goedheid. Het gilde heeft zich van de goede kant laten zien. Misschien een voorbeeld voor andere gilden.

Een verraste en sprakeloze Ilona over zoveel goedheid

Aanplant kerstdennen voor Jacobusgilde

Bijna ieder gilde worstelt met hetzelfde probleem: hoe kunnen we onze financiële positie verbeteren? Zo ook het Sint Jacobusgilde Zeeland. Bij het schietterrein ligt een stukje grond waarop kerstdennen geplant zouden kunnen worden. Die grond werd flink van mest voorzien, gefreesd en netjes geëgd. Er werden zo'n 4000 jonge dennen aangekocht en zo kon het dus gebeuren dat in de vroege ochtend een flink aantal gildebroeders gewapend met schoppen op het schietterrein aan de slag gingen. Want veel handen maken licht

Sint Jacobusgilde Zeeland schoffelploeg in de kerstdennen

werk; ze moesten alleen gaten graven en de dennen plaatsen. Tegen de middag was het karwei bijna geklaard. Maar iedereen ging een klein beetje langzamer werken want er was een flinke pan snert met pannenkoeken beloofd en die wilden ze niet mislopen. Tijdens het eten werd druk gediscussieerd welke dennen het wel of niet zouden doen en welke het juist heel goed zouden gaan doen. Dit zou wel aan de gildebroeder liggen die hem geplant had. Net na het eten stonden alle dennen keurig in een rij. Zo kun je als gildebroeders op diverse manieren plezier met elkaar hebben. En mogelijk levert dit in de toekomst ook nog wat geld op.

Op bedevaart naar Santiago de Compostela

Op 25 april vertrokken bij de parochiekerk in Zeeland twee bussen bedevaartgangers naar Santiago de Compostela en Lourdes. In het gezelschap bevonden zich 8 gildebroeders en 7 -zusters, waarvan 2 in gildetenue. In Santiago de Compostela bevindt zich de crypte van patroonheilige Jacobus de Meerdere. Om 7.00 uur bad pastoor van Doorn bij het Sint Jacobusaltaar het reisgebed. Staande deken Adriaan v.d. Coer had gezorgd voor een Jakobsschelp voor iedere bedevaartganger. Hierop zat alvast een sticker van de Zeelandse parochie. In Santiago de Compostela zou gezorgd worden voor een stempel van de stad van de patroonheilige van het gilde. Het was het begin van een lange reis van meer dan 5200 km.

Pelgrimgroep in Compostela met o.a. de patroonheilige

Voor de leden van het gilde was de aankomst in Santiago de Compostela natuurlijk heel indrukwekkend. In tenue betraden ze de kathedraal en streken de meegebrachte schelpen aan aan de mantel van het beeld van Sint Jacobus op het hoogaltaar. Het is gebruikelijk dat de pelgrims achter Jacobus langs gaan als zij aangekomen zijn in Santiago. In een zijkapel hadden ze daarna een H. Mis voor de groep en boden de oorkonde van het gilde en het jubileumboek aan de vicaris van de kathedraal aan. Op zijn beurt zorgde hij voor een oorkonde voor het gilde. Midden op het plein voor de kathedraal vendelde Leo Rijkers of zijn leven ervan afhang. Dit voor een enorm publiek dat vanuit alle hoeken van de wereld naar

Vendelgebed in Santiago de Compostela

Santiago was gekomen. Er werd veel gefilmd en gefotografeerd. Toen ze daarna door de stad wilden lopen, op zoek naar souvenirs en eten, lukte dat slechts met moeite, omdat bijna iedereen met hen op de foto wilde. Ook pater Bergsma, die voor deze gelegenheid in de kleding van de patroonheilige liep, werd vele malen vereeuwigd. Helaas kon de "echte" patroonheilige Jan Laurensen wegens ziekte deze reis niet meemaken. Op koninginnedag waren ze wederom in tenue aanwezig, maar toen in de pelgrimsmis. Pater Bergsma mocht als Nederlandse geestelijke in de mis voorgaan. Iedereen enorm trots. Zeker toen hij ook nog wierook op het enorme wierookvat mocht leggen. Dit wordt door 8 mannen rondgezwaid.

Ook in Lourdes kwam het gilde in actie. Vanaf de lift bij het hotel tot voor de cryptekerk ging het gilde het hele reisgezelschap voor. De tamboers maakten de weg vrij voor de grote groep, die in de cryptekerk een mis met gilde-eer had. Pastoor Küppers, reisleader en oud-gildeheer van het Sint Jacobusgilde, stond op deze 4de mei stil bij de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Het was een fijne dienst, die veel mensen heel goed heeft gedaan. Onder tromgeroffel gingen ze naar het grote plein voor een groepsfoto. Leo gaf tot grote vreugde van de zieken op het plein nog een vendelgroet. Vele indrukken rijker keerden ze Zeelandwaarts, waar ze op 6 mei 's avonds moe maar voldaan aankwamen. Op 7 mei moesten ze al weer acte de présence geven in Grubbenvorst op het schuttersfeest.

Beschermheer en -vrouwe Jan en Marie van Dongen ontvingen de bedevaartgangers op 9 mei. De pelgrims en de overheid overhandigden hun een Jacobusbeeld als blijk van waardering voor alles wat zij voor het gilde doen. Zo ging een grote wens van Jan en Marie in vervulling.

Koningschieten op 2e Pinksterdag

Na de reveille en het ophalen van het koningspaar Wim en Mien van de Brand-van de Bogaert, pastoor van Doorn en ere-deken oud-burgemeester Schellekens trok het Sint Jacobusgilde de kerk binnen. Aan het begin van de mis werd pastoor van Doorn geïnstalleerd als gildeheer. Hem werden de versierselen omgehangen en de hoed en sjerp ter hand gesteld. Hij was er zichtbaar trots op, deze functie binnen het gilde te kunnen vertegenwoordigen.

Tijdens de H.Mis vond de zegening plaats van de gildekaars, vendels, trommen, de kronen van de koning en koningin en de hoeden en baretten van de nieuwe gildebroeders en -zusters binnen het Sint Jacobusgilde gezegend. Sjan van Oirschot, Mia van Dongen, Anneke van Schaijk, Corry Laurensen, Trudy Bongers, Marianne en Josien van Loy, Arie en Maartje van den Brand en Ruud en Koen van Bakel kwamen op het priesterkoor naar voren. Tevens werd de belofte van trouw afgelegd. De pastoor wenste het gilde een mooie en sportieve dag toe, die het een goede koning zou mogen brengen.

Terug in het gildehuis werd geloot voor de volgorde van schieten. Voor de eerste keer in het bestaan van het gilde moest ook geloot worden voor de volgorde van de gildezusters (in tenue). Zij zouden deze middag strijden om de titel van 'Jaarprinses'. Men kon ook meedoen aan de loterij om te raden wie er zich vanmiddag koning zou schieten en na het hoeveelste schot dit zou gebeuren. Op het schutsveld aan de Brand aangekomen werden de overheden verwelkomd en werd driemaal rond de boom getrokken. Na de gebruikelijke groepsfoto van het volledige gilde, nu ook met standaardruiter, werd de vogel op de nieuwe mast met ricochetvanger geplaatst en door gildeheer pastoor van Doorn omhoog getakeld. Dit ging nog bijna mis omdat de vlag tussen de katrol kwam en de kogelvanger in eerste instantie niet naar beneden wilde. Na het nodige trekwerk lukte dit alsnog. De aanwezigen van de wereldlijke en kerkelijke overheid gaven het gilde nog een pluim voor het schutsveld dat er werkelijk prachtig bij ligt.

Bij de gildezusters ging het vlot. Na het 32e schot ging de titel van 'Jaarprinses' voor het eerst naar Corry Laurensen-Dekkers. Zij stond al bekend als een goede schutter. Volgend jaar zal er beslist een zwaardere vogel worden gemaakt zodat er langer om deze titel gestreden zal moeten worden.

Bij de gildebroeders ging het minder snel. Pastoor van Doorn was er dicht bij en toonde zich wel een heel goede schutter, maar staande Deken Adriaan van de Coer schoot de vogel naar beneden met het 531e schot. Deze zag van het koningschap af en dus werd een nieuwe klos geplaatst.

Bij het 28e schot viel hiervan het restant en mocht Jan van Schaijk zich de nieuwe koning noemen.

Pas na in totaal 559 schoten dus werd de nieuwe koning bekend. Sinds de heropleving van het gilde in 1971 had het nog nooit zo lang geduurd. Jan is sinds 1987 lid en kruisboogschutter. Tevens is hij acoliet tijdens de missen met het gilde. De vorige koning, Wim van de Brand, bood zijn prachtige koningschild aan dat bij de overige schilden werd gevoegd.

Ook de handwassing was dit jaar een unieke gebeurtenis. Want wat niemand ooit geweten heeft: de handen werden altijd afgedroogd met een oogjesluiser van Adriaan van de Coer. Bij gebrek aan beter was hier 27 jaar geleden voor gekozen. Nu had Marie van Dongen gezorgd voor een echte witte servet.

Om 20.00 uur vertrok het gilde naar de kerk voor het Heilig Lof. Gildeheer van Doorn bood dit jaar de erewijn aan de vendeliers brachten een vendelhulde. Jan en Anneke van Schaijk begonnen langzamerhand te beseffen wat hun overkomen was. In het gildehuis gingen de feestelijkheden later op de avond vrolijk verder.

Jan van Schaijk

Commandant Soester Gilde koninklijk onderscheiden

Wanneer je een weekje op vakantie bent, en je moet voor een van je kinderen even thuis langs komen om een notariële akte te ondertekenen, dan ben je niet voorbereid op een uiteindelijk roerige vrijdag 28 april. De avond tevoren kom je terug om je niet te hoeven haasten. Er wordt specifiek gevraagd om je maar even in de nette kleren te hijsen en dan gaat de reis niet richting de notaris maar richting het gemeentehuis. Dan gaat er een knopje om, dan wordt je wakker uit je waan en wordt je tegelijkertijd in een ruimte geleid met tal van bekenden. De burgemeester komt even langs, informeert naar hoe het met je gaat en dan wordt het spannend want je gaat de raadszaal in, ziet dat je hele familie op de tribune heeft plaats genomen, dan krijg je het pas echt warm. Je weet wat je te wachten staat, op je rever wordt straks een lintje bevestigd, je krijgt een toespraak en...

Dat overkwam de commandant van het Soester gilde Fred Engberink tijdens de jaarlijkse lintjesregen op vrijdag 28 april. Hij werd koninklijk onderscheiden voor zijn verdiensten met name voor het gilde: al meer dan 25 jaar commandant, zorgen voor de kleding, aanwezig op de oefenavonden en betrokken bij tal van gilde-activiteiten. Daarbij ook eindverantwoordelijke voor de maandelijkse sjoel- en kaartavonden. De koningin heeft het behaagd, Fred Engberink heeft het verdiend. Nog twee gildebroeders werden op die dag onderscheiden voor hun bijdrage aan het maatschappelijk leven in Soest: Jeroen Vis en Nico Kortekaas. Van de zeven onderscheidenen waren er drie actieve gildebroeders.

Drie Gasselse gildebroeders schieten 135 jaar op de vogel

Het Schuttersgilde Sint Jan uit Gassel organiseerde op zater-

dag 24 juni de eerste zomergildedag met koningschieten van deze eeuw. Het Schuttersgilde Sint Jan had maar liefst drie jubilarissen binnen haar gelederen, samen goed voor 135 jaar lidmaatschap. De jubilarissen, Harrie Peters, Herman Linders en Karel Holleman, stonden dan ook in het middelpunt van de belangstelling. Tevens werd hoofdmans Frans Siroen voor de tweede maal koning en werd pastoor Hulskorte benoemd tot eredecken.

Gassels gilde onderweg om jubilarissen op te halen

In de stromende regen trokken de jubilarissen naar de kerk. Pastoor Hulskorte ging voor in de eucharistieviering en zorgde na afloop van de viering voor een dampend kopje koffie in de tuin. Daarna vertrok men naar het schietterrein voor het traditionele koningschieten. Daar heette hoofdmans Frans Siroen iedereen van harte welkom. Loco-burgemeester Vollenberg en wethouder Willemse van de gemeente Grave openden met de zogenaamde herenscheuten het prijsvogel- en koningschieten. Mat van Boxtel sleepte de grootste geldprijs in de wacht bij het prijsvogelschieten. Zeventien gildebroeders streden vervolgens om de felbegeerde koningstitel. Een konijn kwam regelmatig kijken hoe ver het schieten was gevorderd. Frans Siroen schoot met het eenennegentigste schot de vogel op de grond, tot schrik van het konijn. Hiermee heeft Frans de twee belangrijkste functies binnen het gilde in handen: de titels hoofdmans en koning. Na de installatie en het afscheid van de 'oude' koning Piet Brands ging de aandacht uit naar de drie jubilarissen.

Harrie Peters '1930' staat in het ledenregister van Broederschap en Schuttersgilde Sint Jan te Gassel bij de naam Harrie Peters vermeld. Toentertijd zestien jaar oud. Maar de contributie van twee gulden vijftig per jaar vormde nog een struikelblok. Hij had nog maar drie weken gewerkt en verdiende nog maar drie kwartjes per week. Om hem tegemoet te komen werd er door zijn baas Toon Josemanders een kwartje bijgelegd, zodat Harrie lid kon worden van het gilde. Wanneer er iets te doen is bij het gilde is Harrie van de partij. Vijf jaar geleden, toen Harrie 65 jaar lid was, wenste hij dat hij ook zijn 70-jarig lidmaatschap zou mogen vieren: "Ik heb weer vijf jaar aangevraagd". Zoals iedereen kan zien heeft hij deze vijf jaar ook gekregen. Tot op hoge leeftijd was hij een fanatiek schutter. In 1981 werd er door het gilde van Linden een bekerconcours georganiseerd op het schietterrein van Gassel. Vele korpsen namen hieraan deel, ook het Gasselse gilde. Laat nu net het korps waar Harrie bij was ingedeeld als eerste eindigen. Uiteraard moest dit gevierd worden, allereerst op het schietterrein en vervolgens bij Harrie thuis. Hij was ook internationaal, bleek in 1981. Toen wist Harrie, door van een Belg te winnen, een zilveren schild te veroveren. Twee maal heeft hij zich tot koning geschoten, in 1974 en in 1979.

Herman Linders

Bij Herman Linders staat "1960" vermeld. Hij is dus 40 jaar lid van het gilde. Als vierentwintigjarige meldde hij zich aan. Al achttwintig jaar maakt hij deel uit van de overheid. Vele dingen zijn er in zijn loopbaan bij het gilde tot stand geko-

men. Een nieuw clubgebouw zou zonder zijn inzet nooit tot stand zijn gekomen. Drie keer heeft Herman zich tot koning geschoten: in 1961, 1972 en 1995. Vele nieuwe leden zijn door hem bij het gilde ingelijfd. Toen het trommelen op een laag pitje kwam te staan was het Herman die zorgde dat er een nieuwe tamboeropleiding kwam. Voor zijn tomeloze inzet kreeg hij in 1999 een koninklijke onderscheiding. Nog dagelijks zet Herman zich in voor "zijn" gilde.

Karel Holleman

Hier meldt het register "1975". Van die 25 jaar is hij 20 jaar bestuurslid en 11 jaar hoofdmans geweest. Onder zijn leiding kwam het Brabants wipschieten in Gassel van de grond. Begin jaren tachtig verrees er op het schietterrein aan de Molenakker een klein schuilgebouw met een achttal schietbomen, dat al snel veel te klein werd. Meerdere verbouwingen hebben hierna plaatsgevonden. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd tot het prachtige multifunctionele gebouw dat het Sint Jansgilde in 1999 geopend heeft. Vele zaterdagen en zondagen was Karel te vinden op de schietterreinen. Door de Kring van Schuttersgilden "Land van Cuijk" werd hij benaderd om zitting te nemen in de schietcommissie. Op dit moment maakt Karel deel uit van het kringbestuur. Tijdens de gildendagen heeft hij de leiding over het totale schieten. De taak van voorzitter bij de Kring van Scherpschutterverenigingen "Land van Cuijk" heeft Karel ook op zich genomen.

Aan iedere jubilaris werd een prachtig zilveren schild en een grote bos bloemen aangeboden. Daarna werd Pastoor Hulskorte geïnstalleerd als eredecken. Als laatste feliciteerde locoburgemeester Vollenberg de jubilarissen, koning en eredecken en prees hij het Gasselse gilde voor de voortreffelijke organisatie en ontvangst.

(v.l.n.r.) Oud koning Piet Brands, Bertha Linders, Herman Linders (40 jaar lid), Harrie Peters (75 jaar lid), Karel Holleman (25 jaar lid), locoburgemeester Piet Vollenberg en eredecken Pastoor Hulskorte

Snelle koningspakken?

Afgelopen tweede Pinksterdag hield het Cuijkse Sint Antonius en Martinusgilde haar traditionele koningschieten. Dat doen ze al ruim 500 jaar, dus dat is niets bijzonders. Toch was het deze keer wel speciaal omdat op deze dag de nieuwe aankleding van het gilde in gebruik werd genomen na ruim 2 jaar voorbereiding. Via diverse activiteiten en steun van derden waaronder het Anjerfonds werden de financiële middelen verkregen om begin dit jaar nieuwe kleding te bestellen bij de firma van Herp Music Fashion uit Udenhout. Na het nodige meten en passen was alles keurig op tijd klaar: jassen, broeken, hoeden voor de heren, rokken, capes en mutsen voor de dames.

Ook koningin en hofdame zijn in het nieuw gestoken. De hoofdkleuren van het gilde waren groen en rood. Hieraan is nu toegevoegd geel dat is te vinden in het hoofdvand, de kleding van de koningin en hofdame en de vendels. Voor het overige is het model gebleven zoals het was, eenvoudig en passend bij een klein dorps gilde.

De dag begon zoals gebruikelijk met de gildemis. Echter: de

vertegenwoordiger van de burgerlijke overheid verscheen niet. Tijdens de mis werd door de gildemeester per GSM driftig naar oorzaak en oplossing gezocht, en die werden gelukkig gevonden. Betreffende overheidsdienaar lag thuis ziek te bed en had verzuimd, voor vervanging te zorgen.

Tijdens de mis werden de nieuwe uniformen gezegend, alsmede de vogel en werd door twee nieuwe leden de eed van trouw afgelegd. Vervolgens trok men naar het gildehuis voor de koffietafel. In zijn tafelrede bedankte de gildemeester de aftredende koning voor zijn enthousiasme en waardigheid waarmee hij het afgelopen jaar deze functie had vervuld. Hij was dan ook een bijzondere koning die zich per rolstoel verplaatste en altijd veel aandacht trok.

Het eigenlijke koningschieten verliep voorspoedig. Eigenlijk iets te voorspoedig want de vogel viel al na 160 schoten, aanzienlijk minder dan voorgaande jaren. De nieuwe koning is geworden Twan van Balkum die 's morgens nog als nieuw lid de eed van trouw had afgelegd; een snelle carrière dus.

Onder begeleiding van de harmonie werd teruggekeerd naar het centrum waar een receptie werd gehouden bij gelegenheid van de nieuwe uniformen. 's Avonds was er nog een gezellig samenzijn in het gildehuis om in eigen kring het goede verloop van deze dag te vieren.

Gilde Geijsteren opent schietterrein

Het Koninklijk Sint Willibrordusgilde uit Geijsteren heeft op Tweede Paasdag 24 april een belangrijke gebeurtenis aan zijn roemruchte geschiedenis toegevoegd. Op deze dag werd het nieuwe schietterrein aan de Sint Wilbertsweg in gebruik genomen. Na een lange periode van voorbereiding en met heel veel inzet van vrijwilligers konden de eerste schoten op het nieuwe terrein gelost worden.

Vanaf eind jaren zestig hield het gilde zijn schietwedstrijden op het terrein aan de Graaf van Schellaertstraat. Als gevolg van steeds meer woningbouw en geluidnormen besliste de gemeente Meerlo-Wanssum dat het schietterrein verplaatst moest worden omdat het perceel een woonbestemming zou krijgen. Met de opbrengst van de grondverkoop kon de gemeente dan het gilde uit de extra kosten van verplaatsing helpen.

Wel blijft op het oude terrein de zogenaamde 'Keizersboom', daar geplant als herinnering aan het in 1968 behalen van het keizerschap door Harry Boom. Wat er ook gebeurt, deze boom moet daar blijven staan vindt het gilde en de gemeente heeft daarin haar medewerking toegezegd.

Het gilde ging op zoek naar een nieuw schietterrein dat aan de milieuwetten kon voldoen met o.a. kogelvangers. Voordeel daarvan is tevens dat de onveilige zone tijdens het schieten beperkt is tot de directe omgeving van de schietpaal, terwijl die eerst wel meer dan 1000 m. diep was en plaatselijk meer dan 400 m. breed.

Natuurlijk pleegde het gilde overleg met beschermheer baron de Weichs de Wenne of hij niet ergens een stukje grond beschikbaar had. De keuze viel op een perceeltje aan de Sint Wilbertsweg aan de rand van een bos, in de volksmond 'het Vossebuske' genaamd. Voor dat terrein werd een vergunning aangevraagd en verkregen.

Er werd een begroting gemaakt voor de verplaatsing van het terrein en die kwam inclusief de vereiste kogelvangers op ruim f 50.000. Met de bijdrage van de gemeente voor de verplaatsing van ruim f 30.000 en met de subsidie van gemeente en provincie voor de aanschaf van de kogelvangers (respectievelijk f 4.368 en f 2.500) kon men er dus nog lang niet komen. Dat betekende dat de gildebroeders zelf dan de handen flink uit de mouwen moesten steken. Enkele leden hebben vele tientallen (met name winter-)avonden gewerkt om al het ijzerwerk aan elkaar te lassen voor de nieuwe schietpalen, oplegsteunen etc. en het terrein in orde te maken. Wat een wildernis was, moest een fraai parkachtig landschap worden. Ook het gebouwtje 'de Schuts' van het oude terrein moest naar het nieuwe terrein toe. In zijn geheel werd het

opgepakt met een kraan en op een dieplader vervoerd naar de nieuwe locatie. Er kwam een mooi toegangspad, afgesloten met een slagboom en het terrein met de 4 enorme schietbomen werd beplant en ingezaaid.

Openingsfeest

Trots nam het gilde op Tweede Paasdag dit nieuwe schietterrein in gebruik. Om 13.30 uur werd een kanonschot afgevuurd en daarna het naambord van het terrein onthuld: De Schutroei. Deze naam duidt op schutter en schieten, op de beschuttende taak van het gilde, op roede wat ook paal of stok betekent en op de oppervlakte van het terrein, ongeveer een roei, de oude maat voor 1.000 m². Het naambord werd onthuld door de burgemeester van Meerlo-Wanssum samen met het oudste lid van het gilde, Sjeng Kleeven. Gildepriester pastoor van Kempen zegende het terrein in en vervolgens werden de vier nieuwe schietpalen in gebruik genomen met openingsschoten door burgemeester Hahn, beschermheer baron de Weichs de Wenne, gildepriester van Kempen en erelid Sjeng Kleeven. Ook keizer Harry Boom, wethouder Derikx, gemeentesecretaris de Ruyter en nog enkele andere genodigden losten vervolgens openingsschoten.

Onthulling naambord 'De Schutroei' door de burgemeester van Hahn en erelid Sjeng Kleeven

Keizerswisselbokaal

Daarna begon de wedstrijd om de keizerswisselbokaal, een beker voor onderlinge schietwedstrijden in het gilde, beschikbaar gesteld door Harry Boom. Zo'n 20 gildebroeders gingen in de strijd om de bokaal. De overige 20 vermaakten zich - samen met veel andere Geijsterenaren die genoten van het mooie terrein en het mooie weer - met toekijken, kletsen of met het verzorgen van de drank en de barbecue op het terrein. Gildehuishouders Giel en Ingrid Geven van zaal de Kei hadden voor deze gelegenheid een vat bier beschikbaar gesteld aan het gilde. Ook de toeschouwers kregen tussendoor de kans om een paar schoten te lossen op de wippen van de nieuwe schietpalen.

Tegen 18.00 uur kon de uitslag van de wedstrijd worden bekend gemaakt. Winnaar van de keizerswisselbokaal werd met 12 punten Eric Euwals. Op een gedeelde tweede plaats eindigden Nard Grootelaers en Piet Grootelaers, beiden met 10 punten.

Geijsteren naar Orléans

Van 5 t/m 8 mei maakte het Koninklijk Sint Willibrordusgilde uit Geijsteren op uitnodiging van het gemeentebestuur een trip naar de Franse stad Orléans. Daar werden op deze dagen de Jeanne-d'Arcfeesten gehouden. In februari kreeg het gilde het verzoek deze feesten mee op te luisteren. In een extra ledenvergadering werd beslist gevolg te geven aan het verzoek.

Op vrijdagochtend 5 mei vertrok de bus met 42 personen en kwam pas in de avond aan. Na een onthaal op een warme maaltijd in het gemeentelijk personeelsrestaurant begon het inkwartieren in hotel Holliday Inn Express. De organisatie

van de feesten droeg de volledige kosten van het verblijf, d.w.z. buskosten, hotelkosten met ontbijt en tweemaal per dag een warme maaltijd. De gasten hoefden zelf dus alleen maar voor wat zakgeld te zorgen.

Op zaterdag, zondag en maandag waren er verschillende optredens. In totaal hebben meer dan 200.000 mensen het (enige) gilde samen met andere gezelschappen zien optreden op pleinen of door straten zien trekken. Uit Nederland was er verder nog een jachthoornkorps uit het Groningse Bedum. Er was een fanfare uit het Schwarzwald, een dansgroep uit de Oekraïne en natuurlijk diverse Franse gezelschappen. Maar bijzonder goede banden waren er toch wel met een harmonie uit Japan, die speciaal voor deze gelegenheid was gekomen. Behalve de optredens was er ook een officiële ontvangst door de burgemeester van Orléans in het prachtige monumentale stadhuis. Elk gezelschap werd door de burgemeester toegesproken en ontving een legpenning van de stad. De Japanners grepen deze gelegenheid aan om allerlei souvenirs mee te geven en om foto's te maken: hele grote gildebroeders met kleine Japanse meisjes.

De gezamenlijke maaltijden in het gemeenterestaurant waren steeds een feest. Een Frans koor zette op een gegeven moment een lied in. Het gilde volgde natuurlijk en daarna ook de Groningers, de Duitsers en de Japanners. Uiteindelijk liep dit uit op een internationale polonaise: mooiere verbroedering kun je je bijna niet voorstellen.

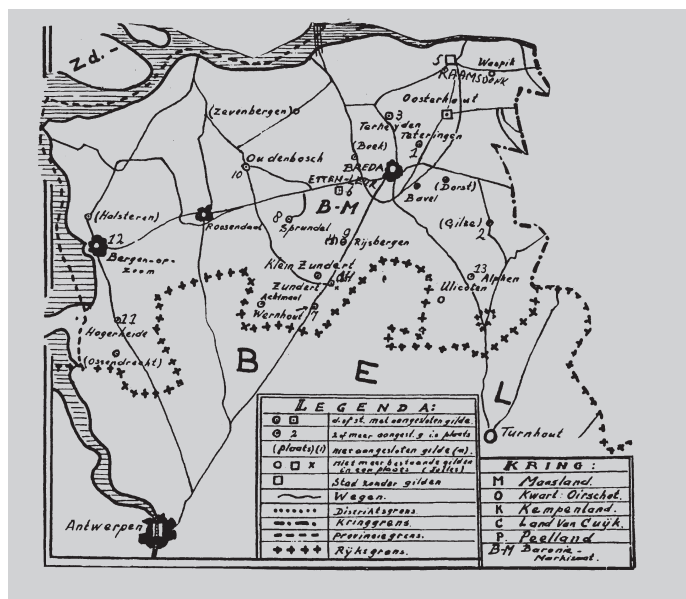
Deze trip was een prachtige ervaring voor allen die meegingen. Iedereen is het er achteraf over eens: „We hebben er flink wat voor moeten doen (veel optredens en soms lang staan), maar we hadden dit absoluut niet willen missen”.

Baronie en Markiezaat

Hennie Hoppenbrouwers kringvoorzitter

De Noord-Brabantse Federatie van Schuttersgilden is opgericht in de jaren 1934-1935. Men is toen uitgegaan van een provinciekaart uit 1930. De benamingen, die aan de vijf Kringen werden gegeven, lopen zoveel mogelijk parallel met de benamingen die in het oude Hertogdom Brabant in

Provinciekaart uit 1930

gebruik waren: Kring Maasland, waaraan in 1949 nog een gedeelte van West-Brabant werd toegevoegd, n.l. de plaatsen Oosterhout, Teteringen, Terheijden en Oudenbosch. De Kring Het Kwartier van Oirschot, waaraan het gilde uit Alphen werd toegevoegd. De Kring Kempenland, de Kring Peelland en de Kring Het Land van Cuijk.

In 1977 werd de Kring Baronie-Markiezaat een zelfstandige Kring waarbij alle West-Brabantse gilden zich aansloten, dus ook het "eilandje" met de plaatsen Oosterhout, Teteringen, Terheijden en Oudenbosch, alsook het gilde uit Alphen. In 1980 werd de nieuwe indeling van schuttersgilden, in de provincie Noord-Brabant, vastgesteld, waarbij de Kring Baronie-Markiezaat officieel in de Federatie werd opgenomen. De Kring telt thans 15 gilden, een relatief klein aantal vergeleken bij de grote grondoppervlakte. Naast deze 15 gilden zijn er nog een aantal z.g. "slappende gilden", gilden waarvan de caert bekend is. Op grond van deze caert zou heroprichting mogelijk zijn. Immers een "nieuw" gilde kan alleen worden opgericht op grond van een "oude caert". Onlangs is in de Algemene Voorjaarsvergadering van de Kring Baronie en Markiezaat Hennie Hoppenbrouwers gekozen tot voorzitter van deze Kring, nadat hij al vele jaren zijn sporen verdiend had als kringbestuurder. Dat Hennie met zijn ervaring een aanwinst moge zijn voor de gehele Noord-Brabantse Federatie.

Kloveniersgilde Sint Antonius Abt ook op ander terrein sportief

Sinds enkele jaren heeft een speciaal comité nieuw leven ingeblazen in de viering van Koninginnedag in Terheijden. Naast de gebruikelijke aubade wordt nu 's middags op 'de Kleine Schans' (een monumentaal Spaans fort, 400 jaar oud, bestaand uit aarden wallen met een middenterrein) een aantal spelen voor verenigingen uit het dorp georganiseerd. Leken die spelen tot vorig jaar nog veel op de welbekende zeskamp, dit jaar bestonden zij uit het testen van behendigheid zoals: geblinddoekt kanovaren, paal werpen, een vrachtauto voor- en achteruit trekken, stormbaan klauteren enz. In totaal hadden 10 verenigingen, waaronder het kloveniersgilde, zich opgegeven voor deze spelmiddag. Vooral dankzij de jeugdige gildebroeders, kon een 'korps' worden samengesteld en was men best benieuwd hoe dat korps het eraf zou brengen.

De kleine Schans Terheijden, 400 jaar oud

Vanuit de dorpsbewoners was er ruime belangstelling voor dit Schansfeest en natuurlijk moedigden zij de deelnemende ploegen aan. Ik, als gildebroeder, maakte daar de onduidelijke opmerking: „dit feest lijkt wel op een gildefeest. Dezelfde gezelligheid, dezelfde onderlinge broederschap en dezelfde sportiviteit.”

Uiteindelijk belandde de groep op de vierde plaats. Zij heeft hiermee de eer van het gilde hoog gehouden. De groep is zelf ook tevreden en kijkt nu al uit naar Koninginnedag 2001.

Sint Sebastiaangilde Oudenbosch vierde 475-jarig bestaan

Op een stralende 2e Pinksterdag heeft het Sint Sebastiaangilde het 475-jarig bestaan gevierd. Ter gelegenheid van deze jubileumdag waren de leden van het gilde al vroeg uit de veren om zich te verzamelen in gildehuis Het Groene Woud. Van daaruit werd in optocht te voet de weg afgelegd naar de

Basiliek voor het viertien van de Gildemis. Door de aanwezigheid van een tiental gilden uit de Kring Baronie en Markiezaat werd het een kleurrijke stoet met vaandeldragers, tamboers en vendeliers, die veel belangstelling genoten van de vele toeschouwers die zich langs de route hadden verzameld. Gildeheer pastoor Verbeek memoreerde in de gildemis dat in zo'n historische vereniging zich jongeren moesten aansluiten om het voortbestaan van het gilde te verzekeren. De gezangen werden verzorgd door het koor Corde et Animo uit Mariahoop, gemeente Echt. Na de indrukwekkende gildemis werd de eed van trouw afgelegd voor het kerkelijk en wereldlijk gezag. Nadien brachten vendeliers van het Sint Bavogilde uit Raamsdonk een pracht van een vendeldemonstratie. Daarna vertrokken de gildebroeders en zusters wederom naar Het Groene Woud om een welverdiende koffietafel te nuttigen. Overdeken burgemeester A. Osterloh van de gemeente Halderberge, sprak een prachtig woordje over tradities en gewoonte die nu eenmaal bij een feestvierend gilde behoorde. Ook kringvoorzitter H. Hoppenbrouwers benadrukte het broederschap bij de gilden, dat kenmerkend is voor de hedendaagse gilden. Hoofdman M. de Bont van het feestvierende gilde toonde zich erg gelukkig met de aanwezigheid van zoveel gilden: „Door uw aanwezigheid zorgt u er voor dat deze dag voor ons onvergetelijk is geworden”. De gildebroeders presenteerden voor het eerst hun nieuwe hoeden. Het bedrag hiervoor werd geschonken door een tweetal spontane schenkers, de dames Van Kessel en Annie Gouverneur, die dan ook met ere worden vermeld in het gildeboek. Vele genodigden feliciteerden het Oudenbossche gilde met hun 475-jarig bestaan en de attenties die zij meebrachten logen er niet om. Het gilde van Sint Sebastiaan kan met trots terug zien op deze gedenkwaardige gebeurtenis.

Sint Sebastiaangilde Oudenbosch

Sint Sebastiaangilde, Bergen op Zoom-Borgvliet

Zondag 19 januari 1986 was een bijzondere dag voor Bergen op Zoom en Borgvliet. Op die dag werd het Sint Sebastiaangilde heropgericht. Het was niet alleen een bijzondere dag, het was ook een feestelijke dag. Deze heroprichting was mogelijk omdat medio 1980 de 'caert' van het Sint Sebastiaan gilde uit Borgvliet (1618), in het stadsarchief van Bergen op Zoom was teruggevonden. Vandaar de naam 'Het Schuttersgilde Sint Sebastiaan Borgvliet' in de notariële akte van 20 januari 1985. Toen ook nog de 'caert' van Bergen op Zoom (1465) gevonden werd, kort na het opmaken van de akte, werd op 13 juli 1987 besloten de naam te wijzigen (bij notariële akte vastgelegd op 20-08-87) in 'Het Schuttersgilde Sint Sebastiaan Bergen op Zoom en Borgvliet'. Hoogtepunten uit de recente geschiedenis waren de aanwezigheid van het gilde bij de opening van het Markiezenhof in 1987. Het gilde had toen de eer H.M. Koningin Beatrix te mogen begeleiden en als haar erewacht te fungeren. Koningin Beatrix was de eerste die over het vaandel mocht lopen. In 1990 waren een aantal gildebroeders aanwezig bij de sluiting van het Willibrordusjaar in Rome. Z.H. Paus Johannes Paulus II deed het gilde de eer, over het gildevaandel te willen lopen.

Het gilde is aanwezig bij tal van kerkelijke en maatschappelijke evenementen in de stad, zoals bij de jaarlijkse Maria Ommegang. Sinds 1992 is een oude traditie in ere hersteld. De uit de 16e eeuw stammende 'Zilveren-pijl verschieting' is een jaarlijks terugkerend evenement dat plaats vindt op het ravelijn van de stad. Elke drie jaar is er het koningschieten, eveneens op het Ravelijn.

Ondertekening notariële acte

Een buitenlands oordeel over de schuttersgilden in de Nederlanden

Een kroniek is een verhaal, door iemand geschreven over gedenkwaardige gebeurtenissen. De volgorde van de gebeurtenissen wordt gehandhaafd, de onderlinge samenhang van die gebeurtenissen komt vaak niet of nauwelijks aan bod. Dat is er wellicht de oorzaak van, dat kronieken voor geschiedschrijvers altijd van ondergeschikte betekenis zijn gebleven. Ze werden hoogstens gebruikt om, vanuit hun rijkdom aan kleurrijke details, aan het geschiedenisverhaal wat warmte te verlenen. Toch wil ik eens stilstaan bij zo'n kroniek. De auteur was een Spaanse officier die in "Flandes" of de Nederlanden een diensttijd van vijftientig jaren heeft doorgebracht, waarvan veertien onder Alexander Farnese. Die is u misschien beter bekend als de Hertog van Parma, van 1578 tot 1592, landvoogd voor Philips II in de Nederlanden. Kapitein Alonso Vazquez schreef zijn 'Guerras de Flandes y Francie' omstreeks 1624. Het manuscript werd echter pas uitgegeven in 1879. Zelf zegt hij in zijn voorwoord, dat hij de naam van Farnese aan de vergetelheid wil ontrukken omdat geen Spanjaard het de moeite waard vond zijn daden te beschrijven, terwijl dat wel gebeurde door vele geleerde mannen in het Italiaans, in het Latijn, in het Frans en in het Nederlands. Die Spaanse miskenning van toen is inmiddels wel goedgemaakt, maar was op dat moment begrijpelijk. Professor Rogier zegt over hem dat hij in 1592 teleurgesteld en verbittert over 's konings ongenade te Atrecht stierf. En dat, nadat hij in 1589 de Nederlanden voor het grootste deel weer onder het gezag van zijn koning had gebracht, ondanks de voortdurende financiële moeilijkheden van Spanje. Die koning brak daarna de kracht van zijn veldheer Parma door hem opdracht te geven de Spaanse Armada te assisteren en deel te nemen aan de Franse burgeroorlog. De kroniek van Vazquez bevat uitgebreide algemene beschouwingen, waarbij ook stilgestaan wordt bij het gildeleven in de Nederlanden. Dat moeten dus de indrukken zijn die hij opdeed tussen 1578 en 1592.

Een oase van rust in een turbulente samenleving te Etten-Leur

De een doet zijn intrede rinkelend van het zilver, de ander draagt, in alle eenvoud, zijn pas verworven breuk. Een goede week na het koningschieten heeft in de Mouterij van het Sint Hubertusgilde een eerste ontmoeting plaats tussen de Leurse koning Jos Luykx en zijn collega Ingmar Kerremans, de koning van het Ettense Cloveniersgilde o.b.v. Sint Jan De Doper. Twee gildekoningen. Beiden hebben ze op zondag 25

juni j.l. met het afschieten van de vogel de twee-jaarlijkse kamp beslist. Beiden zijn vervolgens in respectievelijk D'n Kamer van het Cloveniersgilde en in de Mouterij voorzien van passende huldeblijken en ledigden aansluitend, samen met hun broeders, in volle ernst een vat bier. Daarmee houden de overeenkomsten tussen beide broeders wel zo ongeveer op. Een gildeverschietsing is een serieus gebeuren, dat stijf staat van het protocol. Mogelijk dat over een tijdje beide broeders wel op de schietbaan tegen over elkaar staan, als het Hubertusgilde in het najaar de restauratie, van de mouterij, achter de rug heeft. Tot slot: de oude en de jonge koning zijn het volkomen met elkaar eens; in het gilde vind je vriendschap, gebondenheid, broederschap aldus Jos. Ingmar vindt het een gezellige hobby die hem verzekert van sociale contacten. Wij staan voor elkaar als dat nodig is. Voor Jos blijkt het gilde een oase in een turbulente samenleving, een plek waar oude normen en traditionele waarden nog gelden. Op vrijdagavond in de Mouterij mag hij altijd even uithijgen. ■

JACQUETS

JACQUETJASSEN IN ZUIVER SCHEERWOL VANAF 390.-
ZIJDEN- EN DOFFE HOGE HOEDEN, POORTERS HOEDEN EN STEKEN

blackCLASSICS

clarastraat 2, 5211 LB 's-hertogenbosch telefoon: 073-6130136 fax: 073-6143143

BIBLIOGRAFIE

Zoektocht gildeberichten monnikenwerk

Het gilde Sint Servatius Lieshout geeft in het voorjaar van 2000 boeken uit van krantenberichten over gildefeesten die gehouden zijn tussen 1881 en 1941. Het zijn twee delen die gegevens bevatten over allerlei activiteiten en gebeurtenissen die tijdens deze gildefeesten hebben plaats gevonden. Het gaat hierbij over nagenoeg alle gilden uit de kringen Kempenland, Maasland, Peelland, Land van Cuyk, Kwartier van Oirschot en Baronie-Markiezaat. De vakkundig gestencilde boeken bevatten nauwkeurige en volledig overgetypte krantenberichten overgenomen uit de "Zuid Willemsvaart." Dit is op deze manier gebeurd omdat de gekopieerde berichten niet altijd leesbaar waren. Bij elk bericht staat het archiefnummer, zodat men het origineel snel kan opzoeken in het archief. Het verzamelen van de berichten en het samenstellen van de boeken was een waar monnikenwerk voor Arnold Bevers uit Lieshout. De twee boeken worden door het Sint Servatiusgilde uitgegeven in samenwerking met heemkundekring 't "Hof van Liessent" in Lieshout. Er staan ook gegevens in over niet meer bestaande gilden in de diverse kringen. In de boeken vindt u personen uit vroeger tijd van uw gilde, leuke anekdotes en verhalen over deelnames aan gildefeesten in Gelderland, Limburg, België en Duitsland. De prijs per deel bedraagt f 12,50 en is te bestellen bij het Lieshoutse gilde. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Toon Gevers, telefoonnummer 0499-422567.

(kp) Hernieuwde uitgave gildegeschiedenis

(txt) In België is door een initiatief van de Nobele Orde van de Papegay een tweede, aanvullende druk verschenen van het werk van drs. Marc de Schrijver Inleiding tot de geschiedenis van het gildewezen. De eerste druk werd in 1989 uitgegeven voor de cursus 'gildebegeleider'. Voor f 14,- (incl. verzendkosten) is deze uitgave te bestellen via bankrek.nr. 14.05.24.444 (Rabo - Ossendrecht) t.n.v. Nobele Orde van de Papegay te Deurne (B).

Rijk Zeeuws schuttersleven in beeld

Van 19 juni tot 19 september 1999 werd in Goes in het museum voor Zuid- en Noord-Beveland voor het eerst in de Zeeuwse geschiedenis een samenhangend beeld gegeven van

het rijke schuttersverleden van deze provincie. In het kader van deze tentoonstelling is het boek verschenen 'Brave koppen en gladde aengesigten: De Goese schutters en hun schilders'. Het boek, geschreven door F. van der Ploey en C.E. Zonneville-Heyning, verhaalt onder meer over de schutters en schutterijen van Goes. Reeds in 1359 werd een eerste melding gedaan van het bestaan van een kruis- of voetboog-gilde. Daarna ontstond een handboog-gilde en in 1516 wordt melding gemaakt van de Edele Busse die van vuurwapens (musketten) gebruik maakte. Ze dragen de namen van Sint Joris, Sint Sebastiaan en Sint Adriaan. Evenals in Noord-Brabant verdween met de komst van de Bataafse Republiek hun militaire rol en werden ze omgevormd tot gezelligheidsverenigingen.

De animo voor het lidmaatschap was toen allang over het hoogtepunt heen. Goes was daarop geen uitzondering vergeleken met de Hollandse en andere Zeeuwse steden. Toch hebben de Goese schutters het flink wat langer volgehouden dan hun collega's in bijvoorbeeld Amsterdam. In het boek veel aandacht voor de schuttershoven en -doelen in de zeventiende eeuw en het zilverbezit in deze periode. Daarnaast uitvoerige beschrijvingen van de nog aanwezige vier schuttersstukken, waarop de gildebroeders zijn afgebeeld in een uitmontering die bekend is van de schilderijen van Frans Hals. De doeken zijn gemaakt door Cornelius Willemsz. Eversdijck, Willem Cornelisz. Eversdijck en Pieter Peuteman. Het boek van 176 pagina's met afbeeldingen in kleur en zwart/wit (zonder ISBN-nummer) kost f 49,95 en is te bestellen via de Zeeuwse bibliotheek in Middelburg.

Vendel nu 4

Het is even wachten geweest op een nieuwe vendelpublikatie van het Instituut voor Vlaamse Volkskunst, maar nu is er dan weer een. Vendeliers die iets meer willen dan de gebruikelijke slagen kunnen hun hart ophalen aan 4 nieuwe vendelreeksen: De Kroon, de Slagmolen, De Vismarkt en voor de fijnproevers: De Schuttersreeks. Het betreft 2 reeksen op muziek en 2 op trombegeleiding. De Schuttersreeks (met uitgeschreven trombegeleiding) is in principe bedoeld voor solo, maar kan ook door een (ervaren) groep opgepakt worden.

De uitgave kost Bfr 350 plus porto en kan besteld worden bij het Instituut voor Vlaamse Volkskunst, Zamenhoflaan 4/8, B-2900 Schoten, tel. (0032) 3.658.74.67. ■

IN MEMORIAM

Gilde van het Heilig Sacrament, Bergeijk

Harrie van Leeuwen

Op 4 februari overleed Harrie van Leeuwen (81), sinds 1951 een zeer trouw gildelid. Gedurende deze jaren heeft Harrie verschillende bestuursfuncties bekleed en was hij ook zeer actief betrokken bij de

bloeiperiode die het gilde van het H. Sacrament in die jaren meemaakte. In 1988 heeft hij om gezondheidsredenen zijn bestuursfunctie moeten neerleggen.

Op 14 september 1991 ontving Harrie de zilveren ere-medaille behorende bij de orde van Oranje-Nassau voor zijn 40-jarig lidmaatschap.

Sint Sebastiaan, Bergen op Zoom

Op 9 maart overleed Nelleke Staps-Simonis van het Sint Sebastiaangilde te Bergen op Zoom. Zij werd geboren op 17 november 1941 te Dussen en werd begraven op 13 maart 2000 op de begraafplaats aan de Mastendreef te Bergen op Zoom.

Sint Joris, Berlicum

Harrie Hoek

Op 26 mei 2000 is emeritus-pastoor en eregildeheer Harrie Hoek (90) verscheiden. Sinds 1959 was hij gildeheer bij Sint Joris. Pastoor Hoek werd na zijn priesterwijding in 1935 assistent in Heeswijk en daarna kapelaan in Vlijmen.

Door de Duitse bezetter werd hij in juli 1942 geïnterneerd naar de gijzelaarskampen in Haaren en later Sint Michielsgestel. Op 14 februari werd hij uit het kamp ontslagen en werd in 1946 kapelaan in Berlicum. Op 10 april 1959 werd hij tot pastoor van diezelfde parochie benoemd. In 1977 ging hij met emeritaat en woonde sindsdien in Berlicum in het Kloosterhof, van waaruit hij altijd betrokken was bij festiviteiten rond het gilde. In 1985 (bij zijn gouden priesterfeest) werd hij benoemd tot ereburger van Berlicum. In de abdijkerk te Heeswijk is Harrie Hoek op 31 mei met gilde-eer begraven. Hierbij waren ook vertegenwoordigers van de gildekring De Hoge Schuts.

Heilig Bloedsgilde, Boxmeer

Op vrijdag 7 juni heeft het Boxmeerse gilde in Boekel afscheid genomen van Gerard v.d. Ven.

Gerard was kort maar krachtig lid van het gilde, hij kwam er medio 1999 bij. Hij bracht in Boxmeer het kruisboogschieten op de wip tot leven, daar hijzelf een fervente kruisboogschutter was en zorgde, dat er in Boxmeer een tweetal bomen werd geplaatst. Hij droeg met trots het gildepak. Helaas ging zijn gezondheid snel achteruit en op maandag 4 juni 2000 is hij overleden.

Het bestuur en de leden van het Heilig Bloedsgilde wensen zijn vrouw Toos, de kinderen en kleinkind veel sterkte in deze moeilijke tijd.

Sint Antonius Abt Deurne

Op 22 december 1999 overleed Frans van der Weijst (63). Hij was vijftien jaar lid van het gilde en zette zich op alle gebied voor het gilde in. Als trouw lid van het kerkkoor van de Deurnese gilden vervulde hij hier ook de functie van penningmeester.

In het dagelijks leven was hij veertig jaar werkzaam bij de Boerenbond in Deurne. De drager van de eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau werd met gilde-eer begraven.

Sint Hubertus, Drunen

Joke van Loon-Biemans

Op 24 mei 2000 was keizerin Joke van Loon - Biemans (70) het laatst in het midden van haar zo geliefde gilde. Na een kort ziekbed is zij heengegaan. In diepe rouw begeleidde het gilde keizerin Van Loon naar haar laatste rustplaats, met het zwarte banier om de trom.

O.L.V. Schuts, Elshout

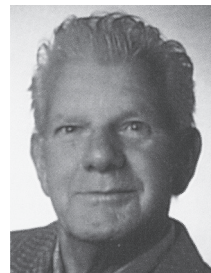
Op 28 maart 2000 overleed Cor Klerks (89) schutsvrouw van de Onze Lieve Vrouwe Schuts en draagster van het verzet herdenkingskruis. Zij was sinds 1966 lid van de schuts. Cor Klerks heeft veel betekend in de jaren dat de schuts slecht bij kas was; zij was altijd bereid om te helpen. De O.L.V. Schuts is haar veel dank verschuldigd. Op vrijdag 31 maart is de overledene met passende gilde-eer begraven.

Sint Willebrordus, Esch

Op vrijdag 28 april 2000 was de begrafenis van mevrouw Door Konings-van Brunschot (85).

Als weduwe van Janus Konings, die ruim zestig jaar lid van het gilde is geweest, was zij een groot deel van haar leven nauw bij het gilde betrokken. Met belangstelling volgde ze het wel en wee van het gilde en genoot ze van de vele keren dat het gilde langs haar woonhuis aan het Marktplaatsplein trok. Uit piëteit was het gilde bij de uitvaart aanwezig.

Sint Agatha, Heeze

Frans v. Roozendaal

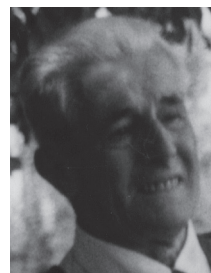
Net voor de kerstdagen en de eeuwwisseling, op 21 december 1999, overleed op 73-jarige leeftijd de heer Frans van Roozendaal.

Frans is lid van het gilde geworden toen zijn zoon Ger-Jan zich op 16-jarige

leeftijd koning schoot en werd een trouw gildebroeder die zelden ontbrak. Hij gaat de herinnering in als een opgeruimde man die vrolijk en fluitend door het leven ging. Zijn vogeltjes en dieren waren zijn grootste hobby.

Bij de Sint Nicasiusviering op zijn geliefde Kreyll toonde hij zich altijd een prima gastheer, die na afloop van deze openluchtmiss de gildebroeders altijd uitnodigde op de koffie. Deze traditie werd het afgelopen jaar al voortgezet door zijn zoon Ger-Jan.

Sint Agatha, Heeze

Jan Boonman

Op 2 mei overleed de heer Jan Boonman (68). Jan was een man van eenvoud, zonder flauwekul: hij stond voor iedereen klaar. Zo heeft het gilde Jan ook gekend. Nadat hij jarenlang rustend lid was geweest, werd hij

vanaf 1993 actief lid. Diverse malen streed hij om de koningstitel en was dan ook zeer blij, toen hem dat in augustus 1996 lukte. Jan was een goede koning en heeft de koningsmantel altijd met trots gedragen.

Sint Blasius, Heusden

Overleden op 10 juli 2000: oud-hoofdman en erelid Henri Cornelis Bol (55). Hij was een markante figuur voor deze Brabantse plaats en omgeving. Naast gildebroeder was hij bovenal kunstschilder. Voorts vervulde hij in het maatschappelijk leven functies bij de Lionsclub Land van Heusden en Altena (president), de Oldtimersclub 'De Maasroute' en was hij adviseur van de stichting Kees Bol. In Henri Bol verliest Sint Blasius een waardige en trouwe gildebroeder.

Sint Ambrosius, Loon op Zand

Dinsdag 16 mei 2000 is Mary Kolfshoeten (92) bevrijd van haar aardse bestaan en naar haar Schepper gegaan. Zij is haar leven lang gelieerd geweest aan het gilde Sint Ambrosius Loon op Zand. Zij is de afstammeling van de oprichter Jan Baptist Verheyen. Haar grootvader Francis X.A. Verheyen was van 1898 tot

1929 hoofdman en haar oom Eugène C.F.C. Verheyen van 1929 tot 1955. Haar moeder was Mary Verheyen. Zij heeft het gilde met gulle hand bedacht en bleef tot op het laatst interesse houden in het gilde. Op 19 mei is Mary met gilde-eer begraven. Zij heeft zelf nog haar afscheid kunnen regelen. Volgens haar wens stond de uitvaartdienst in het teken van de naastenliefde en was het een dienst zonder opsmuk. Het gebaar van de gilde-eer vond ze voldoende. Mary Kolfshoten is bijgezet in het familiegraf van de Verheyens, naast de parochiekerk van Loon op Zand.

Sint Joris, Middelbeers

Op 20 september 1999 overleed Ad de Kroon (84). Hij was gedurende bijna 60 jaar lid van het gilde. Bijna altijd aanwezig, zichzelf nooit op de voorgrond plaatsend, maar altijd dienstbaar aan het gilde.

Sint Joris, Middelbeers

Toon Versteeg

Op 25 april 200 kwam het bericht dat Toon Versteeg was overleden. Toon was ruim 42 jaar gildebroeder. Een man met een opgewekt humeur, altijd gezelligheid uitstralend. Gedurende 25 jaar was hij eigenaar van gildekamer De

Doornboom.

Sint Matthias, Oploo

Op 8 mei overleed na een kort ziekbed Joop van de Crujsen (54). Hij was twaalf jaar lid van het gilde en een zeer actief schutter op zowel geweer als kruisboog vlak en kruisboog wip. Joop was gewaardeerd bij zijn gildebroeders en -zusters en heeft zich op zijn eigen manier verdienstelijk gemaakt voor het gilde.

Sint Bavo, Rijsbergen

Op 6 november 1999 overleed Paula Dekkers-Jacobs van het Sint Bavogilde te Rijsbergen. Zij werd geboren op 26 oktober 1951 en werd begraven op het kerkhof van Rijsbergen.

Sint Catharina en Barbara, Schijndel

Helmut Blaffert

In de vroege morgen van tweede paasdag, 24 april 2000, is plotseling Helmut Blaffert (59) overleden. Hij was lid sinds 1979. In 1988 werd hij gekozen tot deken. De overheid benoemde hem tot

buideldrager, een functie die hij ruim twaalf jaar met grote zorgvuldigheid vervulde. Door zijn wijze

van beheren van de financiën konden er ten behoeve van het gilde investeringen en aanschaffingen worden gedaan. In 1984 behaalde hij het Koningskruis tijdens de kringdag van de Dommelgroep. Helmut was een echte, rustige, Bourgondische gildebroeder die van gezelligheid hield en voor wie het gilde bijzonder veel betekende. De wekelijkse bijeenkomsten in de gildekamer verzuimde hij zelden. Op zijn gildecostuum droeg hij onafscheidelijk de geldbuidel, als symbool voor de functie die hij in de Broederschap bekleedde. In de buidel bewaarde hij een gulden uit het jaar 1858, die bij het betrekken van de gildekamer in de molen aan de Pegstukken in 1988 door de burgemeester aan het gilde was geschonken.

Sint Caecilia, Veldhoven

Kees Liebrechts

24 juni overleed Kees Liebrechts (82). Het oudste gidelid was hoofdman tot 1993. Daarna was hij bestuurslid. In hem verliest het gilde een wijs raadsman, die voor iedereen een luisterend oor had.

Sint Lambertus, Vessem

Jan Mijs

Op 7 april 2000 is Jan Mijs met gilde-eer begraven. Jan was sinds 1952 gildebroeder. Drie jaar was hij koning en ook drie jaar deken van het gilde. Jan was een echte gildebroeder waar je op kon vertrouwen. Op elk gildefeest was hij

aanwezig, maar ook als er gewerkt moest worden.

Sint Catharina, Vught

Marinus van Berkel

Op 8 februari 2000 overleed Marinus van Berkel (82). Hij stond altijd klaar als er een beroep op hem gedaan werd. Hij was een echt buitenmens en bracht dan ook vele uren door in zijn volkstuin wat na het gilde ook een grote

hobby van hem was. Van Berkel was sinds 1961 gidelid; van 1965 - 1967 jonge deken, van 1967 - 1969 oude deken. Deze bestuursfuncties vervulde hij nogmaals van 1973 - 1975 en van 1975 - 1977. Nadat hij enkele jaren geleden een zware operatie had ondergaan ging zijn gezondheid snel achteruit. Fietzen ging niet meer en lopen erg moeilijk.

Maar tot twee weken voor zijn overlijden deed hij de boodschappen voor zijn vrouw, hoe moeilijk het ook ging. Toch is hij nog tot het laatste toe actief geweest bij het gilde. De plechtige uitvaart vond plaats op 12 februari. De gildebroeders hebben hem naar zijn laatste rustplaats gedragen en de kist in de groeve laten zakken. Waarna, ten afscheid, over het graf werd gevendeld.

Sint Willibrordus, Waalre

Bijna 30 jaar was Sjang van den Dungen lid van het Sint Willibrordusgilde Waalre en in die tijd schoot hij zich drie keer koning, wel met tussenpozen. Hij genoot er van, 'onder de mensen' te zijn en dat mocht (heel graag) het gilde zijn, maar even goed de carnavalsvereniging of de voetbalclub. Het verzorgen van zijn konijnen en hond was een geliefde bezigheid, evenals buurten met mensen aan de bar. Als 'unne goeie mens' werd hij op het schilderslinnen gezet en zo houdt hij contact met de bezoekers van Het Huufke. Sjang overleed vrij plotseling op 25 juli, 57 jaar oud en tot vlak voor zijn dood koning van Waalres oudste gilde.

Sint Jan, Wernhout

Op 5 november 1999 overleed Marie Brosens, gildezuster van het Sint Jan-gilde te Wernhout. Zij werd geboren op 24 september 1947 en werd begraven met gilde-eer op 9 november 1999 op het kerkhof te Wernhout.

O.L. Vrouw en de H. Willibrordus, Wintelre

Koos van Loon

Koos van Loon (61) overleed op 29 maart 2000. Sinds 1961 was hij trouw lid van het gilde. Altijd prominent aanwezig. Tijdens zijn lidmaatschap was hij onder meer eerste en tweede deken, raadsheer en koning. Op 3 april is deze ware en Bourgondische gildebroeder met gilde-eer begraven in Wintelre.

O.L. Vrouw en de H. Willibrordus, Wintelre

Op 1 februari 2000 overleed gildebroeder Cor van Ham (80). Cor was sinds 1965 lid van het gilde en was een trouw gildebroeder. Hij genoot zichtbaat van het gezelschap van zijn gildebroeders. Hij is met gilde-eer begraven op het kerkhof in Wintelre.

Mogen zij allen ruste in vrede

AGENDA

Noordbrabantse Federatie van Schuttergilde:

Zoals in onderstaande agenda te zien is, zijn er weer samenvallende gildefeesten. Wij doen nogmaals nadrukkelijk een beroep op u om dit bij het organiseren van uw gildefeest te voorkomen. Met overeenstemming tussen de betreffende kringbesturen en gilden zijn maximaal twee samenvallende gildefeesten acceptabel. Zie in eerste instantie de lijst van gildefeesten in het NBFS-vademecum. Een bijgewerkte lijst van aangemelde c.q. goedgekeurde gildefeesten over meerdere jaren is bij het federatiesecretariaat te verkrijgen.

Gildefeesten in 2000

23 september

Internationaal Vendeltreffen in de Basiliek van Koekelberg te Brussel b.g.v. "Brussel Europese Cultuurstad 2000", georganiseerd door Europeadecomité Vlaanderen.

Deelname 1 gildegroep per kring. Info bij de vendelcommissie: Jos van de Ven, 0492-382288

24 september

Gildefeest Nuenen-700 jaar, te Nuenen voor gilden in en rond Nuenen. (Info: A. de Brouwer. Ruiterweg 6, 5674 XB Nuenen. Kantoor: 040.2631668).

24 september

Nederlands Gildekampioenschap Brabants kruisboogschieten op wip, te Oirschot bij de O.L.Vrouwebroederschap

14 oktober

Hoofdliedendag in Den Bosch. Opluistering van de Eucharistieviering door het gilde Sint Antonius-Abt, Vorstenbosch

15 oktober

Pausmis in de H. Teresia van Avila kerk te Den Haag, met opluistering door het Sint Dionysiusgilde Tilburg

Gildefeesten in 2001

07 april

Gildencongres van het Oude Hertogdom Brabant, te Zoutleeuw bij de Hoge Gilderaad van Brabant

13 mei

NBFS-toernooi Brabants kruisboogschieten op wip, te Netersel bij het Sint Brigidagilde op gildeterrein De Smelbocht

20 mei

Kringdag Land van Cuijk, te Ayen bij het Sint Antonius-Sint Agathagilde

27 mei

Kringdag Kwartier van Oirschot, te Hulsel bij het H.Sacramentsgilde

27 mei

Kampioenschap Brabants vrije hand wipschieten geweer van de Federatie van Wipboomschutters

10 juni

Kringdag Kempenland, te Geldrop bij het Sint Catharina-Sint Barbaragilde

17 juni

Landjuweel NBFS, te Helmond bij het Sint Catharinagilde

24 juni

Kampioenschap Brabants opgelegd wipschieten geweer van de Federatie van Wipboomschutters

01 juli

Kringdag Maasland, te Vorstenbosch bij het Sint Antonius-Abtgilde

01 juli

Kringdag Peelland, te Someren bij het Sint Jorisgilde

19 augustus

Kringdag Baronie-Markiezaat, te Terheijden bij het Sint Antonius Abtgilde

19 augustus

Vrij gildefeest bij St.Sebastiaangilde Westelbeers en St.Jorisgilde Middelbeers

02 september

NBFS-toernooi Brabants gewerschieden op wip, in Kring Kwartier van Oirschot

16 september

NBFS-toernooi vendelen-trommen-bazuinblazen, te Haaren bij het Sint Jorisgilde

HET KOST MAAR EEN TIJNTJE

Het kost maar een tientje om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal vier Gildetrom-regels, sturen aan:

Administratie De Gildetrom, Dr. de la Courtstraat 71, 5421 JG Gemert.

Voeg het geld in contanten er bij.

Het onderwerp van de advertentie hoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben.

Mogelijke onderwerpen o.a.: de aandacht vestigen op een activiteit, informatie vragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen, of iets te koop aanbieden.

van Herp
music fashion

introduceert uit eigen fabriek
exclusieve gildekleding voor:

**Gildebroeders-, zusters
en jeugdleden**

Bel voor informatie:
(013) 511 06 12

Mobiel:
06 - 22 46 45 55

Of fax:
(013) 511 06 13

Adres:
Spoorakkerweg 11
5071 NC Udenhout (gemeente Tilburg)

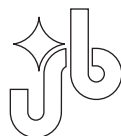
DE GILDETROM

Driemaandelijkse tijdschrift over de Noordbrabantse schuttersgilden

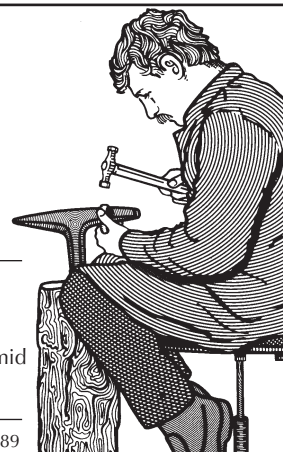
**VOOR JONGEN OUD!
ULEEST 'MTOCHOOK?**

- Goud en Zilver
- Reparaties
- Veranderingen
- Nieuw werk
- Eigen ontwerp
- Gildewerk
- Graveren

John Bijsterveld
Meester Goudsmid/Edelsmid

Leenderweg 37, Valkenswaard, Tel. (040) 204 24 89

JUWELIERS - HORLOGES

Jan Andriessen

DORPSSTRAAT 28
5708 GK HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 52 22 69

**RESTAURATIE-ATELIER
DE TIENDSCHUUR**

Reeds jaren ervaring met
archieff- en textielconservering

Kapelaan Poellplein 1, 5046 GV Tilburg, telefoon 013 - 5368355

WILLIGERS makers van vaandels,
vendels en andere
gildeattributen

Joke Willigers (V.H. H.M. Waters)
Zand 33, 5757 RX Liessel (0493) 34 25 68

Bier van hoge gisting met hergisting op de fles. Bier met smaakevolutie.

LIEMPD'S GILDEBIER

Gebrouwen en gebotteld door bierbrouwerij "De 3 Horne" Kaatsheuvel. In opdracht van Gilde St. Antonius Abt Liempde

LIEMPD'S GILDEBIER
BROUWERIJ DE 3 HORNE KAATSCHEUVEL
Antonijs Abt

Aanbevolen schenkt
6 - 8°C
Koel en donker b

Ingrediën
pils-, karam
Saaz en Northerr
gist en v

Geniet van dit b
met

Dit bier bevat
hetgeen z
genuttig

Uitschen
sch
tul

Het
wat

Bier Cat. I
Alc.

56^e Kringgildendag
Kempenland
Gildenbier

7 juni 1998 Mierlo

Halderbergs Gildenbier

Gebrouwen uit water, bierkoud, Halderau, en Saazengr, handgemaakt en bovengist. Ontpasterij: 10-12°C. Dit is een natuurlijk bier is ongeschikt. Door risting op fles. Cat. 5. 8% vol. alc. 17.4° Plato.

Bier om van te genieten

Inhoud 33 cl. Stallegeld 15ct.
Botteldatum 1 maart 1997. Tenminste houdbaar tot 18 maanden na botteldatum.
Gebrouwen door de Schiedelbrouwerij, 5-Gravenpolder (tel/fax 0164 - 249921),
in opdracht van het Halderbergs Biergilde, Oudenbosch.

GILDEBIER

GILDE ST. SEBASTIAAN

GEBROUWEN VOOR:

KALTEITSBIER VOLGENS EEUWENOUDE GILDETRADITIE SINDS 1996 GEBROUWEN • BLOND BIJER 7 VOL. % ALC. INH. 30 CL.

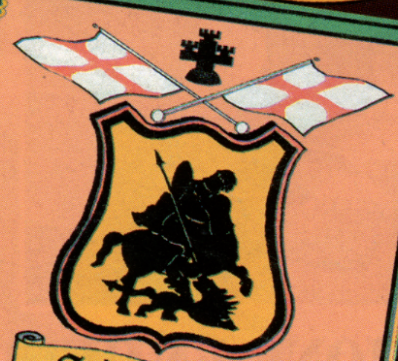

Cathrien TONGERS

TENMINSTE HOUDBAAR TOT DECEMBER 1999

OORSPRONG

Dit bier is een initiatief van de eerste Gildelening sinds 150 jaar. Frans van den Oever, die zich op kerstavond van 1996 koning schoot en Gildelening Spiet de Leijer van Brouwerij "De Leijer" 1837-1920. Traditioneel gebrouwen, gefilterd, homogeniseerd, en gepasteuriseerd bier.

Sint Joris

ROOIS GILDEBIER

Gebrouwen uit water, gist, gepasteuriseerd, carabinezuur en 3 soorten bier. Standaard bewaren, voorzichtig uitschenken in een bolle glas met achterlating van het gistspout. Drinktemperatuur 8-10°C. Distributeur: J. de Langer & Zs. Tel. (0413) 474 051

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

INH. 33 cl. / BIER CAT. 1 5.5% VOL. ALC.